

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Trgovina in proizvodnja

14. JUNIJA!

Člani delavskega sveta veleposelskega podjetja KOVINOTEHNE CELJE so se pred četrtletjem (17. maja) sestali na izredni seji, na kateri so razpravljali in sklepali o integraciji z nekaterimi proizvodnimi delovnimi organizacijami.

Obrazložitev samoupravnega sporazuma, ki bo v času referenduma v javni razpravi, je podal STEFAN KOBOSEC. S predvideno integracijo Kovinotehne z Libelo, Elmo in Ferralitom iz Žalca bi ustvarili gospodarsko močno sestavljeno organizacijo združenega dela, ki bi predvidoma že v letošnjem letu ustvarila okoli 200 milijard dinarjev celotnega dohodka, okoli 17 milijard starih dinarjev dohodka in nekaj milijard starih dinarjev razpoložljivih sredstev za investicijska vlaganja. Z združenjem sredstev in dela bi dosegli večjo socialno varnost zaposlenih delavcev, podarili pa bi bili tudi pogoji za izboljšanje učinkovite solidarnosti vseh zaposlenih. V okviru sestavljene organizacije združenega dela bi dosedanja

samostojna podjetja v bodoče poslovala kot organizacije združenega dela, ki bi bile navznoter po potrebi še nadalje strukturirane na temeljne organizacije združenega dela.

Na nivoju sestavljene organizacije združenega dela, katere bodo ime bodo izbrali na podlagi javnega natečaja, bodo imeli skupne službe, ki bodo predvidoma delovale v petih samostojnih oddelkih, in sicer: ekonomski, računski center, razvojni oddelki, splošni oddelki in interna banka. Ko je delavski svet Kovinotehne vsestransko pričel prednosti predvidene integracije, je enoglasno sklenil, da se razpiše referendum za 14. junij. Podoben sklep so tudi že sprejeli v Ferralitu, v preostalih delovnih skupnostih pa ga bodo v teh dneh, kajti referendum naj bi bil v vseh štirih podjetjih na isti dan.

Vse torej kaže, da je na vidiku pomembna integracija, ki bo nedvomno veliko prispevala k še hitrejšemu razvoju gospodarstva na našem območju. B. S.

Jubileji

3 x 25 LET

Da, prav toliko let so se na straneh slovenskih časnikov pojavljala imena znamenitih novinarjev — JURETA KRASOVCA, MILANA BOŽICA in JANKA VOLF. Sedaj sta prva dva zaposlena pri Novem Radiu in Radiu Celje, Jureta Volf pa pri Večeru.

Petindvajset let novinarskega »raccanja« je lep jubilej. Zato vsem trem naše iskrene čestitke, in v prihodnje — kar najmanj rac!

Društvu slovenskih novinarjev pa želja, da na novinarje pri »lokalcih« ne bo pozabljalo.

RACMAN NT IN RC

25. MAJ

MISEL IN DELO

Ze neenkrat smo ugotavljali simbolično zračnost dneva mladosti s Titovim rojstnim dnem. Zato je res ni treba ponavljati. Čeprav bi kazalo prav ob 25. maju bolj miselno izmerjati podobno naše mlade generacije. Kakšne so njene temeljne kategorije vednosti, občutenja in dejavnosti v času, ki ga doživlja in ustvarja? Zadnjič, na nekem razgovoru, je starejši komunist neko tako malce otožno izjavil: Pravimo, da je sovjetski socializem tak in tak, kitajski da je spet drugačen, našega pa človek občuti, ima ga pred očmi...

Ost njegovega razmišljanja je bila le deloma dorečena, zaznati pa je bilo seveda lahko, kaj je hotel povedati. Ta kritična uprtost v naš samoupravni socializem ni nič nenavadnega. Po-

MLADI FRANCOZI V ŽREČAH

Zrečani se pripravljajo na sprejem mladinskega pevskega zbora iz Lyona v Franciji. Zbor bo prispel v Zreče v soboto, 2. junija popoldne. Kovaška industrija iz Zreč je prevzela pokroviteljstvo nad koncertom. Mladim pevcem bodo že popoldne razkazali obrate tovarne, nato jih bodo odpeljali na Pohorje in jim razkazali lepote naših planin. Zvečer bo v kulturnem domu v Zrečah koncert. V začetku jih bo pozdravil z dvema pesmima šolski pevski zbor pod vodstvom Vilme Ceglar, nato

bodo izvedli koncert mladi Francozi. Mladinski festival iz Celja je napotil v Zreče francoske pevce zato, ker ima Kovaška industrija povezavo z avtomobilsko industrijo Renault. Mladi pevci se bodo v nedeljo zjutraj vrnil nazaj v Celje, kjer bodo sodelovali na Mladinskem pevskem festivalu.

KONRAD SODIN

LOVCI NA ZBORU

V središču pozornosti rednega občnega zbora celjske lovske zveze, v soboto, 19. t. m., je bil samoupravni sporazum lovske zveze na širšem celjskem območju. V bi-

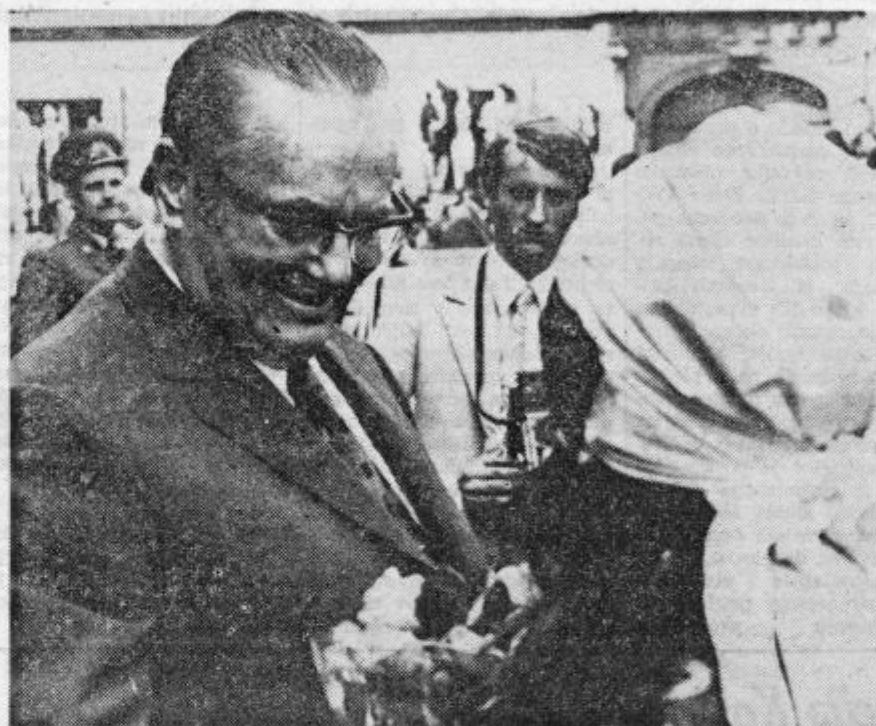
stvu gre za korak pred napovedanim lovskim zakonom, sicer pa za dogovor, ki vsključuje osnovna načela gospodarjenja z divjadjo in upravljanja lovišč pa tudi dela lovske družin.

O samoupravnem sporazumu je tekla med člani živahna razprava. Takšna je bila tudi na zboru.

V zaključnem delu zbora, ko so potrdili vsa poročila in poslovanje pa tudi pravila lovske zveze Celje, so volili tudi člane v organe zveze. Za zveze Celje so izvolili Zvoneta Vidica iz Šoštanja.

Lovska zveza Celje povezuje 48 družin, v katerih je 1600 članov.

MB

vsem prav je, da vsak korak, za katerega se odločamo v družbenem razvoju, kritično pretehtamo. To tehtanje bo gradilo. Bo opozarjalo. Bo angažiralo in spodbujalo. Zato moramo v našem ustavnem in družbenem utripanju občutiti zlasti mado generacije kot kritični rod. Seveda! Ne kot kritično generacijo voutu, ampak kot domiselnega graditelja na tem zapletenem igrišču dru bene povezanosti in dela.

Prav na tak delež mladosti je Tito vselej opozarjal. Za prhodnost, ki jo kajpak težko vidimo, a ta čas da je slutiti njeno podobo, ni nevažno, kakšna bo miselnost in čustvena usmerjenost našega mladega človeka. Ali se bo umikal v zasebni svet lagodnosti in odtujenosti ali pa bo v svoj vrednostni svet vsadil

dejavnost, združeno v skupnih naporih, za še boljši človeški svet. Za naš svet.

To alternativno vprašanje prejema odgovor v tem trenutku. Na ključje? Mladost, Tito in nova ustava. Če bi kdo še tako hotel ob pogledu na ustavne spremembe izraziti samo neko vsesplošno razmerje, kot povsem vsakdanjo sprejemanje nečesa novega, se ne more izogniti odstrnitvi globlje vsebine nove ustave. Njene revolucionarnosti. Njene, lahko rečemo, svetlobe, ki jo odpira delovnemu človeku.

Zato dobiva trikot mladost, Tito, usava jasno določene razsežnosti.

Besedičenje, bo kdo rekel, je to o ustavnih spremembah. To opozo-

rilo nas mora voditi še posebej v tem trenutku, ko na različne načine spoznavamo nelogičnosti v pretirani vlogi državne in administrativne regulative glede na ustavno sproščanje človekovega odločanja. In še to — tisto, da socializem z revščino ni pravi socializem, nam mora biti vselej praktično in teoretično vodilo. Ne zato, ker smo revni. Pač pa zato, ker vemo, kakšen je položaj nekaterih kategorij zaposlenih. In ker vemo, da tema o socialnem razlikovanju še ni za predale.

V mladosti je skrit velik ustvarjalni up. Titova misel o samoupravnem socializmu mora živeti v nas. Ustavne spremembe dajejo možnosti. Naše delo mora vse to udeležiti.

J. V.

z uredniške mize

V četrtek, danes popoldne se bo v uredništvu NT in RC prikrat sešel uredniški svet. Na razgovor smo povabili štirideset bralcev NT in poslušalcev celjskega radia, da bi nam pomagali urejevati časnik in radijski program. Kaj želimo? Ne samo neposredno približati novinarsko delo občanu, človeku, ki je ves čas nevidno navzoč v odnosu časnik-bralec in radio-poslušalec. Radi bi, da postane informativni medij človekovo sredstvo — javnega nastopa, razmišljanja, občutenja in samoupravnega uveljavljanja. Na sejah uredniškega sveta bralcev bomo govorili o vsebini NT in radijskega programa, o rečeh, ki bi jih kazalo spremeniti ali vpeljati, o zanimivih akcijah NT in RC po krajevnih skupnostih, o vsem, kar predstavlja naše življenje in delo.

Zato — vsi bralci in poslušalci, ki smo jih povabili na razgovor — pridite! Sodelujmo!

Začenjamo akcijo NT — ALI STE GA ŽE PREBRALI. V izločbah tkanine v Celju si lahko ogledate, kako nastaja NT. Pričakujemo odziv — vsak naš prijatelj naj spodbudi prijatelja, da postane zvest bralec NT. Vsi za akcijo NT — ALI STE GA ŽE PREBRALI!

STOP — pop moda shop

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

Zdravstvo v Žalcu

NEZADOVOLJNI OBČANI

Prejšnji teden je bila v Žalcu skupna seja občinske konference SZDL ter plenuma občinskega sindikalnega sveta, na kateri so v osrednji točki dnevnega reda obravnavali aktualno problematiko organizacije in delovanja zdravstvene službe v občini Žalec. Tako v uvodni besedi, kakor tudi kasneje v razpravi, je bilo analiziranih vrsto aktualnih problemov, ki tarejo zdravstveno službo v žalski občini. Še zlasti pa je bilo poudarjeno dejstvo, da občani z dosedanjim delom in organizacijo zdravstvene službe niso zadovoljni in izražajo mnoge upravičene pripombe. Na skupni seji so izvolili tudi 30-članski občinski štab za izvedbo javne razprave o novi ustavi. Člani štaba bodo imeli poseben seminar, vsakdo izmed njih pa bo zadolžen za izvedbo razprave bodisi v krajevnih skupnostih ali v delovnih organizacijah žalske občine.

Uvodno besedo o problemih delovanja zdravstvene službe je podal sekretar občinske konference SZDL Žalec IVO ROBIČ, ki je že uvodoma poudaril, da kritične ocene ne-katerih problemov izhajajo predvsem iz številnih pripomb, ki so jih v preteklem obdobju izrazili občani oziroma delovni ljudje. V občini nimajo pripomb na organizacijo zdravstvene mreže, kajti ta je ustrezna, pripombe pa se nanašajo predvsem na druge stvari. Kot je povedal, je notranja organizacija dela v zdravstveni službi še najbolj podobna »gasilski organizaciji«, saj med drugim samo gasijo najnujnejše probleme, organiziranega pristopa k razreševanju problemov

zdravstvene službe pa zaenkrat ni čutiti.

Kljub številnim obljubam in dejstvu, da so bili že izdelani programi za adaptacijo zdravstvenih ambulant, pa doslej dlje kot do obljub še ni prišlo. Tako dela ambulant v Preboldu v nemogočih pogojih, nič dosti boljše pa ni na Vranskem, kjer poleg vsega ljudje upravičeno negodujejo, saj so že več kot leto dni brez stalnega zdravnika.

Poseben problem zdravstvene službe v žalski občini je pomanjkanje zdravstvenih kadrov, še zlasti zdravnikov. Trenutno so zdravniki preobremenjeni, slaba pa je tudi njihova zdravstvena struktura. Novih zdravnikov ni mogoče dobiti. Na konferenci so

bili poudarjeni tudi medsebojni odnosi med zdravstvenimi delavci, ki mnogokrat prispevajo svoje k že itak zapleteni zdravstveni problematiki. Tem razprtijam bi bilo potrebno čimprej narediti konec, saj se vlečejo že dolgo časa. Edino področje zdravstvene službe, ki je kolikor toliko dobro zasledeno, je zobozdravstvena služba, v zvezi s katero pa se pojavljajo kritike predvsem na dolgo čakalno dobo. Še zlasti zaskrbljujoč pojav na tem področju pa je črna praksa, s katero se zobozdravniki v žalski občini kar na veliko ukvarjajo. To vsekakor terjajo nujnih sistemskih rešitev, je bilo poudarjeno na skupni konferenci.

Na konferenci so bili navzoči tudi predstavniki zdravstva, Zdravstveni dom Celje ja zastopal njegov direktor dr. FRANC FAZARINC, ki je podrobno obrazložil velike probleme, predvsem na področju kadrov. Poudaril je, da pomanjkanje zdravnikov ni samo žalski problem, temveč se s tem vprašanjem srečuje celotna izvenhospitalsna služba, ker zdravniki pačraje odhajajo tja, kjer imajo boljše pogoje dela in večje osebnе dohodke.

Člani obeh forumov so se zavzeli za to, da bi bilo v bodoče več obojestranskega sodelovanja med zdravstveno službo na eni ter delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi na drugi strani kajti tako bi lahko učinkoviteje pristopili k razreševanju problemov, ki neposredno zadevajo v interese delovnih ljudi in vseh občanov. Ob zaključku razprave so imenovali posebno sedemčlansko komisijo, ki bo na podlagi ugotovitev konference pripravila stališča, s pomočjo katerih bi bilo v bodoče mogoče zagotoviti učinkovitejše delovanje celotne zdravstvene službe v žalski občini.

BERNI STRMCNIK

ZAKAJ TAKO?

Vodstvo celjskega izletnika bo moralo v pripravi prihodnjega vojnega reda za gornjo Savinjsko dolino (proti Logarski dolini) premakniti odhode avtobusov v zgodnejši jutranji čas že v maju, ne pa šele od srede junija dalje. Prvi avtobus odpelje proti Logarski dolini šele ob 9.10, k Rogovlucu je pripeljal v soboto, 19. maja šele ob 11.15, vrača pa se v Celje kot zadnji avtobus že ob 15.45. Kdor želi na prijeten planinski sprehod v Robanov kot, na Korošico, Okrešelj ali kam drugam že v lepih majskih dneh, pa nima avtomobila, se mora v tem kratkem času pošteno natruditi, da kaj vidi. Seveda tisto, kar je bližje. Najbrž ne bi bilo zadrege z rentabilnostjo proge, če bi avtobus odpeljal proti Logarski dolini že od srede maja v zgodnjih jutranjih urah in se vračal pozno zvečer. Ustrezno bi bilo ljubiteljem čudovitih Savinjskih gora.

Pa še nekaj — le zakaj je zadnja kmečka hiša v Robanovem kotu zapuščená, odurta, s prevrnjenimi mizami in stoli? Kdo je zanjo odgovoren? In ali se ne bi smela urediti sedaj zapuščená, a prišupne hiše za oskrbo izletnikov vsaj v soboto in nedeljo?

REKLI SO

Predsednik mladinskega aktivna v Tovarni nogavic na Polzeli Edi Suster je na prvem zboru mladih samoupraviteljev tekstilne stroke v žalski občini, ki je bil minul teden v tovarni nogavic, med drugim dejal: »Ali niso rezultati dela mladih, karmenček v mozaiku splošnega jugoslovanskega gospodarstva, zato smo odločeni, da spregovorimo o pomanjkljivosti, zaradi katerih ne dosegamo zaželenih proizvodnih rezultatov. Čeprav smo mladi, vidimo kdaj in zakaj ni učinkovite produktivnosti. Prav zato nam ne more biti vseeno, kakšna je organizacija dela, kakšen je kvalifikacijski sestav zaposlenih, kako delajo posamezniki in kako so pripravljeni za svoje delo biti tudi odgovorni.«

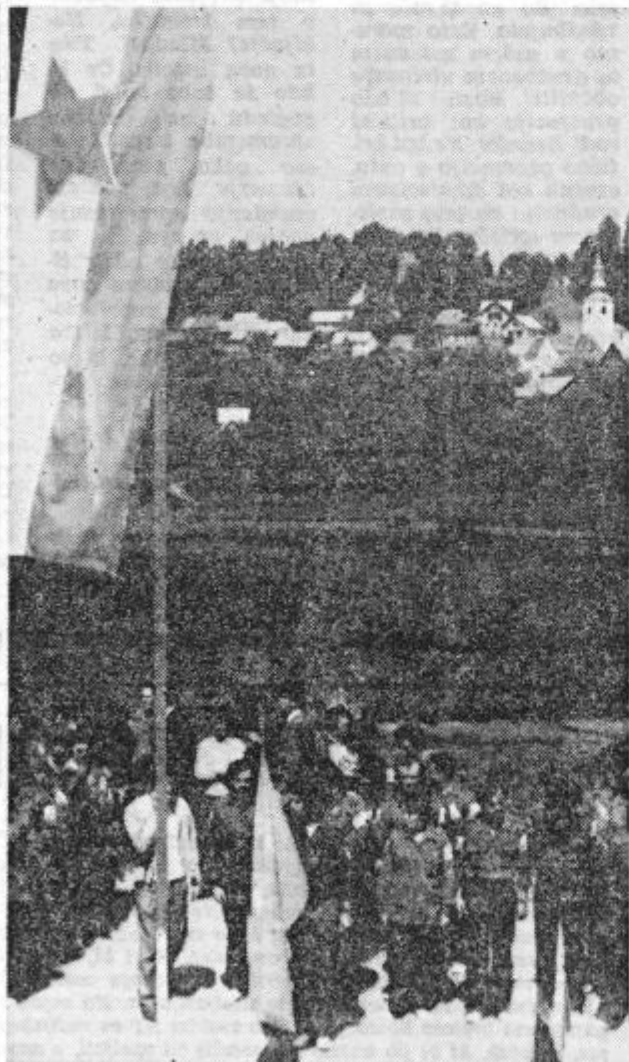
T. TAVCAR

Akcijska Kozjansko 73 in

BRIGADIRJI!

Toliko pričakovana mladinska delovna brigada je v nedeljo končno le prišla med ljudi nad Bohorjem, v osrčje Kozjanskega, na Planino. Dvainpetdeset mladih brigadirjev iz vse Slovenije se je skupaj z zastavonošo postavilo pred tribuno, za katero so Planincem služile kar stopnice nove šole Kozjanski odred. Tik za brigadirji so se v skupinah zbrali gostje, med katerimi smo opazili predsednika skupščine SRS in nekdanjega borca na Kozjanskem, ki Planino in njeno okolico dobro pozna, Sergeja Kraigherja, planinskega rojaka, podpredsednika skupščine SRS dr. Jožeta Brileja, nekdanjega prvega komandanta Kozjanskega odreda, Marjana Jerina, Zdravka Krvinu, člana predsedstva skupščine SRS in mnoge druge predstavnike družbeno političnega življenja v republiki in občini Sentjur. Omenimo naj še predstavnike Jugoslovanske ljudske armije in Gozdne gospodarstva Brežice.

Zbranim gostom, brigadirjem in domačinom so spregovorili predsednik občinske skupščine Sentjur, Vinko Jagodič predsednik republiške konference Zveze mladine Slovenije Ljubo Jasnič in domačin, predstavnik krajevnih skupnosti Planina pri Sevnici. Vse govore je prevečala hvaležnost do mladih, do republiške konference, ki je akcijo omogočila. Čeprav je akcija že pozna, večina krajev v Sloveniji že ima ceste, je poudaril Vinko Jagodič, smo mladim vendarle hvaležni, da je prišla med nas. Cesta in vodovod, ki ga bo gradila mladina, bosta mnogo pripomogla k hitrejšemu razvoju območja, ki ga tako radi na-

živamo najbolj zaostalo v Sloveniji.

Pozdrav in dobrodošlico mladinski delovni brigadi, ki je kot prva prišla na Kozjansko, so pripravili tudi učenci osemletke Kozjanski odred. Po končanem sporedu so bri-

gadirji odšli na travnik, kjer so zaplesali kolo, nekdanji borci skupaj z najvišjimi predstavniki vlade pa so se razkropili po trgu Planina, obujajoč spomine na slavne dni Kozjanskega.

Milenko S.

Ob jubileju

20 LET REŽIJE

Res ne bi bilo lepo in pravično, če bi pozabili na obletnico celjskega kulturnega delavca Stefana Žvižejja. Letos praznuje 20-letnico režije, 20 let neustopljivega dela na kulturnem področju in ves ta čas, vsa ta leta je posvetil odrskim deskam, slovenski besedi — gledališču. Dve desetletji je že motor Prosvetnega društva društva iz Trnovelj, katero spada med najbolj delovna na celjskem območju. Njemu je zvest že od vsega začetka. Poleg tega, da je režiser, je že 16 let tudi predsednik društva.

»Letos praznujete 20-letnico vašega dela pri PD »Zarja Trnovlje. Povejte mi prosim, kje so začetki vašega dela, kakšni so in kaj vas je pritegnilo h gledališču?«

»Že v osemletki sem v sebi čutil željo do recitiranja in igranja. Ta želja se mi je uresničila v Ekonomski šoli, kjer sem se zelo posvetil igranju pri društvu »Zarja«. Igral sem tri leta. Ker mi Ekonomska šola ni dala posebnega znanja o gledališču, sem pa sam to pomanjkanje občutil, sem se odločil, da obiščem seminar za režiserje. To je bilo leta 1954 v Kopru. Kasneje sem bil še na šestih. Po vrnitvi sem se z znanjem, ki sem ga pridobil na seminarju, lotil trdnega dela v društvu »Zarja«. Preurediti je bilo potrebno marsikaj — od odra, razsvetljave pa vse do kulis in zaves. Nastajala je nova Zarja.«

Ali se spomnite, katera je bila prva igra, ki ste jo režirali?

»Prvo igro sem režiral leta 1953. Naslov je bil »Palčica.« Koliko del pa ste v vseh teh letih režirali?

»Od leta 1953 pa do danes sem režiral 48 gledaliških del.«

Z vašimi režijami ste imeli veliko uspehov. Toda ali se da iz teh uspehov izluščiti enega ali dva, ki sta za vas najpomembnejša?

»Največ uspeha pri občinstvu sem imel z igro »Milinarjev Janez«, ki si jo je ogledalo 9 tisoč obiskovalcev na osmih predstavah. Troje del je šlo na republiško dramsko revijo, in sicer: Rdeče in modro in Večna lovišča. Osebnó pa štejem med dve najbolj uspešni igri Krog s kredo avtorja Klabunda in pa Delavnico oblakov avtorja Mihe Remca.«

Vem, delo režiserja je težavno, toda znano mi je, da niste samo režirali, pač pa ste bili v večini svojih del tudi scenograf, kostumograf, osvetljevalec, sami ste izbirali glasbo, skrbeli za reklamo, v velikem številu iger pa ste tudi igrali. Kako ste lahko vsa ta dela opravili, ko pa nam je znano, da je v večini gledališč za to delo zadolžen gledališki svet, ki to delo prevzame nase.

»Veste, v amaterskih gledaliških gledališki sveti ne pridejo v poštev, kajti vse to je

povezano z velikimi stroški, kakršnih si amatersko gledališče ne more privoščiti. Zato v večini primerih to nalogo prevzame nase režiser, ki potem po svojih močeh opravi vse te funkcije. Za kaj takšnega pa je potrebno veliko truda, časa in pa predvsem trdne volje.«

Številnim uspehom, ki jih je imelo društvo pod vašim vodstvom, so sledila tudi priznanja. Katera so vam in pa vašemu društvu najdražja?

»Našemu društvu in pa meni osebno sta najdražji dve priznanji: Red dela s srebrnim vencem in pa srebrna značka OF. Vsak igralec in režiser pa se počuti najboljše takrat, ko vidi, da je njegovo izvajanje oziroma njegovo delo občinstvo sprejelo.«

Kakšni so vaši načrti?

»Trenutno gostujemo z dramo Mihe Remca »Delavnica oblakov«. To igro bomo igrali v petek, 25. maja v Slovenskem ljudskem gledališču, za budoče pa je najprej na programu igra na prostem. Katera bo to, pa se še nisem dokončno odločil.«

Dolga bi bila zgodba, če bi hotel napisati vse o delu Stefana Žvižejja, o delu človeka, ki je dve desetletji posvetil amaterskemu odru.

Poleg tega, da režira, Stefan že nekaj let zapored organizira pustni karneval, ki je postal tradicionalen. Igralci v Prosvetnem društvu »Zarja« ga imajo radi, ker v njem vidijo človeka, ki je dober, pošten in delaven, človeka, katerega življenjski moto je: »Delo je osnova vsega in zahtevam od drugih toliko kot od sebe.«

Stefan, iskrene čestitke v imenu igralcev.

DUSAN VOUG

20 let Gorenja

OD 10 DO 10 000

v soboto je bilo v Velenju posebej slovesno, saj so pripravili osrednjo proslavo ob 20. letnici tovarne gospodarske opreme Gorenje. Zjutraj so po ulicah mladega mesta zadonele budnice, kmalu zatem pa so z vseh strani začeli prihajati avtobusi in posebni avtomobili, s katerimi so se pripeljali številni delavci, ki so zaposleni v Gorenju ali v tovarnah, ki delajo v okoliščini Gorenja. Tako so se zbrali delavci iz livarne v Muti, kjer letos praznujejo 40. letnico, iz Fece v Slovenj Gradcu, ki obstoja že 200 let, iz Severa v Subotici, ki se je pojavil pred petdesetimi leti, Elrada iz Gornje Radgone, ki obstoja 20 let, Lesne iz Šoštanj, ki bo drugo leto sklavila 20. letnico obstoja, in Gorenja, ki praznuje 20. letnico.

Generalni direktor Ivan Atelšek je v uvodu slavnostnega govora povedal, da je to skupaj 709 let in vsi smo ponosni na ta dan, na sebe in na ožjo ter širšo samoupravno skupnost, da smo lahko ustvarili to, kar imamo.

Med več kot sedem tisoč ljudmi so bili tudi France Popit, Franc Leskošek in Tone Bole, ki so si najprej ogledali tovarno, kasneje pa je prisostvovali izredno skrbno pripravljenemu programu

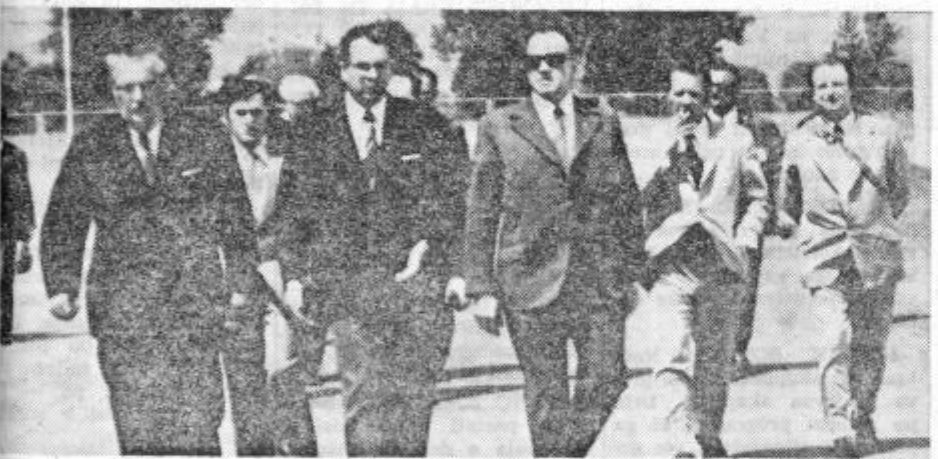
v novih skladiščnih prostorih. Pogled na dvorano je bil impozanten: sedem tisoč ljudi, združeni pevski zbori, več godb na pihala, dve folkloristi skupini, štirje recitatorji iz SLG Celje ter skupina delavcev v modrih delovnih oblekah s skupno zastavo! Program je začel član SLG Celje Sandi Krošl z odlomkom iz Prešernove Zdravljice »Komu najpred zdravljico bratje čmo zapeta? In zapeli bi jo lahko kolektivu, ki je v kratkih dvajsetih letih dosegel neverjeten razvoj, saj so leta 1953 začeli z desetimi delavci, danes pa jih je v Gorenju zaposlenih že deset tisoč!

Naloge vseh kolektivov združenega podjetja so usmerjene v napredek. Delovni načrti, ki so jih sprejeli samoupravni organi kot perspektivo do leta 1978, so več kot samo optimistični, saj predvidevajo, da se bo proizvodnja v združenem podjetju Gorenje povečala od sedanjih 3,5 milijarde dinarjev na 12 milijard dinarjev v letu 1978. V tem povečanju se vidi vsaka tovarna, tako Gorenje, Sever, Muta, Elrad, Lesna in Fece, vidi pa se tudi vsak posamezni delavec, kajti v njem je upoštevan osebnostni in družbeni standard, kar je vodilna komponenta skozi ves njihov razvoj. Ob koncu go-

vora je Ivan Atelšek še omenil, da »ni naše pravilo, da bi morali ravno v Velenju investirati in proizvajati vse stvari in morda le v Subotici, Muti, Gornji Radgoni, Šoštanju in Slovenj Gradcu — to je lahko kjerkoli. Z našimi novimi programi bomo omogočili vključitev mnogih ljudi v proizvodnjo tudi v drugih predelih Jugoslavije. Takrat predvidevamo, da nas bo skupno v Gorenju več kot 23 tisoč delavcev, v okviru kooperacije z nami pa bo proizvajalo še nadaljnjih 40 tisoč delavcev.«

Zbranim delavcem je čestital tudi predsednik CK ZKS France Popit, ki je v priložnostnem govoru med drugim govoril tudi o sedanjem političnem in ekonomskem položaju pri nas, ob koncu pa ne proizvodnje in poslovne usmerjenosti se kažejo tudi rekli: »Rezultati vaše uspešne stalne naraščanju življenjske ravni vseh zaposlenih v Gorenju, v skrbi za gradnjo stanovanj za delavce, kakor tudi za gradnjo vzgojnovarstvenih ustanov, kulturnih domov, športnih objektov, knjižnic, cest in komunalnih naprav, kar vse ugodno vpliva na delovno vzdušje in počutje delavcev Gorenja in sploh delovnih ljudi Šaleške doline.«

T. VRABL

Formator in dopolnila

ZDRUŽENI NAPORI

V ponedeljek opoldne sta predsednica delovne skupnosti biroja poslovnega združenja Formator Majda Trogar in predsednik izvršilnega odbora združenja Fedor Gradišnik podpisala pogodbo o samoupravnih pravicah delovne skupnosti in tako odprla pogoje za uresničevanje stavniških dopolnil tudi v tej redini.

Formator povezuje 116 obrt in komunalnih delovnih organizacij ne samo na širšem celjskem območju, marč tudi zunaj njega, zlasti a mariborskem, zasavskem in posavskem območju.

MAJDA TROGAR: V smislu stavniških dopolnil je zbor podpisnik našega združenja bravnal in sprejel pogodbo o samoupravnih pravicah delovne skupnosti. Pogodba oloča, katere samoupravne ravne in dolžnosti imamo elavci v biroju združenja. ovo je, da volimo svoje edstavnike v zbor pogodbenic oziroma v izvršilni odbor združenja. Zavedamo se, a nas v sedanjem času potovanja in samoupravnega ogovarjanja čakajo težke na-

loge in da jih bomo s pomočjo predstavnikov naših pogodbencev lahko uspešno reševali v korist dejavnosti, ki so vključene v našem združenju.

FEDOR GRADIŠNIK: S podpisom pogodbe smo tudi v našem združenju uresničili ustavno dopolnila. S tem se delovni kolektiv v celoti vključuje v skupne napore združe-

nja. Njegove pravice so širše. Tako zagotavljamo tudi pogoje za doseganje boljših rezultatov. Želim, da bi kolektiv še v naprej tako složno in pogumno pristopal k izvrševanju posameznih nalog, s tem pa pomagali utrjevati položaj storitvene dejavnosti, ki v Celju in v naši regiji ni rožnat.

-mb

KONJICE

ŽENE
IZ KOSJERIČA
NA OBISKU

V soboto, 2. junija, bo prišla v Slovenske Konjice delegacija 30 do 40 žena iz občine Kosjerič v Srbiji. Ta komuna je lani s konjiško občino sklenila pobratimstvo, slavnostna izmenjava listin pa je bila pred praznikom Dneva republike v Slovenskih Konjicah. Medtem ko sta obe občini v dosedanjih stikih izmenjali le manjši delegaciji vodilnih predstavni-

kov političnih organizacij in občinske skupščine, pa bo to prvi večji obisk, ki ga bodo tvorile same žene.

Predstavniki gostiteljev bodo kosjeričke žene pričakali in sprejeli že na železniški postaji v Mariboru, kjer si bodo takoj zatem ogledale še to obdarsko mesto. Če bo vreme primerno in ugodno, se bodo z vzpenjačo popeljale tudi na Pohorje, tako da bodo videli tudi ta prelepi del naše ožje domovine. V središču konjiške komune jim bodo predvsem pokazali razen lepe okolice tudi novo šolsko stavbo osnovne šole »Dušana Jereb«, otroški vrtec in nekatere druge pomembne objekte.

Zlasti
enotnost

Celjska občinska skupščina je že novembra lani sprejela sklep o imenovanju pripravljalnega odbora za ustanovitev in organizacijo samoupravne stanovanjske skupnosti v občini. Člani odbora so se svoje naloge lotili takoj in med drugim pripravili teze, ki naj bi bile osnova za pripravo odloka o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti. Zato so ta material pred kratkim obravnavali člani sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve ter se med drugim odločili za priporočilo skupščini, ki naj začne postopek za sestavo in sprejem ustreznega odloka.

Tako je v spletu reševanja številnih vprašanj s področja stanovanjskega gospodarstva na vidiku tudi ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti, ki je po ustavi tista osnovna oblika, v kateri delovni ljudje in občani uresničujejo svoje interese pri graditvi stanovanj, njihovi uporabi in gospodarjenju z njimi in prav tako pri združevanju sredstev za te namene. Gre torej za novo interesno skupnost delavcev in občanov, ki so neposredno zavzeti za čim hitrejšo reševanje stanovanjskih vprašanj.

Nova samoupravna skupnost je zlasti rezultat sedanjega časa, je zahteva uresničevanja ustavnih dopolnil in težnja po hitrejšem in enotnem reševanju vseh vprašanj, ki zadevajo stanovanjsko gospodarstvo. V tem primeru gre še za to, da dobi stanovanjsko gospodarstvo in vsa dejavnost, ki je vezana na to področje, skupno samoupravno telo. V skupnosti naj bi v prvi vrsti uveljavili koordinirano delo vseh služb, ki se ukvarjajo s stanovanjskim gospodarstvom, pospešili združevanje sredstev in uresničili osnovni načrt — čim več stanovanj vsako leto. Da, tudi nalogo: vsaj deset stanovanj na tisoč prebivalcev vsako leto!

Pobuda za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti za celjsko občino prinaša niz korenitih sprememb v dosedanje delo in navade, v tej zvezi tudi zahtevo po enotnem reševanju problemov in zato tudi po takšnem ali drugačnem povezovanju posameznih služb.

Samoupravna stanovanjska skupnost v celjski občini bo razpolagala z znanimi finančnimi sredstvi. Gre za sredstva, ki jih bodo prostovoljno vlagale in združevale delovne organizacije za organizirano stanovanjsko izgradnjo, za sredstva občinskega solidarnostnega sklada in za ostala združena sredstva.

Glede na sklep, ki so ga sprejeli člani sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve, lahko pričakujemo, da bo občinska skupščina že v kratkem uveljavila prvo fazo postopka za sprejem odloka o ustanovitvi te interesne skupnosti. MB

VPRAŠANJE JAVNEMU
DELAVCUTOVARIŠ TONE ROŽMAN,
PREDSEDNIK SVETA KRAJEVNE
SKUPNOSTI »OTOK«

Verjetno ni potrebno, da bi na dolgo in široko razglabljali o tem, kakšnega pomena so plavalni bazeni pri šolah. Dovolj je, da vemo, kako je zaseden bazen pri Posebni šoli v Celju, koliko otrok se je v letošnji zimski sezoni naučilo plavanja v tem edinem pokritem bazenu v Celju. Prav gotovo se strinjate z mano, da gradnja bazena pri neki šoli v nobenem primeru ni »nepotrebnost razkošjes, temveč so plavalni bazeni pri šolah nujen objekt, brez katerega si le težko predstavljamo celovita vzgojna dela na področju telesne kulture.

Znano je, da ste na Otoku pričeli z gradnjo nove šole, ki bo nedvomno velika pridobitev. V pripravah na gradnjo te šole je tekla beseda tudi o tem, da bi se pri šoli zgradil pokrit bazen, vendar je bila misel spričo omejenih sredstev, ki se zbirajo iz samoprispevka občanov celjske občine, opuščena. Govoril sem z mnogimi Otočani in vsi so bili edini v tem, da je to nedvomno velika škoda, kajti eventualna kasnejša gradnja bi nedvomno terjala več sredstev, kot pa če bi h gradnji bazena pristopili sedaj, ko je na delovišču vsa potrebna mehanizacija, delovna oprema in seveda izvajalci del.

Razmišljal sem o možnosti, kako bi vendarle omogočili izgradnjo bazena tudi pri tej šoli. Rešitev je nedvomno samo, ena: potrebno bi bilo, da bi Otočani sami, v okviru svoje krajevne skupnosti uvedli krajevni samoprispevek (dodatno h tistemu, ki ga že plačujemo)! Res je, da je čas stabilizacije morda neugoden za pristop k taki akciji, toda prepričan sem, da bi

3,5% netto osebnega dohodka tistih kategorij občanov, ki imajo nad 2.000 din mesečnega dohodka, bilo dovolj, da bi v nekaj letih zbrali tudi sredstva za objekt, ki ne bo služil le otrokom sedanjih Otočanov, temveč tudi kasnejšim generacijam. V zvezi s tem bi me zanimalo, ali ste o tej možnosti na svetu krajevne skupnosti že razpravljali. Še bolj kot to pa me zanima, kakšno je stališče sveta do tega vprašanja. Zaradi tega morda ne bi bilo odveč, da postavite problem na dnevni red sveta, povabite na sejo tudi predstavnike vodstev družbenopolitičnih organizacij ter ostalih zainteresiranih institucij in se pogovorite o tej možnosti, ter o stališčih in v odgovoru na to vprašanje to tudi pojasnite.

In ko vam ravno postavim že javno vprašanje, dovolite še enega. Zdi se mi, da so z izgradnjo nekaterih športnih objektov ter tistih, ki bodo zgrajeni v bližnji prihodnosti (misel na telovadnico in bazen pri Posebni šoli ter telovadnico pri novi šoli, morda pa celo tudi bazen!) že podani pogoji, da bi se tudi v okviru krajevne skupnosti Otok ustanovilo Telesno vzgojno društvo Partizan. Z ustanovitvijo tega društva bi zagotovili organizirano delo na področju telesne kulture vsej številni mladini Otoka, ki je sedaj razdrobljena in se vključuje v društvo Partizana v Gaberju in v mestu. Tako iniciativa bo morda lahko podala tudi vaš svet, zato vas prosim, da se pogovorite tudi o tem ter javnosti sporočite vaš odgovor.

Berni Strmčnik, novinar

ODGOVOR JAVNEGA
DELAVCA

TOVARIŠ JURE KRAŠOVEC!

Uvajanje delavske kontrole je logično nadaljevanje v graditvi samoupravnega sistema. Samoupravno urejanje družbeno-ekonomskih odnosov ne pomeni le odmik državne regulative od gospodarjenja z družbenimi sredstvi, ampak zlasti krepitev številnih funkcij, ki jih prevzema delavec zato, da bi lahko uveljavil in izvajal svojo pravico odločanja o vseh najpomembnejših vidikih gospodarjenja. Zgodovina nas uči, da se ob naprednih zamislih vedno pojavljajo dvomi in odpori. Takšna in podobna nasprotja so bila in bodo, naloga revolucionarnih sil pa je, da izborijo premoč naprednih zamisli. In tako je tudi z delavsko kontrolo.

Mislim, da je dilema o možnosti uveljavljanja delavske kontrole v praksi vse manj. Brez dvoma pa bo od izvolitve organa delavske kontrole do vsebinske ustreznosti in univerzalnosti njegovih funkcij potrebno v delovnih organizacijah še marsikaj storiti.

Iz anketnih podatkov, za katere vprašujete, je možno razbrati rezultate gospodarjenja in tisto porabo dohodka, ki jo anketa zajema. Toda celotna podoba gospodarjenja bo znana, ko bodo na razpolago analize s primerljivimi podatki za posamezno dejavnost v občini in v republiki. Predhodna analiza, ki jo je izdelala SDK, že odkriva nekatere pomembne premike v gospodarjenju, zlasti pozitivne, čeprav je tudi še nekaj negativnih žarišč.

Pravilno pripominjate, da vsebuje tretji anketni vprašalnik le podatke o višini osebnih dohodkov, izplačanih v delovni organizaciji in da bi bili interesnejši podatki, ki bi zajemali dohodke, ustvarjene iz več poslov. Na takšno vprašanje delovna organizacija ne more odgovoriti, ker nima na razpolago podatkov. Toda na ravni občine je analiza vseh dohodkov možna, saj so na razpolago še davčne prijave, ki zajemajo vse mogoče vire.

RISTO GAJSEK

Pomenki v delovnih kolektivih - Papirnica Radeče (4)

Z ROKO V ROKI

Tekla je že skoraj tretja ura našega pomenka in končno smo se ustavili tudi pri — Novem tedniku. Mnenja radeških papirničarjev so bila odkrita. Kritična. Povedali so, da v Radečah ne mirujejo. Da so vsa podjetja, ne samo Papirnica, močno povezani s krajem, da so nerazdružljiva celota. In da bi zato lahko o njih več pisali. No, pustimo ob strani, da so Radeče priključene na ljubljansko telefonsko omrežje in jih je težko telefonsko povabiti na razgovor. Da se iz Radeč le tu in tam kdo oglasi na straneh NT. Da najbrž sami premalo storijo za večjo obveščenost območja o njihovih uspehih, težavah in načrtih. Vajneje je, da njihovo delo z roko v roki res zasluži prijazno predstavitev.

To je pokazal pomenek v radeški papirnici, v kolektivu, ki daje kruh okrog 450 delavcem iz Radeč, Jagnjenice, Vrbovega in od drugod. V razgovoru so sodelovali Ludvik Sotlar, sekretar tovarne in član poslovnega odbora, Tomaž Kravogel, predsednik aktivna ZM in vzdrževalec elektronskih naprav, Franc Kmetič, predsednik odbora za medsebojne odnose in razmerja, sicer delovodja, in Pavle Uhan, vodja transporta in namestnik predsednika delavskega sveta. Predsednika imajo na enoletni srednji partijski šoli v Ljubljani.

KAJ STE DOSLEJ STORILI ZA URESNITEV USTAVNIH SPREMENB? KATERE CILJE STE PRI ODLOCITVAH O USTANAVLJANJU TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA NAJBOLJ UPOŠTEVALI?

LUDVIK SOTLAR: Zavedamo se, da dajemo ustavne spremembe možnosti izboljšanja samoupravljanja, za neposredno samoupravljanje, za to, da se v temeljnih organizacijah združenega dela vsakemu delavcu približa samoupravno odločanje. Komisija delavskega sveta je pripravila osnovna izhodišča za temeljne organizacije združene dela in ekonomski izračun. Značilnost naše proizvodnje je izredna sklenjenost tehnološkega procesa. Zato smo se odločili za dve TOZD — osnovna proizvodnja in finalizacija papirjev. Samoupravnega sporazuma še nismo sprejeli. Predlog smo obravnavali po obratih in pripravljamo samoupravne akte za delo obeh TOZD.

KAKO SO BILI DELAVCI VKLJUČENI V TE PREDVIDENE SAMOUPRAVNE SPREMENBE?

TOMAŽ KRAVOGEL: Razprave so potekale po ekonomskih enotah oziroma na zborih delovnih ljudi. Posamezniki so na teh zborih govorili o bistvu ustavnih sprememb.

LUDVIK SOTLAR: Osnovna organizacija ZK je o tej temi dvakrat govorila. Moram povedati, da se pri nas zbori delovnih ljudi večkrat sestajajo. Ugotavljamo na primer mesečno realizacijo proizvodnje, medsebojne odnose, tekočo problematiko. O samopriskrbi in o drugem.

PAVLE UHAN: Na ta način lahko dosežemo najboljše obveščenosti. Ker imamo izmerno delo, se sestanemo na zboru, ko ena izmena konča z delom. Na zborih po izmenah smo lahko zelo konkretni. Delavci so včasih še preveč konkretni. A tako najlažje rešujemo osnovne življenjske probleme.

ZANIMIVO JE, DA STE

TAKO RAZVILI ZBOR DELOVNIH LJUDI KOT OBILIKO NEPOSREDNEGA SAMOUPRAVLJANJA. V TOVARNAH NAJVEČKRAT PRAVIJO, DA JE ZBORE TEŽKO ORGANIZIRATI IN DA NISO KORISTNI. POVEJTE MI KAK KONKRETEN PRIMER, KI STE GA REŠILI NA ZBORU.

LUDVIK SOTLAR: V proizvodnji je prišlo do večjega izpada papirja. Na zboru delavcev smo to razčistili in ugotovili, da je nastala slabša kakovost papirja zaradi malomarnosti. Mislim, da je tako konkretno samoupravno razčiščevanje zelo pomembno.

FRANC KMETIČ: Če gre ideja od delavca navzven in se upošteva, lahko pričakujemo boljše rezultate. Obveščenost je pogoj za boljše samoupravljanje. Če bo delavec vedel, kako odločati o dohodku, da bo tudi vse razumel, potem bo lahko dobro samoupravljal. V to nalogo pa bomo morali vložiti več truda.

ALI DELAVCI V VASI TOVARNI VEDO, KAKO SE DELI DOHODEK?

LUDVIK SOTLAR: Moram seči nazaj in povedati nekaj značilnosti o naši tovarni. Včasih so se delovna mesta kdedovala iz roda v rod. Nekaterim je bil najpomembnejši samo zaslužek. Tudi še danes. Vendar sedaj prihajajo mlajši z ustrezno izobrazbo. Zavest se menja. Tisti, ki hočejo, lahko zasledujejo celotno politiko delitve. A mnogi še vedno ne vedo, kaj lahko naredimo v samoupravljanju. Dopolnila dajejo še večje možnosti, pa se jih ne redko sploh ne zavedamo. Mi smo dosti naporov vložili v strokovno rast kadrov, v izobraževanje, da bi se kadrovske ojačali, pa tudi v to, da bi vsakdo vedel, kakšne so njegove pravice in dolžnosti. Včasih še pridejo do izraza ozki interesi. Morda je premalo želje za več samoupravnega odločanja.

KAKO ZAGOTAVLJATE, KONKRETNO, NEPOSREDNO VEZ MED OBRATOM, DELAVCI IN DELAVSKIM SVETOM. OD TEGA MEDSEBOJNEGA ODNOSA JE V PRECEJŠNJI MERI ODVISNA DOBRA OBVEŠČENOST DELAVCA NA PRIMER TUDI O POMEMBNIH POSLOVNIH ODLOCITVAH, O DELITVI DOHODKA IPD?

TOMAŽ KRAVOGEL: Doslej med enoto in delavskim svetom ni bilo dobre povezave. Član DS je dobil gradivo za sejo pravočasno v roke, toda pred sejo ni bilo nobene organizirane razprave. Član DS ni bil pravzaprav nikomur odgovoren. Po novem bo drugače.

PAVLE UHAN: Član DS je bil odgovoren delavcem, a ti so premalo zahtevali od njega. Niso ga vprašali, kako in kaj. Delavcem moramo povedati za vse njihove pravice in dolžnosti, pa bodo še bolj zahtevali neposredno samoupravo. No, nemalokrat bolj poznamo samo pravice. Člane delavskega sveta in kolektiva moramo bolj usposabljaliti, bolj izobraževati, da bodo vedeli, zakaj investicije, kako se deli dohodek. Imeli pa smo smolo. Ko smo hoteli v sodelovanju z laško delavsko univerzo organizirati seminar, nam ni poslala predavatelja, ljudje pa so čakali.

LUDVIK SOTLAR: Hoteli smo organizirati štiri seminarje, pa ni šlo. Aranzma a

laško delavsko univerzo ni uspel. Morali bomo sami organizirati različne oblike izobraževanja. Glede odnosa med DS in delavci pa bi rekel takole: prej smo šli s seje DS na debatni krožek, komentirali smo odločitve samoupravnega organa, sedaj pa bi morali najprej imeti v enoti debatni krožek in stališča prenesti na sejo DS. Predvideli smo zbere delovnih ljudi, ki se bodo sestali pred zasedanjem delavskega sveta.

FRANC KMETIČ: Kdor hoče biti obveščen o sklepih DS, lahko vse prebere na

Pavle Uhan

oglasni deski. Pripravljamo pa interni bilten. Člani samoupravnih organov prejmejo zapisnik. Obveščenost je dokaj dobra. Vprašanje pa je, koliko prenašajo člani DS vsebino sej med delavce. Vprašali ste, kako dela odbor za medsebojne odnose in razmerja in če smo rešili kak konkreten problem. Smo. Pritožila se je skupina delavcev, češ da so norme previsoke. Posebna komisija je ocenila upravičenost kritike. Ugotovitev, da je bila norma povečana zaradi mehanizacije, je bila delavcem obrazložena.

TOMAŽ KRAVOGEL: Se bolj pa bomo morali razvijati družbeno in strokovno izobraževanje.

PAVLE UHAN: Ljudje vse

bolj spoznavamo, da imamo premalo znanja, da se moramo usposabljaliti.

LUDVIK SOTLAR: Za strokovno izobraževanje smo precej storili. Imamo pa premalo razvite oblike družbenega izobraževanja za delavce, čeprav smo podpisniki družbenega dogovora o družbenem izobraževanju. Več je delovne zavesti, več je želje po izobraževanju. Več je usposobljenosti, boljše bo samoupravljanje. To moramo vedeti.

NANIZALI STE GLAVNE ZNACILNOSTI SAMOUPRAVNEGA ŽIVLJENJA V TOVARNI. ZE UVODOMA PA SMO SE DOMENILI, DA BOMO REKLI BESEDO, DVE TUDI O NARAVNI POVEZANOSTI RADESKE PAPIRNICI Z OKOLJEM. NA KAJ BI MORALI POSEBEJ OPOZORITI?

Franc Kmetič

PAVLE UHAN: Večina naših delavcev živi na treh področjih — v Jagnjenici, Radečah in na Vrbovem. Marsikdo med njimi je aktiven na terenu, v KS, v SZDL. Zato v tovarni radi pomagamo. Na Svibnem sedaj gradijo cesto in smo nekaj sredstev že odobrili.

FRANC KMETIČ: Tovarna ima zelo dober odnos do vseh okoliških krajev. Veliko pomaga, saj ve, da grede vsa ta sredstva za naše delavce.

LUDVIK SOTLAR: Naša krajevna skupnost je res prava krajevna skupnost. Dela po jasnem programu, ki ga pomagajo sfinansirati vse delovne organizacije v Radečah. Po določenem dogovoru. Pri-

Tomaž Kravogel

spevajo torej vsi delovni kolektivi. Na ta način rešujemo problema zdravstva, stanovanj za šolstvo, naloge na področju telesne kulture. KS načrtuje gradnjo bloka, asfaltiranje ceste, sprejem urbanističnega načrta in še kaj. Vsi bomo enotni v uresničevanju tega programa.

PAVLE UHAN: Vzdržujemo radeški stadion, TVD Partizan pa upravlja bazen. Dajemo tudi sredstva za tekmovalni šport. V sezoni imamo okrog 120 aktivnih nogometašev in spodbujamo različne športne discipline. Skratka, čutimo potrebo za organizirano telesno kulturo delavcev.

TOMAŽ KRAVOGEL: Občinska zveza za telesno kulturo v Laškem zaradi tega včasih ne čuti potrebe, da bi finansirala posamezne športne dejavnosti.

RAZVESELJIVA JE TA POVEZANOST KRAJA IN DELOVNIH ORGANIZACIJ. DOBER VZGLED DAJETE. KAJ TI SKRB ZA DRUŽBENI STANDARD DELAVCA SE NE SME KONCATI MED ZIDIVI TOVARNE. NA KONCU PA SE POVRNIMO K SAMOUPRAVLJANJU. KAJ MORATE STORITI, DA USTAVNA DOPOLNILA NE BODO OSTALA LE NA PAPIRJU?

PAVLE UHAN: Delavce moramo prepričati, da so dopolnila namenjena človeku. In usposobiti ga moramo.

FRANC KMETIČ: Delavec mora postati edini nosilec odločanja o delitvi dohodka in vsega življenja v podjetju.

Ludvik Sotlar

TOMAŽ KRAVOGEL: Vsak delavec je člen v verigi samoupravljanja. Vsak ta mora biti dejaven v samoupravljanju.

LUDVIK SOTLAR: Dopolnila moramo uresničiti. Vajna samo oblika. Vajna zavest, da živimo v samoupravni družbi in da moramo biti vsakdo samoupravno aktiven. Za uresničevanje ustavnih sprememb nosijo veliko odgovornost politične organizacije.

Ko bomo načrtno uveljavljali ustavne spremembe, razmišljali o položaju krajevne skupnosti, pa o njenem financiranju, se bomo morali najbrž spomniti takih delovnih organizacij, kot je radeška papirnica. In drugi radeški kolektivi. Ta povezava kraja s tovarnami, to delo v roki za družbeni standard delavca, človeka, je dober kašipot. In dokaz novih pojmovanj o družbenem razvoju ustvarjenih sredstev. Praksa, da dajejo delovne organizacije del sredstev za zaključnem računu krajevnim skupnostim, kjer živijo njihovi delavci, torej dobijo polno vrednost.

Radeški papirničarji se, so tudi odkrito iznesli, zavajo želja in pomanjkljivosti v sedanjih samoupravnih odnosih, na področju izobraževanja in obveščanja. Ze in spoznanje jim bo pri delu pomagalo. Kar zadeva obveščanje navzven pa — Novi tednik vas vabi k sodelovanju. Oglasite se!

Besedilo: JOZE VOLFAN
Slike: JURE KRASOVEC

KOMU SREDSTVA?

Zivo so mi ostale v spominu besede odbornika Toneta Laznika, na eni izmed zadnjih sej žalske občinske skupščine, ko je govoril o delu sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij. Pobrskal sem po novinarski beležnici in iz nje zapisal: »Mišljenja sem, da se sredstva iz sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij vse prelahko dajejo in da se nad porabo teh sredstev vodi prebikha kontrola. Po mojem mnenju je bilo najmanj polovico teh sredstev po nepotrebnem izplačanih in od tega ni bilo nobenih rezultatov. Prehitro se odloča, ko se razdeljujejo sredstva tega sklada, ekspertize pa, ki se izdelujejo, so premalo pozitivne, da bi lahko dale željene rezultate.

Pred sabo imam poročilo, ki je bilo o delu sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij občine Zalec predloženo skupščini sklada, o njem pa je spregovorila tudi že občinska skupščina. Sklad je v lanskem letu razpodelil z nekaj manj kot pol milijarde starih dinarjev. Večina teh sredstev je bila porabljena kot kratkoročni krediti nekaterim delovnim organizacijam, ki so pristopile k izvajanju sanacijskih programov.

Tako so iz sklada dobile sredstva podjetja, kot so: SIP Sempeter, Ferralit Zalec, Garant Polzela, Obrtnik Prebold, Montana Zalec in Gradnja Zalec. Vsa omenjena podjetja so dobila pomoč sklada za naložbe in osnovna sredstva, pri čemer pa je treba poudariti, da je sklad prispeval svoj delež le pod pogoji, da je tudi delovna organizacija zagotovila ustrezen delež lastnih sredstev. Poleg tega pa so nekatera podjetja dobila kredite iz sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij tudi za obratna sredstva, in sicer kot kratkoročno premostitveno posojilo. Taka sredstva so dobila podjetja: Keramična industrija Liboje, Ferralit, Garant, Avtoprevoz Sempeter, Gradnja Zalec in Sigma Zalec, ki pa je posojilo tudi že vrnila.

GRADNJA ZALEC: Spričo problemov gradbene operativnosti se je podjetje preusmerilo na industrijo gradbenega materiala, predvsem proizvodnjo dimnih elementov SCHIEDEL. Proizvodnja je že stekla, vendar se bodo rezultati pokazali šele v letošnjem letu. Podjetje lanskega poslovnega leta sicer ni zaključilo najbolje, saj je doseglo manjši dohodek kot leto poprej,

kjub temu pa so porastli skladi in sredstva amortizacije, kajti preusmeritev podjetja nikakor še ni zaključena.

AVTOPREVOZ SEMPE-TER: Podjetje je poslovno leto zaključilo veliko boljše kot leto poprej. Celotni dohodek je porastel za 29,9 odstotka, amortizacija za 44 odstotkov, dohodek za 22 odstotkov, skladi pa so se nekajkratno pomnožili. Torej vse v najlepšem redu.

MONTANA: Celotni dohodek je za 25,8 odstotka večji kot leto poprej, za 61 odstotkov pa je večja tudi amortizacija. Dohodek je sicer nekoliko padel, vendar je močno porastel rezervni sklad in porastla je vrednost osnovnih sredstev. V podjetju imajo trenutno sicer določene probleme okoli novih kapacitet, vendar vse kaže, da se bodo iz tega kmalu izklopali.

KERAMIČNA LIBOJE: Podjetje je uspešno zaključilo poslovno leto in zabeležilo pomembne rezultate na vseh področjih. Celotni dohodek je za 26,2 odstotka višji kot leta 1971, amortizacija za skoraj 40 odstotkov, dohodek je porastel za 21 odstotkov, rezervni sklad pa se je petkratno povečal. Vsekakor pomembni rezultati!

Se in še bi lahko naštetili, pa smatramo za nepotrebno, kajti že iz dosedanjih sledi, da nikakor NE DRUŽITEV, da je sklad svojih sredstev dodeljeval na osnovi prebikhih ocen in da se upravni odbor prehitro odloča o tem, komu naj se dodelijo krediti. Delovne organizacije, ki so iskale pomoč pri skladu, so prihajale pred sklad z utemeljenimi programi, dobrimi študijami in odločitve sklada so bile vse prehitre. Nedvomno so rezultati vsaj nekaterih podjetij že doslej takšni (v ostalih se bodo pokazali kasneje), da lahko mirno trdimo, da sklad opravi in opravlja pomembno dejavnost, da vpliven gospodarski dejavnosti katerega politika je usmerjena v celovita prizadevanja za hitrejšem napredku celotnega gospodarstva v žalski občini. Sleherna kritika, ki je do bronamerna, je koristna (morda je poznamo vse pomanjkljivosti), vendar mora temeljiti na trdnih argumentih, rešitvah osnovnih in mora biti sredovana tudi tako, da ne kaj prispeva k razreševanju določenih problemov. V tem primeru bi kaj takšnega precej težko trdili!

BERNI STRMONIK

Kritika spodrsaljaja

V ponedeljek opoldne bi morala biti druga seja članov skupščine solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Celje. Zaradi nesklepčnosti zasedanja ni bilo. Preložili so ga na danes opoldne.

S'aba udeležba delegatov v skupščini, ki naj bi začrtala pot reševanja vseh vprašanj stanovanjskega gospodarstva v občini, je naletela pri navzočih na ostro kritiko. »Kako se naj lotimo dela, če ga ne kateri podcenjujejo!«

Nesklepčnost je presenetila tembolj, ker je bila na dnevnem redu obravnava nekaterih pomembnih vprašanj. Nesklepčnost pa je odprla tudi neka druga vprašanja: kako bo zaživel občinski stanovanjski solidarnostni sklad, če bodo nekateri člani skupščine (v tem primeru več kot polovica) od časa do časa kazali brezbržen odnos do dela in odgovornosti, ki so jo sprejeli. In še več, na seji, ki je ni bilo, so ugotovili, da je še vedno sedem delovnih in drugih organizacij, ki se doslej niso imenovale svojih predstavnikov v skupščino sklada. Tako je prišlo do nesklepčnosti druge seje skupščine tudi po njihovi zasluzi. Za sklepnost in veljavno odločanje so namreč manjkali štirje člani.

Vrh tega so odprli vprašanje namestnikov članov skupščine solidarnostnega stanovanjskega sklada. Skupščina namreč šteje 54 članov. Lahko se bo zgodilo, da bo zaradi objektivnih razlogov nesklepčnost še kdaj. Ali se ne bi zaradi njenega nemoženega dela odločili tudi za volitev namestnikov članov skupščine? Glede na delegatski sistem, ki ga uporabimo v našem delu in življenju, je takšna pobuda verjetna vse pozno.

In še nekaj — morda pa je do nesklepčnosti druge seje skupščine prišlo tudi zaradi prepoznega pošiljanja vabil. Nekateri člani so namreč povedali, da so ga sprejeli dopoldne na dan zasedanja. Primer vsekakor potrjuje, da bo morala tudi administracija sklada zagotoviti nemoteno delo članov skupščine in njenih organov.

M. BOČAR

Le zakaj tako?

Dobri dve leti so tekale priprave na sprejetje zakona o starostni pokojnini kmetov, pred letom dni pa je bil v skupščini izglasovan zakon, po katerem naj bi skromne dinarje dobili ljudje, ki so kmetje in stari 75 let, v naslednjih letih pa naj bi se starostna meja postopoma znižala na 65 let.

Letos so zakon pričeli izvajati. Pokazal pa je polno nejasnosti in nepričakovanih pasti, zaradi katerih ostareli človek, ki je kmalu in star 75 let, ne bo dobil borih 250 dinarjev na mesec. Brez teh dinarjev naj bi ostali preužitkarji izpred 1. 4. 1965, pa veliko kmetov — vdov pa še marsikateri.

Zakon se je pričel izvajati in pokazale so se krivice, ki so najbolj očitne na konkretnih primerih, zato ni čudno, da so kmetje ogorčeni, zato ni čudno, da je skupščina skupnosti pokojninskega zavarovanja že terjala spremembo zakona. Tudi v republiški skupščini so se slišali glasovi o premajhni dodelanosti zakona, kritiko pa so izrekli ljudje, poslanci tistega zbora, ki so zakon, kakršen je, tudi sprejeli. Kako bi rekli zdaj? Po toči je zvoniti prepozno zlasti, če nismo nič naredili, da bi pomislili na posledice?

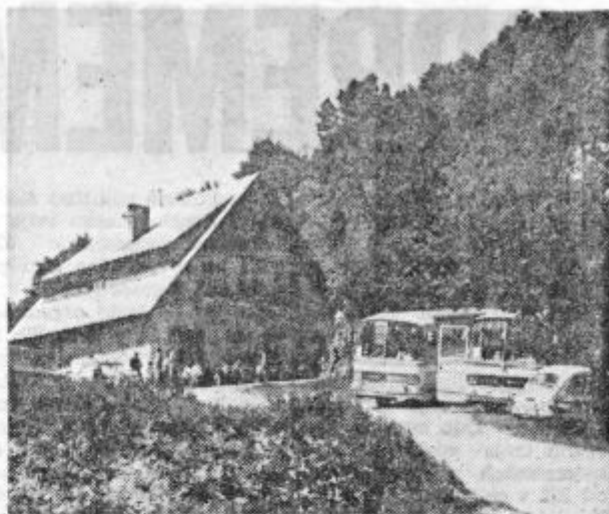
In kako, da poprej, pri pripravi, ni nihče vedel, kaj se lahko zgodi, in vse leto po tem, ko je bil zakon že sprejet, tudi ne?

Ta trenutek, ko pokojnine že prihajajo, ko se še rešujejo zadnje vloge ostarelih kmetov, pa vsi vse vemo in znamo opozarjati na krivice, ki se dogajajo po terenu. Znamo tolmačiti zakon in tudi povedati, zakaj temu in onemu kmetu pokojnina ne pripada, pri tem pa pozabljamo na vsebino, ki v svojem bistvu in nedorečenosti skriva še toliko stvari in terja popravek? Kako naj vse to razume kmet, ki je star in je njegova okorna roka še komaj prišla za pero, da je napisala prošnjo za starostno pokojnino? Togost črke pa je ostala neumljena in ne predvideva nikakršnega odstopanja, pa terja zato za vnaprej bolj odgovorno in temeljitejšo delo, zlasti, če zadeva tako kočljivo zadevo, kot je starost in osamljenost.

Žal se je zgodilo tako, da teče beseda o zakonu, ki je bil komajda sprejet, a se že terja njegov popravek, žal pa se ob tem vzbuja nepotreben občutek krivice in jeze tistih kmetov, ki niso minenja, da se na napakah učimo.

ZDENKA STOPAR

turizem

Gore nad Bistrico ob Sotli so že od nekdaj bile priljubljeno izletišče. Tudi danes se Gore ne morejo pritoževati nad obiskom. Mnogo gostov prihaja še zlasti zaradi obilice zgodovinskih spomenikov. To so predvsem kapelice, v katerih lahko vidite čudovite gotske freske, nedavno tega restavrirane, kipe, ki je po vsej verjetnosti ena izmed najstarejših upodobitev Križanega na Slovenskem in še mnogo drugih zanimivosti, ki se jih splača pogledati. Še posebej opozarjamo na izredno širok razgled. S planote lahko vidite dobršen del Hrvaškega Zagorja. Obsotelja in Kozjanskega.

Gore vam lahko nudijo toplo hrano in dobro vino, vse to pa lahko dobite pri gostilničarju Rautnerju.

Na sliki: Takšno sliko vam nudijo Gore vsako, kolikor toliko lepo nedeljo, neredkokrat pa tudi ob navadnih dnevih.

MST

OBČNI ZBOR OTD CELJE

NIČ VEČ LEPO

»Predlagam, da bi ime društvenemu glasilu spremenili. Celje ni več lepo mesto, marveč...« Tako je v razpravi na občnem zboru celjskega olepševalnega turističnega društva med drugim dejal dr. Ervin Mejak in opozoril še na nekatere druge nepravilnosti.

Redni delovni obračun celjskega olepševalnega in turističnega društva je minil ob tradicionalni polni zasedenosti velike dvorane Narodnega doma in ob konkretnem razpravljanju o celjskih problemih. Škoda le, da je bila razprava zaradi koncerta opernih in operetnih arij nekoliko okrnjena, saj je ostalo še nekaj nedorečenih besed, pripomb, predlogov. Navzlic temu je zbor uspel. Že predsednik Rado Jenko je nanašal nekaj vprašanj, ki so značilna za mesto ob Savinji. Ne gre samo za kritične pripombe na račun čistoče, marveč tudi za dejstvo, da je imelo društveno delo veliko oporo pri večini Celjanov in ne nazadnje pri občinski skupščini.

Predsednik je med drugim opozoril na čistočo mesta, na pranje ulic, na ceste, ki jih v veliki meri onesnažujejo tovorni avtomobili gradbenih podjetij, na zanemarjene pločnike, na preveliko število divjih garaž, na zmanjševanje zelenih površin itd. Znova je izrazil željo, da bi društvo uredilo pri bivši Paningerjevi hiši ob cesti na Stari grad razgledno točko. Tudi Pelikanova pot je potrebna obnove. Celje pa med drugim potrebuje še nov hotel, ki bi naj postal družabno središče. In končno, razvijajoči se rekreacijski turizem mora dobiti vso podporo. To še zlasti velja za Celjsko kočjo, Svetino, za Šmartinsko jezero in območje Na gričku.

Zbor je po besedah podpredsednika skupščine Marjana Ašiča pozdravil pobudo za ureditev poligona za avto šolo. Priznanje je dobila tudi krajevna skupnost Otok, ki se je uspešno lotila nekaterih del za ureditev soseske. Tej pobudi sledijo še druge krajevne skupnosti kot Gaberje-Hudinja, Dolgo polje itd.

Ob sklepu in volitvah članov društvenih organov so predsedniško funkcijo znova zaupali Radu Jenku, podpredsedniško Zoranu Vudlerju, tajniško pa Mariji Fidlerjevi. Vrh tega so na zboru imenovali častna društvena člana in to prof. Janka Orožna in akademskega slikarja Cvetka Ščuko.

mb

Šentjur

ŠIROKA DEJAVNOST RK

Ob nedavnem tednu RK smo povprašali tajnika občinske organizacije RK v Šentjurju Ivana Kolmana o delu njihove krajevne organizacije, ki je ena najbolj aktivnih.

Koliko dejavnosti ima vaša organizacija RK?

Naša organizacija ima več dejavnosti: od krvodajalstva do pomoči ostarelim in obnemoglim osebam, stalne skrbi za prizadete, bolne in poposrečene, organiziranja 20 in 80 urnih tečajev prve pomoči, nege bolnika, ki traja čez

vse leto in tečaji prve pomoči za šoferske izpite. Te je letos opravilo že 150 kandidatov. Vsako leto imamo tudi zbiralne akcije. Zbiramo oblačila, obutev in posteljnino. Letos bomo imeli zbiralno akcijo 31. maja, pomoč pa dobimo tudi od občine Šiška. Tako nabereimo 4 tone materiala za pomoč socialno ogroženim.

Vaša organizacija je za svoje delo dobila že več priznanj.

Da. V času, kar obstoja, so naši člani dobili pet zveznih odlikovanj — zlatih znakov in 21 republiških odlikovanj — srebrnih znakov.

RK v vaši občini je letos pobudnik akcije »za zdravo okolje človeka«.

Z akcijo urejevanja okolja smo že začeli. Po vseh šolah so izdelali programe te akcije in otroci so se zagnano lotili čiščenja okolja. Akcija bo prav gotovo uspela, saj bodo v njej sodelovale poleg šol tudi krajevne skupnosti in organizacije RK. Akcija se bo nadaljevala tudi drugo leto in naslednja.

Boste tudi letos imeli tekmovanje prve pomoči?

Bomo. Tekmovanje bo to nedeljo v Slivnici. Zmagovalna ekipa bo šla na republiško tekmovanje, obdarimo pa vse sodelujoče ekipe.

D. P.

VSE LJUBITELJE ZGODOVINSKIH SPOMENIKOV IN NARAVNIH LEPOP

vabimo na ogled

Rimske nekropole in podzemne jame Pekel v Šempetru v Sav. dolini

Ogled je možen vsak dan. Informacije pri Turist biroju Šempeter telefon št. 71-842.

Delavci turističnega društva vam za nedeljo pripravljajo prijetni TURISTIČNI PIKNIK pred jamo Pekel. Za jedado (ribe, čevapčiči in drugo) ter pijačo je preskrbljeno. Za dobro voljo bo skrbel narodni ansambel Borisa Terglava.

VIKTOR JEROMEL

Kdo v Vitanju ne pozna Viktorja Jeromla, prizadetnega 63-letnega Vitanja.

čana? Ne bomo se mu zamerali, če smo ga tako imenovali, saj se za Vitanjčana sam prišteva, čeprav ni od tam doma. Kot trgovski pomočnik je pred leti zadržal v te kraje, poglaj korenine, se pravi oženil in si postavil dom, ustvaril družino in ostal.

Danes je Jeromel pojem poštenosti in le tej njegovi neprecenljivi lastnosti gre hvala, da ga povsod imajo radi in se v kraju ne zgodi brez njega čisto nič. Ni zaman že od leta 1956 predsednik krajevne skupnosti, pa porotnik, pa presojevalec med spori ljudi...

Ugled si ne ustvari kar tako, za to potrebuješ dolgo dobo in doslednost, pravi sam in skromno pristavi, da mu je to življenjsko vodilo. V tem duhu je vzgajal tudi svoje otroke, čeprav mu tudi ni bilo vedno z rožicami po-

stlano. Kar ima, je sad trdega dela, ima pa toliko lepih stvari — lovskih trofej in rož, rož, da se pogled vedno na njih ulovi. Rože zunaj, rože znotraj, rožnato v srcu, pri tem pa je premišljena beseda vedno na mestu. Pa tista, ki govori o razvoju kraja, pohorskega kraja, ki išče svoj prostor pod soncem v okviru konjiške občine.

Svoje potomce (štiri), je pripeljal do kruha, le ena se še ubada v celjski gimnaziji, pa mu ostaja nekaj časa še za urejanje zadev, ki terjajo veliko posluha in preudarnosti. Zlasti pa je bil Viktor Jeromel angažiran ob zadnjem referendumu za krajevni samoprispevek in tu je zastavil vse svoje moči. »Nekako smo želeli oprati sramoto, ko smo pred leti na volitvah propadli, no, pa smo se zdaj

obrazi

odrezali najboljše, je skromno pripomnil. Upokožen je zdaj, zato ima nekaj več časa za druge stvari, prej pa mu je trgovska stroka pobirala moči. Dvajset let je delal v trgovskih podjetjih, bdiši kot upravnik ali referent na nekdanjem okraju. Tako so se mu leta iztekla, da sam ni vedel, kako in kaj. Niso se vsoka, a le toliko, da jih je napolnil z modrostjo spoznanja, da je njegov odnos do sveta, ki ga obdaja, plod lastnega spoštovanja in nenehne doslednosti. V vsaki stvari, pa tudi če gre le za malenkost.

Res, globoko prepričanje!

ZDENKA STOPAR

VEČ KOT 30 DOMOV

Junij, julij, avgust... meseci, ko več ali manj zamre družbeno politično življenje in čas, ko tudi proizvodni rezultati niso takšni kot v prejšnjih mesecih in pozneje. To je obdobje, ki si ga večina delovnih ljudi izbere za letni dopust. Ali je res samo poletje tisto, ki nudi največ počitka, razvedrila? Zdi se, da na splošno premalo poznamo prednosti drugih mesecev, ki so za oddih prav tako privlačni, če ne še bolj.

V delovnih kolektivih že tečejo prve priprave na »mnogično« koriščenje letnih dopustov. Stekla so tudi dela za ponovno ureditev domov, depandans... pa naj bodo ob morju ali v hribih. Po nepopolnih podatkih imajo samo kolektivi v celjski občini več kot trideset počitniških domov, depandans in drugih objektov, ki so na voljo v času glavne turistične sezone oziroma skozi celo leto. V njih je okoli 500 ležišč. Zmogljivosti so torej precejšnje. Če pa k njim dodamo še tiste, ki jih imajo organizacije v drugih občinah celjskega območja, pridemo do velikega potenciala, ki je namenjen oddihu delovnih ljudi. Za zasedenost teh zmogljivosti ni bojazni. Velja splošna ugotovitev, da je povpraševanje za njimi večje kot so kapacitete.

Kako so v nekaterih kolektivih poskrbeli za letne dopuste svojih članov, bomo poročali v naslednjih številkah.

Predstavljamo vam

SPREMEMBE NUJNE

Polde Slapnik, sekretar osnovne organizacije ZK v Cinkarni, je tudi predsednik komisije za organiziranost in razvoj ZK pri komiteju občinske konference ZKS Celje. V Cinkarni pa je kot vršilec dolžnosti direktorja splošnega sektorja med snovalci uresničevanja ustavnih sprememb. Zato smo mu postavili troje vprašanj — o spremembah v organiziranosti ZK v celjski občini, o delu cinkarniških komunistov in o predlogu za novo samoupravno sestavo Cinkarne.

SPREMEMBE V ORGANIZIRANJU CELJSKIH KOMUNISTOV SO SPREJETE. OZNACITE BISTVENE ZNACILNOSTI SEDANJE REORGANIZACIJE.

POLDE SLAPNIK: V bistvu gre za to, da reorganizacija, ki je bila spodbujena že pred leti, ni bila uresničena v bazi. Preveč je bilo razvito forumsko delo. Član ZK ni bil udeležen kot oblikovalec politike ZK. Osnovne organizacije so bile preštevne. To smo vsi čutili, zato razmišljamo o spremembah v ZK niso od včeraj. O tem je razpravljala tudi statutarna komisija CK ZKS, X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije pa bo zagotovo potrdil sedanje spremembe. Kaj želimo? Želimo, da postane ZK bolj gibčna in učinkovitejša. Dosedanji oddelki ZK niso imeli pravic in dolžnosti, kot jih imajo OZK. Zato oddelki niso mnogo delali. Niso se redno sestajali, niso imeli dobrih programov dela, malo so sprejemali in izključevali. Pri tej reorganiziranosti moramo upoštevati to in tudi ustavno dopolniti. Vsaka temeljna organizacija združena dela mora imeti osnovno organizacijo ZK. Ker so bile sedaj organizacije ZK preštevne, velike, so se zadržale bolj pri informiranju ali izobraževalnem delu. Dogovorov

za konkretno politično akcijo je bilo malo. Enako velja za združene organizacije ZK, kjer so se navadno zelo posplošeno pogovarjali.

Po novem bodo organizacije ZK manjše, v Celju jih bo skoraj 80, omogočile pa naj bi učinkovitejšo in konkretno delo komunistov. V delovnih organizacijah in v krajevnih skupnostih. Pomembno je, da so se v zadnjem letu organizirali člani ZK tam, kjer doslej ni bilo organizacij ZK — v pravosodnih organih, banki, na upravi javne varnosti, carinarnici, na občinski upravi... Nova oblika partijskega dela je svet organizacije ZK v KS ali delovni organizaciji. Svet bo sestavljen iz delegatov OZK in bo predvsem usklajeval delo. Seveda bodo imele OZK tudi oddelke. Na terenu bo delala krajevna konferenca ZK, sestavljena iz stalnega (člani ZK iz KS) in nestalnega dela (člani ZK iz delovnih organizacij). Za te člane se bodo terenci dogovorili skupaj s komitejem.

KAKO PA RAZMIŠLJATE V CINKARNI? S KATERIMI PROBLEMI STE SE KOMUNISTI V ZADNJEM ČASU NAJBOLJ UKVARJALI?

POLDE SLAPNIK: Tudi nas moti sedanja organiziranost. V tovarni je pet oddelkov ZK, ki so v zadnjem času dejavnejši. Največ smo razpravljali o poslovanju podjetja, o organiziranosti ZK, kot jo nakazuje ustavna reforma, na partijski konferenci pa smo tudi obravnavali uresničevanje ustavnih dopolnil. Na dnevni red konference damo vse problematične zadeve. Nekaj več smo se angažirali v obliki političnega aktivna. Moram pa reči, da se naš aktiv sestaja v razširjeni sestavi. Na njem sodeluje tudi do 50 ljudi. Govorili smo še o uveljavljanju stališč plenuha kemijske industrije, o inte-

gracijah, sprejeli smo 7 novih članov v ZK, opredelili stanovanjsko politiko. Pri volitvah v organe samoupravljanja je opravila ZK precej dela, zlasti pri evidentiranju kandidatov za delavski svet. Naše pomanjkljivosti pa so — morda ni dovolj informiranja, na področju izobraževanja smo šibki in delavske kontrole še nismo organizirali. Od 1800 članov delavskega kolektiva nas je 115 članov ZK. Pripravljamo spet nove kandidate za sprejem.

KJE STE PRI UVELJAVLJANJU USTAVNIH SPREMENB? ZA KAKšno POT STE SE ODLOČILI?

POLDE SLAPNIK: Posebna komisija delavskega sveta je ponudila osnutek priprav in predvideva več faz uresničevanja. Najprej smo izdelali novo organizacijo dela in poslovanja. Po tem projektu je oblikovanih več poslovnih enot (metalurgija, kemija, grafika, titanov dioksid, transport, vzdrževanje in glavna direkcija s skupnimi službami). Te poslovne enote smo vzeli kot osnove za TOZD in sklep delavskega sveta je, da bo imela Cinkarna štiri temeljne organizacije združenega dela proizvodne dejavnosti — metalurgijo, kemijo, grafiko in titanov dioksid. Vrata za morebitno ustanavljanje novih TOZD pa

niso zaprta. Pri tej odločitvi smo izvedli ustrezno samoupravno organiziranost. Izvolili smo centralni delavski svet s poslovnim odborom po delegatskem sistemu in delavske svete po poslovnih enotah. Centralni delavski svet sestavlja 77 članov, pravico glasovanja pa ima 49 članov. To je novost v našem delu. V bodočem samoupravnem življenju kolektiva bodo deležni pomembnejše vloge tudi zbori proizvajalcev-delavcev, ki bodo imeli vsak svojega predsednika. Sedaj pripravljamo samoupravni sporazum in statut, temeljne organizacije združenega dela bomo ustanovili do konca leta, od januarja 1974 pa bomo začeli samoupravljati po novem.

HOTEL NA GOLTEH ODPRT

Po približno štirinajst dnevnem odmoru, ki so ga izkoristili za tekočo obnovitvena dela, bodo jutri, v petek, 25. maja spet odprli ne samo hotel na Golteh, marveč bo začela z rednimi vožnjami tudi gondolska žičnica.

Še teden dni do MPF 73

Prihodnji četrtek zvečer se bodo v Narodnem domu prvičkrat oglašile fanfare, ki bodo najavile začetek letošnjega celjskega mladinskega pevskega festivala. Pokroviteljstvo nad letošnjo največjo manifestacijo mladinske glasbe je prevzela republiška konferenca SZDL, predsednik častnega odbora pa je Mitja Ribičič. Sicer pa je

zlasti v centru mesta, da izobesijo zastave in tudi kako drugače okrasijo naše mesto. Vse koncerte bodo imeli Celjani in drugi priložnost poslušati tudi pred Narodnim domom, saj bodo prepevane mladine iz Jugoslavije in od drugod prenašali preko zvočnikov.

xxx

Prvi inozemski zbor, ki bo prišel v Jugoslavijo, bodo dečki iz Nizozemske — iz Haaga. Sicer pa bodo v glavnem vsi zbori prišli v Celje v četrtek popoldne. Kljub temu, da bo v festivalskih dneh v Celju preko 2000 mladih pevcev, so skrbni organizatorji že več kot teden prej za vse sodelujoče zagotovili kljub skromnim turistično-gostinskim kapacitetam stanovanje in prehrano.

xxx

Posebno obeležje bo imel tudi na letošnjem festivalu množični nastop združenih mladinskih zborov celjske regije pod vodstvom glasbenega pedagoga iz osnovne šole Hudinja Pavla Bukovca. Na tem nastopu v nedeljo popoldne na Muzejskem trgu bo nastopilo s programom osmih pesmi preko tisoč pevcev.

častni odbor sestavljen iz predsednikov vseh republiških kulturnoprosvetnih zborov ter predsednikov republiških kulturnoprosvetnih organizacij.

xxx

Da bi bilo Celje v festivalskih dneh kar najbolj svečano, bo občinska skupščina pozvala občane

'KONJENICA' ZA ABONENTE SLG

V torek, 29. maja ob 20. uri bo v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju umetniški večer igralca Marjana Dolinarja. Letos februarja je že bila premiera »Rdeče konjenice« Izaka Babića v Celju, tej pa je sledilo dvanajst zelo uspešnih nastopov v Novi Gorici, Ljubljani, na Dunaju in v Ptuj. Torkov večer pa poklanja Slovensko ljudsko gledališče v Celju vsem abonentom brezplačno.

Cemu imamo pripisati takšen uspeh zadnjega Dolinarjevega umetniškega večera? Takole je dejal Marjan Dolinar: »O recitaciji ima-

jo naši ljudje še vedno precej napačne predstave. Toda mislim, da je to ena najlahtnejših vrst umetniškega ustvarjanja. V mojih recitalih predstavim vedno enega samega avtorja, ki mi je smiselno in čutveno blizu in za katerega mislim, da nam ima nekaj povedati. Besedila, ki jih izberem, uredim tako, da tvorijo dramatično celoto. Tako se na primer v »Rdeči konjenici« razpleta tragedija velikega časa in na videz preprostih, v resnici pa velikih ljudi, ki so postavljeni v krvavi čas revolucije. Babelj je Zid. Talmud in biblija, ki ju je, kot sam pravi, študiral do osemnajstega leta, sta prisotna v vsej »Konjenici«. Tu ni nobenega naturalističnega prikazovanja grozot revolucije, vse se razvija kot nekaj obred. In

posvod je prisotna velika vera v smiselnost revolucije. Velicina in tragika teh ljudi zaživi pred poslušalci v vsej veličini. Da podpre vsebino teh besed, sem se odločil za minimalno oceno. Židovski svečenik, ki daje vtis sinagoge, moj kostum pa kaftan. Glasbena spremljava: židovski spevi iz sinagoge.

Cas, v katerem je »Konjenica« nastala, Babićevemu delu ni bil naklonjen. Toda svoji viziji sveta je ostal zvest in je zato plačal s svojim življenjem. Cas pa je potrdil njegovo veličino. Srečen sem, da lahko to veliko delo posredujem našemu občinstvu.

Drago Medved

ČLOVEK V LETIH IN NJEGOVO ZDRAVJE

Ko že toliko govorimo in pišemo o raznih oblikah pomoči ostarelim ljudem, je prav, če spregovorimo in zapišemo nekaj besed tudi o zdravniku. Saj je zdravnik na koncu koncev le človek, ki spremlja ostarele na njihovem zadnjem odseku življenjske poti. Stari bolnik se v svojih težobah zaneša na svojega zdravnika in v kritičnih trenutkih računa in pričakuje, da mu bo zdravnik, ki mu zaupa, pomagal. Mnogim stariim ljudem pa pomeni obisk zdravnika doma mogoče še edino vez, edino obliko stikov nazven. Kaj praznoprav zdravnik staremu bolniku pomeni, vidimo recimo v primeru smrti zdravnika. Stari ljudje so ob smrti svojega zdravnika žalostni, potrli in obupani, saj so izgubili svojega najboljšega prijatelja in pomočnika in svetovalca. Zaradi tega bodo ostareli ljudje, ki so potrebni zdravnikove pomoči, storili prav, če bodo pri izbiranju svojega zdravnika razmislili tudi o starosti zdravnika samega. Starejšemu in bolj izkušenemu zdravniku bolnik v letih bolj zaupa in pričakuje od njega več razumevanja. Seveda s tako izbiro tvega, da mu bo njegov zdravnik prečasnno umrl. Na to vprašanje torej ni lahko odgovoriti, ni se lahko odločiti, prav gotovo pa je zelo dobro, če o tem resno razmislijo in potem preudarno ravnajo.

V današnjem času, ko starejša populacija narašča, bi ja naj bil več ali manj vsak zdravnik seznanjen s starostno problematiko. Torej tudi mladi zdravniki. Tako je vsak zdravnik v določeni meri prisiljen, da se v tej smeri izpopolnjuje. Motil bi se zdravnik, ki bi podvomil v voljo do življenja recimo kakšnega osemdesetletnika, če bi podzvestno mislil, da je tak starček svoje življenje že dopolnil, da je vsega sit, da želi umreti in da želi zapustiti oder življenja. Ne, motimo se! Stari ljudje imajo za taka stališča zelo prefinjen posluš in večina rada živi do visoke starosti. So zelo radovedni in želijo še do zadnjega daha zvedeti za razplet o raznih živih, aktualnih svetovnih dogodkih.

Kaj lahko zavede zdravnika le ena bolezenska diagnoza pri starem človeku. Vedeti pač moramo, da prihaja v starosti do več bolezenskih procesov sočasno. Ta pojav več bolezni je za starostno obdobje značilen in specifičen. Zgodilo bi se na primer lahko, da bi ob akutnem popuščanju srca recimo prezrli prav tako pomembne prebavne motnje, obolenje ledvic itd. Ko pripoveduje ostareli svojemu zdrav-

niku o bolezenskih težavah, ugotovimo, kako velik pomen daje svojemu bolezenskemu stanju in da je njegovo zdravstveno stanje nad vse pomembno. Često pa zamolči stari bolnik znamenja kakšnega kroničnega obolenja, ker se je na to pač že navadil.

Bo pa govoril o novih bolezenskih znakih. Ne tako redko pa se mora zdravnik pogovoriti o bolniku tudi z njegovimi svojci oziroma sorodniki. Ob dejstvu, da prihaja do več bolezni pri ostarelem človeku istočasno, pa moramo upoštevati tudi spremenjeno reakcijo ostarelega organizma na določeno bolezensko škodljivost. Ko popuščajo čutne funkcije v starosti, se enako zmanjšujejo tudi »alarmne«, obveščevalne in obrambne sile organizma. Tako poteka na primer vnetje slepiča ali pljučnica v mladosti dokaj alarmantno in dramatično, v starosti pa potekajo ista obolenja brez klasičnih znakov bolezni in tudi infarkti brez bolečine v starosti niso tako redki. Samo po sebi je razumljivo, da morajo zdravniki ta dejstva biti vedno prisotna, da mu ne bi kaj »ušlo«. Poleg medicinskih so pa tudi psihološke in socialne okoliščine za zdravnika zelo važne, okoliščine, ki jih zdravnik ne more prezreti ali podcenjevati, ko zdravi ostarelega bolnika.

Zdravnik bo svojega bolnika do neke meje razumel lahko le, če bo seznanjen s socialnimi pogoji, v katerih je ta bolnik dočakal starost. Vedeti mora, kakšen položaj ima v krogu svoje družine in v družbi in še veliko drugega. Prav je tudi, če se zdravnik vpraša, kdo skrbi za to, da bo bolnik ravnal po zdravnikovih navodilih in kdo bo skrbel za bolnike, ko bo le-ta še bolj odvisen od tuje pomoči. Zanimati se mora dalje tudi za bolnikovo gnotno stanje, njegove stanovanjske prilike itd., saj ni vseeno, kako na primer stanuje srčni bolnik, kako se hrani in ali se pravilno hrani. Potem se naj zdravnik zaupno pomeni s svojim stariim bolnikom o njegovi preteklosti. To je sicer lahko rečeno, čestokrat pa zelo težko izvedljivo. Pogovor poteka počasi, je dolgozven in pogosto je potrebna dobrna mera potrpežljivosti, preden si lahko zdravnik ustvari vsaj okvirno sliko o bolniku. Tak pomenek je tudi zelo koristen, saj ustvarja zaupno vez med zdravnikom in ostarelim bolnikom, kar je za zdravljenje pomembno. In če ima zdravnik

še poseben posluš in čut za tisto, kar mu bolnik pač zaradi starostne pozabljenosti ni povedal in bolnika spomni na kakšno splošno malenkost, mu bo bolnik nad vse hvaležen. Zdravnik je dosegel svoj cilj. Ker poteka pri starem bolniku vse bolj počasi, počasi zjutraj vstaja, počasi se oblači, počasi se umiva, počasi se hrani, počasi misli, mora zdravnik vse to upoštevati tudi pri samem pregledu takega bolnika in si pač mora za to vzeti čas. Če je zdravnik preobremenjen in ravna v naglici, ne dela dobro in ne doseže svojega namena.

Zavoljo tega je delo zdravnika s stariimi ljudmi zelo težavno in naporno in na žalost ne uživa vedno v družbi tistega spoštovanja in priznanja, ki mu gre in bi mu moralo iti! Ja, zgodi se tudi, da celo nekateri, sicer redki odgovorni in vodilni ljudje delo takega poštvovalnega zdravnika podcenjujejo.

Vrednost ostarelega človeka leži v njegovi preteklosti. Ostarelemu ni dovolj, če njegov zdravnik ve, kdo je, ampak je ponosen na to, če ga zdravnik pazljivo in potrpežljivo posluša, da tako zve, kaj je njegov stari prijatelj v življenju bil, kaj je pomenil, kaj je delal, kaj je ustvaril in dosegel itd. Stari človek želi, da ga zdravnik obravnava s vso resnostjo in pozornostjo in ima izreden čut za to, če mu zdravnik ne posveča dovolj skrbri. Seveda ne moremo pričakovati od zdravnika, da bo sedaj vrnil ostarelemu človeku zdravje mladih let. Zdravnikov uspeh je že v tem, če je uspel ustvariti v bolniku zaupanje in če uspešno in zadovoljivo lajša njegove bolezenske težave, ki so dolgotrajne, kronične, mučne. S takim ravnanjem se zdravnik uspešno bori s malodušnostjo in depresijami v starosti, spodbuja življenjske sile v človeku, mu daje voljo do življenja, ga mobilizira, ga s svojo osebnostjo poživlja in mu s tem nudi tisto veselje in radost, ki je za ljudi v letih potrebna. Delo tako angažiranega zdravnika se nikdar ne da izmeriti in na grame odtehtati!

Stari prijatelj ima svojega zdravnika rad, mu zaupa, mu je hvaležen in ga upošteva, zdravnik pa je s tem za svoja prizadevanja nagrajen, je v sebi zadovoljen in srečen ob spoznanju, da hoče in dela dobro za ljudi, ki so tako njegove pomoči še kako potrebni. Ob razočaranjih pa zmaguje optimizem, brez katerega si takega dela ni mogoče predstavljati!

Srečanje z Ratimirjem Pušelj

Hotenje nam ni prirojeno

Pod črnogorskim Durmitorjem je mala vasica. Poščenje se imenuje. Blizu je večji kraj Savnik, kjer je Ratimir Pušelj pričel hoditi v osnovno šolo, jo polovico skončal, drugo polovico pa v Sarajevu, kjer je živel pri stricu. Po končani srednji šoli za oblikovanje v Sarajevu ga je pot zanesla v Ljubljano na Akademijo za upodabljanje umetnosti, ki jo je končal 1968. leta z diplomom pri profesorju Sedeju. Po odsluženju vojaškega roka je nadaljeval postdiplomski študij pri profesorju Didku. Lani je tako končal tretjo stopnjo študija likovne umetnosti. V Celju poučuje na Šolskem centru za blagovni promet aranžerstvo.

Kako je mogoče skozi likovnost predstavljati človeka? Iz zgodovine likovne umetnosti poznamo množico primerov. Zanima me, kakšen je tvoj pristop, kot slikarja — že skoraj na koncu dvajsetega stoletja, v času, ko smo že skoraj pozabili, da je človeška noga stopila na mesec, se pravi — na drug planet?

Na to vprašanje ne morem prej odgovoriti, dokler ne prideva do izhodišča, kako se je človek formiral. Zakaj je bil prisiljen, da opazuje svet okoli sebe?

Torej, odgovori najprej na svoje vprašanje!

Da bi človek sploh obstal, je moral ohraniti golo življenje. Ta njegova borba pa je porodila neko potrebo. Potrebo po pripomočku, ki ga je rabil v tej borbi za obstoj. Recimo, da je bil ta pripomoček magija. Človek se je nahajal v prostoru, moral ga je na nek način osvojiti. Ker pa k prostoru sodijo tudi objekti, je moral osvojiti tudi te. No, in en takšen način osvajanja objekta je bil tudi ta, da je nekega dne narisa, na steno votline neko žival. Tisto, s katero se je srečeval v vsakdanjem življenju in v borbi za obstanek. To je samo ena od oblik osvajanja objektov. Ta me kot likovnika tudi najbolj zanima. Če pa ob tem upoštevam še ugotovitve, da so prve predstave na stenah jamskih ljudi nastale kot odraz težnje, da bi svet pridobili zase, mi to marsikaj pove. To je bil njihov »znanstvenik« pristop k stvari, da bi obvladali bitja in stvari, kar je bilo zanje v tistem času nujno potrebno. Vse te stvari pa so se tako nazivale, da se celo urbani prostor v katerem živimo, ni tista prava ljudska atmosfera, v kateri bi morali živeti. Zakaj ni?

Zato, ker prostor v kate-

rem živimo danes, oziroma — oblikovan je tako, da to ne more biti spontan produkt človekovih želja. Človek si je od vekov želel prostosti. Tudi v obliki. Hiša pa je nujnost. Streha nad glavo, svetišče, funkcionalnost... samo toliko, da nas ščiti od nevarnosti zunanje sveta. Ne smemo pa se vanjo izolirati. Zapreti pred ljudmi in svetom. Standard to danes že počenja. Hišica »meščanov« pa je ideal takšne smiselne ureditve.

Kakšne so rešitve?

Človek mora prostor oblikovati v »soglasju« z naravo. Sam je njej del, nihče mu ne daje pravice posegati vanjo. S tem uničuje njo, pa tudi sebe, kajti narava in vse kar je njenega, tudi ščiti. To pa radi pozabljamo, danes smo že do kolen zagazili v to nasilje nad naravo. Človek tudi ne sme rušiti narave že zaradi samega odnosa do soljudi. Tam, kjer človek je, je treba prostor še enkrat »spočlovečiti«, vendar v pozitivnem smislu. Dati mu je treba pečat človeškega razuma. Kajti le razum nas ločuje od živali... Toda svet, kakršen je danes je tak zaradi preteklosti. Zaradi neprestanega kopičenja nasprotij. Toda ta nasprotja so danes bolj prisotna med nami kakor, kdaj koli prej. Zato jih skušamo zmanjševati in odpravljati. To so v bistvu sponje.

Kakšne so to sponje, kakšne stiske človeka? Kaj ima to opraviti s slikarjem?

Te sponje in ti konflikti so še od takrat, ko se je pričel človek deliti od skupine. Takrat se je pričel tudi bati sočloveka. Zaradi skupin. Ker vsaka je imela svojo ideologijo. Ideologijo pa je porajal jezik. Največja pridobitev človeškega duha je jezik. S svojo vsebino in močjo pa je ustvaril ideologije in s tem konflikte. Človek je rasel, ideologija tudi. Zato se

še danes človek tolče s sočlovekom. To je paradoks jezika, ker govorimo vsak svojega.

Kakšna pa je potem tvoja likovna ideologija?

V sodelovanju z ljudmi. Vsaka družba odreja oblike zavesti. Človek je kompleksen v svojih impulzih. Nekateri so osebni, nekateri so družbeni. Moj impuls je slikanje. Zato je zame tudi najbolj pomembno.

Zakaj?

Zato, ker je to moj najbolj zrel način izražanja. Ker sem se tega naučil. Imel sem voljo, da sem dosegel svoj način izražanja. Mislim, da tako ljudem povem največ, kolikor pač vem. To je neke vrste egoizem, istočasno pa si močno želim, da bi ljudje moje slike sprejeli in da bi nečemu služile.

Komu?

Človeški družbi.

Zakaj? Kaj naj bi imela človeška družba od tvojega slikarstva?

V življenju nam je najbolj pomembno tisto, kar nam je skupno. Vsem!

Kaj je to skupno?

To, da ni nasprotij. Saj v bistvu smo vsi eno. Eno veliko ENO. Vendar se razlikujemo. Smo individualisti. Smo najmanj družabna bitja pod soncem.

Kakšen prispevek potem predstavljajo ljudem tvoje slike?

Da stvari in soljudi gledam tako, kakor da so z menoj in ne proti meni. To je bistveno. Imeti ljudi rad. Vse izhaja iz nas, vse kar je zunaj, je mimogrede in nebitveno.

Kako silkaš, da dosežeš to, da si z ljudmi?

Vse moje slike temeljijo na človeškem liku. Mislim, da je človeški lik univerzalni smisel življenja.

Kaj je univerzalni smisel življenja?

To, da me ne zadovoljuje gola akcija. Nikoli si vnaprej

ne določim, da bom slikal. Slika sama je temelj, na katerem se dogaja nepretrgan spopad. To je kritično presojanje stvari, zavzemanje stališča.

Je to ta spopad?

Je, ampak vsaka nova slika se gradi z novim spopadom. Stališči ni, ker je stališče vedno enako. Vsaj moralo bi biti. Če pa je stališče vedno enako, potem spopadov nikoli ne manjka. Menjati stališče pa pomeni sklepati velike kompromise, ki jih nobena umetnost ne prenese. Morda ravno najmanj likovna.

In kakšno je tvoje stališče? Do česa?

Do likovnosti, do tvojega dela?

Nobenovo dejanje ni slučajno, ker obstaja zanj utemeljen razlog. Dejanje temelji na razmišljanju. To je intelektualno intuitivno razmišljanje. Slika pa ima svojo zakonitost. Prizadevam si, da se z mojim delom slika širi barvno in kompozicijsko v prostoru, kakor misel, zaradi prisotnosti forme.

Kaj je to — forma?

Slika je tvorba likov. Vzemimo primer klasičnega tihožitja. Na mizi je vaza, ob vazi jabolko. Vaza in jabolko sta posamezna lika na sliki in tvorita celoto. Toda del te celote je tudi tisti »prazen« prostor med vazo in jabolkom — se pravi med liki. Tako je tudi »prazen« prostor v aktivnem stanju, ki povzroča napetost. Razmerja med liki. To je tisto, kar pravijo ljudje na razstavah — to pa slikar ni dobro postavil, to pa je preveč levo, to desno itd. Objekti na sliki pa imajo seveda tudi barve. Ni vse samo forma.

Kaj je barva? Kako ji je na sliki ime?

S fizikalnega ali likovnega stališča?

Ti me zanimaš kot likovnik in ne kot fizik.

Slika se brez barv ne more zgraditi. Tam, kjer je svetloba, je tudi barva. Ni glasbe, preden je ne čujemo. Vidiš, tako se barva imenuje na sliki. Slika pa z dobro

barvo dobiva nove dimenzije. Barva diha samo v globino, tako da slika v bistvu nima gladke ploskve. Ni pa vseeno, kje bodo posamezni elementi na sliki. To je tisto, ko sva govorila o formi. V interesu slike je, da so elementi, liki, vsak na svojem mestu.

Kaj je »pravo« in kdo ima pravico o tem odločati?

Lahko sem brez roke ali noge. Če mi vzameš oboje, bi imel občutek, da sem nekoč. Tako tudi pri postavitvi likov ni vseeno, kaj do slika na kaj opozarjati ali obratno. Tako se pri sliki takoj pojavi trenutek »prisotnosti«. Prostorske enote so v bistvu fizikalni pojavi, ki zahtevajo ohranitev ene pojavnosti nad drugo. To je tudi realizacija med prostorom in človekom. Človek se vedno skuša prilagoditi tistim dimenzijam, ki so mu znane in dojemljive. Če nekdo reče, da je modra barva lepša od rdeče, čeprav sta obe enako izpostavljeni, nimamo nobenega razloga, da bi dali kornu prav ali ne. Če pa se pojavi več barv, je tudi več odnosov. Tu pa je poklican

slikar, da jih uravnava. To je stvar stroke. Če kot slikar upoštevam pri slikanju odnose na sliki, se s tem obenem ukvarjam tudi s psihologijo, sociologijo. Slika kot celota pa je projekcija časa v katerem živim. Če pa skušam s sliko na kaj opozarjati ali celo spreminjati, pa je to celo negacija časa. Provokacija, ki se spravlja na slikarsko platno, je pogojena iz mojega gledanja naprej. Slika je esej in umetnost bo obstajala, dokler ne bodo med ljudmi rešeni konflikti. Umetnost jih vidi in edino ona jih lahko rešuje, ker govori z enim jezikom.

Kot umetnik skušaš govoriti s tem enim jezikom. Kako iščeš pot do slovarja, kjer se nahaja ta jezik?

Pravilno uporabljati človeški razum, se pravi v resnici postati pravi človek. Voljo je treba povezovati z modrostjo. Hotenje nam ni prirojeno. Voljo je treba ljubiti. Tako močno, da postane tvoje stališče. Potem ni nobena stvar več težka. Tu si, delaj in govori tisto, kar imaš povedati. Tako greš naprej... DRAGO MEDVED

Trnoveljska „Zarja“ v SLG Celje

V petek ob 20. uri ne bo prvič v Celju, da bo nastopilo amatersko gledališče na odru poklicnega gledališča. Kulturno prosvetno društvo »Zarja« iz Trnovelj bo gostovalo z Remčevco »Delavnico oblakov«, ki jo je režiral Stefan Zvižej. S to predstavo so nastopili Trnoveljčani že na medobčinski dramski reviji v Vojniku, kjer so dosegli izreden uspeh. Tudi ta predstava sodi v načrt sodelovanja amaterskih in poklicnih gledališč.

dm

„Kunejenci“ na turneji

Pesem in prijateljstvo

Nedelja, 8. aprila. Slovo od Nizozemske in naših izrednih gostiteljev. Kljub zgodnji jutranji uri se je na trgu zbralo veliko domačinov, ne samo tisti, ki so sprejeli na domovih pevce, marveč tudi drugi. Težko smo se ločili. In spet tiskni rok, objemi in solzne oči. Kolikšna prišrčnost, kolikšna toplina! »Na svidenje prihodnje leto v Celju«

Izletnikov avtobus je drvel proti nemški meji. Naslednja postaja je bil Köln. Natanko ob desetih dopoldne se je začelo snemanje posebnega sporeda slovenskih in jugoslovanskih narodnih pesmi za največjo nemško radijsko hišo.

Vstop vanjo ima samo kvaliteta. Delo je bilo opravljeno z veliko preciznostjo in izrednim poznavanjem naše pesmi. Tudi najmanjša napaka ni ušla glasbenemu uredniku. »Bilo je dobro, toda prosim, še enkrat...«

Srečanje z Bonnom in člani tamkajšnjega moškega pevskega zbora. Na lanskem gostovanju v Sloveniji so se ustavili tudi v Celju. Zdaj so prevzeli vlogo gostitelja. Treba je zapisati, da so to naloge opravili s plus odličnim uspehom. Domačini so poskrbeli, da smo videli največje bonse znamenkosti. Bili smo med drugimi na gradu Brühl, kjer

sprejemajo samo velike državnike. Na stopnišču mogočnega in starodavnega poslopja je zadonela slovenska pesem.

Popoldne je bil na sporedu zadnji koncert enotedne turnee. Domačini so za ta nastop izbrali veliki trg pred starim magistratom oziroma tudi sedanjim sedežem bonskega županstva.

Na stotine ljudi, ki so se tisto nedeljsko sončno popoldne sprehajali po trgu, je ustavilo svoj korak in prisluhnilo tuji pesmi. Hvaležni poslušalci niso štedili s ploskanjem.

Srečanje z bonskimi pevci je prineslo celjskemu komornemu moškemu zboru

Komorni moški zbor v Bonnu — pred vhodom v magistratno poslopje.

ru tudi nekaj visokih priznanj. Tako je zbor dobil zlato plaketo bonskega pevskega okrožja (54 zborov s skoraj 3000 pevci), ki nosi ime po častnem predsedniku nemške pevske zveze dr. Williju Engelsu, trije člani Egon Kunej, Gustav Grobelnik in

Leopold Perc pa so dobili srebrne znake bonskega zbora.

Podelitev je bila združena s primerno slovesnostjo, na kateri je spregovoril tudi dr. Willy Engels, sicer človek, ki je kljub 77. letos ves čas spremljal celjske pevce.

Dr. Engels: »Tudi na pesmi gradimo medsebojno prijateljstvo. Zato smo močnejši in to nas veseli!« Tudi naslednje dopoldne so člani celjskega komornega moškega zbora ostali v Bonnu. O tem in poti proti domu prihodnjic.

M. Božič

Vrtiljak dogodkov

CELJE

Prepoved gradnje

Zaradi nove trase avto ceste, ki se je pomaknila proti severu, so nastale tudi na severozahodnem delu občine sprostene površine, ki so jo po mnenju sveta za uveljavljanje in razpisovanje in novanjke zadeve treba zavarovati. Prav zato bo svet priporočil skupščini, da sprejme ustrezen odlok o prepovedi gradnje in parcelacije tudi na tem območju, ki zavzema predvsem kmetijske površine. Po istem sklepu naj bi izjemne gradnje dovoljeval le svet za urbanizem. S tem odlokom bi bile vse proste površine na vzhodni in zahodni strani Celja zajete z rezervami, v katerih bo prepovedana gradnja in parcelacija vse do izdelave zazidalnih načrtov. Področje na vzhodnem delu je z občinskimi odloki že zaščiteno in so te površine namenjene predvsem za industrijo.

V »PEKLU«

10.000. obiskovalec

Ce si je Postojnsko jamo ogledalo že preko milijon ljudi, potem je številka za jamo Pekel skromna. Vendar je to samo za tiste, ki stvari ne poznajo. Jamo so šele pred časom odprli za turiste in v tem kratkem obdobju si jo je ogledalo desetisoč ljudi. Slavnostna obiskovalka je bila Viktorija Potočnik iz Brega pri Polzeli, kateri je predsednik Turističnega društva Šempeter Ivo Kuhar izročil spominsko darilo.

Ta lep dogodek je bil v nedeljo, ko so pred jamo pripravili na idiličnem prostoru sredi bukovih gozdov in ob bistri Peklenščici piknik. Skozri ves dan se je na lepem prostoru zvrstilo preko tisoč ljudi, ki so uživali poleg prijetne narave tudi dobro pečene ribe in čevapčice ter poslušali zvoke priljubljenega domačega ansambla pod vodstvom Borisa Teržava.

T. VRABL

POLZELA

Mladi v samoupravi

Minuli petek je bil v Tovarni nogavic na Polzeli prvi zbor mladih samoupraviteljev tekstilnih podjetij v žalski občini. Zbora so se udeležili poleg predsednikov mladinskih aktivov tekstilnih tovarn v žalski občini po deset članov teh kolektivov, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, član RSZMS Ivan Virant, predsednik OKSMS Janez Kroflič ter drugi.

Glavna tema razprav na zboru je bilo seveda samoupravljanje, poleg tega pa so razpravljali še o mladini v proizvodnem procesu, v izobraževanju, v družbenopolitičnih organizacijah, pri športu, kulturi in rekreaciji ter o številnih problemih, ki jih danes tarejo. Mladinski aktiv Tovarne nogavic Polzela se je na zbor temeljito pripravil, saj je imel pripravljene številne odgovore na vprašanja, ki so jih zastavljali predstavniki drugih kolektivov. Ogledali pa so si tudi tovarno in bili pogoščeni.

T. TAVČAR

CELJE

Pestro delo

Jutri, v petek, 25. maja, bo 53. skupna seja članov obeh zborov skupščine občine Celje. Predlog dnevnega reda ima trinajst točk. Začetni del zasedanja bo veljal poročilu sveta za industrijo in gradbeništvo ter sveta za blagovni promet o poslovnih rezultatih delovnih organizacij lani ter o finančnem načrtu sklada za pospeševanje turizma v letošnjem letu.

Po nekaterih predlogih sveta za družbeni plan in finance, med njimi bo tudi sprememba občinskega proračuna, bodo odborniki razpravljali o poročilih inspekcijskih služb, vrh tega pa tudi o delu komisije za zadeve invalidov in borcev NOV.

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo je pripravil predlog finančnega načrta kmetijskega sklada.

V končnem delu zasedanja bodo odborniki odločali o reorganizaciji občinskih upravnih organov, zatem o ustanovitvi štabov in enot civilne zaštite, na pobudo sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve pa tudi o odloku o izgradnji in vzdrževanju zaklonišč, o prepovedi gradnje in parcelacije zemljišč južno od avto ceste na predelu zahodno od Mariborske ceste ter o predlogu za izdajo odloka o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti v občini. Ob sklepu bo stekla še beseda o finančnem poslovanju izobraževalne skupnosti lani ter o njenem programu dela letos.

MB

I. Uranjek na Dobrno

Pred kratkim je svet zdravilišča na Dobrni imenoval Ivana Uranjeka, direktorja poslovnega združenja Formator, za direktorja zdravilišča. Ivan Uranjek ima odlobo o tem imenovanju v žepu. Ob tem, ko naj bi zasedel novo delovno mesto na Dobrni, pa še nima razrešnice izvršilnega odbora poslovnega združenja Formator. Izvršilni odbor bo o njej razpravljaj in odločil na začetku prihodnjega tedna. Ne glede na razna ugibanja, šteje in podobno se zdi, da bo prihodnje delovno mesto Ivana Uranjeka vendarle na Dobrni v tamkajšnjem zdravilišču.

ŽALEC

Konferenca v Andražu

Minulo nedeljo so se sestali občani krajevnih skupnosti Andraž nad Polzejo na redni letni volilni konferenci svoje krajevnice organizacije SZDL. Ob poročilu o dosedanjem aktivnem delu se je razvila široka razprava saj je bil zbor izredno dobro obiskani. Omeniti velja, da je krajevna skupnost Andraž edina v žalski občini, na območju katere ni niti enega metra asfaltiranih cest. Razumljivo torej, da so občani veliko govorili o problemih komunalnega značaja ter v zvezi s tem sklenili predlagati skupščini občine Zalec, da naj bi bila osrednja proslava občinskega praznika občine Zalec leta 1975 v Andražu nad Polzejo.

Prav tako so občani menili, da bo potrebno čimprej pristopiti k celotni adaptaciji šole ki je dotrajala, ob podpori tovarne nogavic in Garanta pa je bila že napeljana centralna kurjava. Na konferenci so sprejeli program bodočega dela in izvolili nov odbor.

Naše šole vsepovsod

KMALU NOVA ŠOLA

Razmere, v katerih teče pouk na osnovni šoli na Vranskem, so vse prej kot urejene. Prav gotovo bi težko našli v žalski občini šolo, kjer bi se ubadali s tolikimi težavami, kot jih mora premagovati kolektiv te šole. Pouk je v dveh dotrajanih zgradbah, od katere je ena nekdanja sodnja in razumljivo povsem nefunkcionalna.

Priprave za novo šolo, gre za korenito adaptacijo sedanje šolske zgradbe z dozidavo prepotrebnih učilnic, ter vsega ostalega, kar sodi k sodobni šoli, so zaključene. Načrti so gotovi, sredstva so zagotovljena, pred dnevi pa so uredili tudi še zadnji problem z odkupom zemljišča.

Skoraj petsto učencev vranske osnovne šole se stiska v dotrajanih, nefunkcionalnih prostorih šole, kjer teče pouk v enajstih učilnicah, od katerih so štiri v zgradbi nekdanjega sodišča. Tesne in dotrajane učilnice, neestetski videz notranjosti obeh zgradb ter vsi številni problemi, ki izvirajo iz tega, že vrsto let tarejo kolektiv dvajsetih učiteljev, predmetnih učiteljev in profesorjev, ki vstopajo modrost v znanja željne mlade vrančane. Pogoji dela so tako težavni, da si je to kar težko predstavljati. Pouka ni mogoče organizirati tako, kot bi bilo potrebno. Nekaj je temu krivo pomanjkanje ustreznih prostorov, po drugi strani pa so še ti, ki so na razpolago, skrajno nefunkcionalni. Vsaj večina!

Na višji stopnji vse doslej niso uspeli organizirati kabinetske pouka, saj za to praktično ne obstoje nikakršni pogoji.

Vransko je kraj z močnim hribovitim zaledjem, od koder vsakodnevno prihajajo otroci k pouku. Nedavno tega so na šoli izdelali posebno analizo in ugotovili presegnetljive rezultate. Od 493 učencev jih je kar 163, ki imajo do šole do 8 km poti, 153 učencev ima do šole 9 km, 100 jih prebiva v kraju, kjer je avtobusna postaja in se na Vransko vozijo, in le 77 učencev je doma na Vranskem. Kljub temu, da se veliko učencev vozi v šolo z avtobusi, imajo mnogi še dolgo pot pred sabo, predno pridejo do avtobusa in seveda potem še enkrat dolgo pot nazaj do doma.

Razumljivo je, da je taka struktura učencev glede na oddaljenost od šole terjala veliko naporov pri razporejanju učencev za dopoldanski in popoldanski pouk. Težave so bile hude in le težko so jih premagovali.

Kljub temu, da se na šoli ubadajo z nemogočimi razmerami, da imajo mnoge probleme, ki jih drugod praktično ne poznajo, pa teče na šoli dobro organizirano in široko razvejano šolsko in izvenšolsko delo. Učenci so

vključeni v številne krožke, med katerimi so najbolj aktivni planinci, ki imajo celo svojo planinsko šolo, pa taborniki, ki sodijo med aktivnejše v občini, pa seveda fotografski, literarni, folklorni krožek, imajo pa tudi svoj klub OZN. V šolskem športnem društvu deluje preko 100 učencev, veliko pa se ukvarjajo z nogometom, rokometom, košarko in seveda s smučanjem, kajti imajo tudi svojo vlečnico. Posebna težava pri organizaciji izvenšolskega dela pa je v tem, da mora večina otrok takoj po končanem pouku na avtobuse, zaradi česar so seveda številni prikrajšani še za dodatno delo, ki je, kot smo že rekli, na šoli kljub težavam, široko organizirano.

Težave imajo tudi s prehrano. Naj povemo le to, da deluje šolska kuhinja ob nekdanjih zaporih, skladišče pa ima v nekdanji celici, na vratih katere je še vedno linica, skozi katero so nekoč moške postave nadzirali tiste, ki so tod neprostovoljno prebivali določen čas... Malico dobivajo vsi otroci na šoli, kosil pa ne pripravljajo, ker za to praktično nimajo možnosti.

Seveda pa se bo na Vran-

skem z dograditvijo nove šole vse bistveno spremenilo. Z gradnjo bodo pričeli v kratkem. Kar težko je reči, kdo se tega bolj veseli, učitelji ali učenci. Učitelji bodo v novi šoli končno dobili možnosti, da bodo organizirali delo tako, kot bi radi in kot bi bilo potrebno. Veliko pričakovanje je v vseh in vsi si z navdušenjem ogledujejo načrte nove šole, kjer bo poleg učilnic, tudi potrebno število kabinetov, pa telovadnica, sodobna kuhinja in kar je za Vrančane še zlasti pomembno — v novi šoli bodo tudi prostori vzgojno varstvene ustanove, ki jo zaposlene mame in mame na Vranskem še zlasti željno pričakujejo.

Kar preko 500 milijonov starih dinarjev bo potrebnih za novo zgradbo. Ker pa se na vranski šoli šolajo tudi otroci iz občin Kamnik, Domžale in Zagorje, se je kamniška občinska skupščina že odločila, da bo h gradnji šole prispevala 40 starih milijonov. Določeno pomoč pa pričakujejo tudi iz ostalih dveh občin.

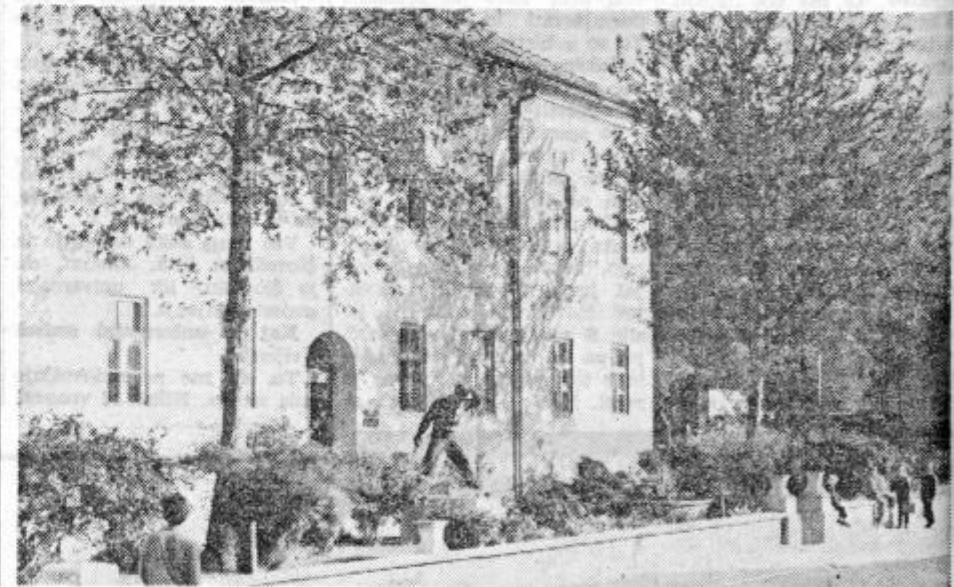
Z novo šolo se bodo razmere na Vranskem bistveno zasukale na bolje, kar vse bo pogojilo, da se bodo učni uspehi še izboljšali. Saj še se-

Vršilec dolžnosti upravitelja šole na Vranskem, MIRKO GORISEK

daj niso slabi, nasprotno! Prizadevni kolektiv je uspel s svojim delom celo zmanjšati osip, pa čeprav se na šoli šola tudi precej otrok, ki so bili kategorizirani v posebno šolo, pa jih starši nočejo poslati na šolanje drugam. To so seveda le izjeme, kajti sicer velja zapisati, da je vez med šolo in starši zelo dobra, da so roditeljski sestanki odlično obiskani, večina staršev pa se zelo zanima za napredovanje svojih otrok.

In kam gredo učenci, ko končajo šolanje na Vranskem? Mnogi nadaljujejo šolanje na srednjih šolah, veliko jih gre v uk, številni se zaposlijo, precej pa jih ostaja tudi doma na kmetijah, saj je to območje izrazito kmetijsko. Nič čudnega torej, da si na šoli veliko obe-tajo od nove šole, saj imajo med drugim v načrtu tudi to, da bodo pristopili k pouku

Poslopje nekdanjega sodišča so pred leti preuredili za potrebe šole, kjer se v pretesnih in nefunkcionalnih učilnicah stiskajo vranski učenci

Tehničnega pouka se otroci radi udeležujejo. Toda kaj, ko pa je delavnica premajhna in ni dovolj delovnih mest, da bi lahko vsi učenci delali. Z novo šolo se bo marsikaj bistveno spremenilo.

kmetijstva, kar bo še zlasti pomembno za tiste učence, ki ostajajo doma na kmetijah.

Dolga leta velikega pričakovanja na Vranskem se bližajo koncu. Problemi, ki še danes tarejo prizadevni učiteljski kolektiv, bodo kmalu rešeni in z novo šolo se bo na Vranskem pričela pisati svetlejša plat kronike šolstva v tem kraju. Ni več daleč dan, ko bodo pozabljene težave, odstranjeni problemi in delo bo steklo v novih pogojih, ki bodo, podobno kot v drugih krajih žalske občine, tudi na Vranskem ustvarjeni s sredstvi občanov, ki so se pred leti s tolikim razumevanjem odločili za samoprispevek. Rezultati so že vidni v mnogih krajih in kmalu bodo tudi na Vranskem. Takrat pa bo to resnično velik praznik za vse. Za Vrančane, njihove otroke in za učiteljski kolektiv...

Tekst in slike:
BERNI STRMCNIK

Njihovo življenje je materinstvo

ZLATA MAMICA

Takole se zbero pri materi...

Takšen vzdevek si je med vojno prislužila Lažetova Mara iz Ličnice pri Ločah, ko je med vojno rezala kruh ne samo svojim devetim otrokom, ki so se ji opletali okoli krila, temveč tudi neznanemu številu sinov, ki so kot partizani prihajali k njej.

Gostoljubje pozna Lažetova mama že iz svoje ožje domovine — Dalmacije. Od tu sta namreč s trebuhom za kruhom prišla z možem v kraje pod Zbelovsko goro, ki so ju gostoljubno sprejeli. Dali so jima kruh in zato sta korak svojega življenja tudi tu zasidrala. Njen mož je bil krošnjar, ona pa mu je sledila in dvajset let, ko sta kupila majhno posestvo, se jima je rodil sin. In potem so prihajali še ostali, enajst po vrsti. Devet je ostalo živih, pet fantov in šest deklet. Danes so že vsi odrasli, saj je mati letos našla že sedemdeset let,

a je kljub temu bistra in še pri močeh. Nekaj njenih otrok se je vrnilo v Dalmacijo in le trije so ostali v Sloveniji. Sin Jože je prevzel posestvo v Ličnici, ostali pa so tudi preskrbljeni in zadovoljni. Tudi njih mati je, ko se sprehaja od hčere do sina ter ob obiskih žanje sadove svojega dela. Glede njihovo življenje in je srečna ter se dostikrat spomni na hude dni...

Prevečkrat je bilo namreč tako, da ni bilo kaj vreči v lonec, grozdi otrok pa so odpirali lačna usta. Ravno lakote niso trpeli, a šlo je na tenko, se spominjajo danes njeni otroci. Za cel teden so kupili pol kilograma špeha in ga otem razdelili med vse otroke. Režine smo žvečili, da so dalj časa ostale v ustih, pravijo otroci in se z ljubeznijo spominjajo matere in njene skrbi zanje.

Tudi hudi so znali biti,

pripovedujejo dalje otroci. Če smo kaj naredili, smo morali sami prinesiti šibo, jo poljubiti, potem pa smo bili z njo tepeni. Le tako je lahko strahovala toliko otrok, le tako jim je vzgojila čut dolžnosti, ki ga danes toliko potrebujejo.

Drugo leto bodo pri Lažetovih slavili. Praznovali bodo zlato poroko zakoncev, ki sta si v grb svojega življenja vklesala delo in poštenje. To spoštujejo danes tudi njuni otroci, ki se bodo ob tej priliki zbrali pri njih. Do takrat pa bosta »Dalmatince«, tako jima pravijo tudi ljudje, redno obiskovala domove svojih otrok in razveseljevala svoje vnuke, ki se jih je že nabralo za cel roj. Koliko, pa dobro ne vemo, ker je tale zapis nastal po pripovedovanju njenih otrok, ker je bila mama Lažetova spet na obisku, tokrat v Stranich.

ZDENKA STOPAR

SAVINJČANI SO ZAPELI

Pod geslom »Savinjčani pojo« je bila v nedeljo, 13. maja v Petrovčah revija odraslih pevskih zborov, ki jo je organiziral občinski svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij v Zalcu.

Nastopilo je 12 zborov iz Petrovč, Vinske gore, Trnave, Andraža, Vranskega, Braslovca, Zalca, Gotovelj, Griž, Prebolda, Polzele in Tabora. Vsekakor dostojno število pevskih glasov, razveseljivo mnogo mladine. Še posebej velja omeniti novoustanovljeni mladinski moški zbor iz Vinske gore, ki je pod vodstvom M. Kozmusa prav čedno zapel.

Zbori so se potrudili in pretežno skrbno naštudirali program tako, da je bila izvedba na dostojni višini. Zal je program »zaprašena«: vedno znova poslušamo iste pesmi starejših avtorjev, ki jim gre seveda čast in slava. Vendar ni mogoče tičati vedno na isti stopnji, čas nas pri-

ganja naprej. Zborovodje se bodo morali korajžno lotiti novejših kompozicij. Da je tak nasvet dobrodošel, kažejo nekateri poskusi, čeprav ne ravno posrečeni. Simoniti jevi »Pesem o galebu« na primer zbor ni dorasel, drugemu zboru tudi »Ribniška« se ne leži, dasi je pesem žela obilo aplavza. Sicer pa so zbori že dosegli tako stopnjo, ko bodo morali tudi solistom posvetiti več pozornosti. Mlajši solist naj bi šel v glasbeno šolo vsaj eno ali dve leti, da dobi osnove solističnega petja. Kar je bilo včeraj namreč še dobro, danes ni več. Zborovodje bodo morali posvetiti tudi več pozornosti izgovorjavi.

Naj še zabeležimo, da je bil obisk revije izredno dober, dvorana se je trla navdušenih poslušalcev in organizatorji so se potrudili, da je revija potekala v pravem kulturnem vzdušju.

E. KUNEJ

Ivan Gostečnik je že vrsto let med najpopularnejšimi zborovodji v Savinjski dolini. Ni revije, da ne bi nastopil vsaj z dvema zboroma.

Ti odrasli...

Na balkonu so se zbrali Metka, Aleš in Verica. Danes se bodo igrali trgovino. Metka je privlekla stole in pručke, Verica kuhinjski pribor, stekleničke, kozarce, ki jih je pobrala v kuhinji, Aleš pa je prinesel vse svoje avtomobile, žoge...

Vse priprave na igro je zalostno opazovala skozi okno sosedova Marjanca. Njena mama je bila danes slabe volje in Marjanca se je ni upala razjeziti, zato je poslušno spremljala »kupovanje in prodajanje« malih trgovcev, njenih sovrstnikov, skozi odprto okno. Ko se ji je pa le preveč stožilo po igri, je potihoma vprašala Metko: »Metka, jaz bi se tudi šla trgovino.«

Metka, ki je včasih zelo nagajiva in se z Marjanco večkrat spreta, ji je odvrnila: »Ne, ne boš se šla. Se domo sami igrali.«

Marjanca je njen odgovor pošteno vrazkurila in v sveti jezi je Metki pokazala jezik. To je Metko vzpodbudilo k plohi »zmerljivka« na račun Marjance, »piko na i« pa je napravil Aleš, ko se je ponosno razkoračil in se na usmo moč zadrl: »Marjanca, ti si kurba!«

Marjancina mama, ki je slišala samo zadnjo Alešovo besedo, je privihrala na balkon in pograbila širokoustneža za lase: »Kaj si rekel ti moji Marjanci? Kaaaaj?« Aleša so polile solze od bolečin. Zavpil je, da se je stresla hiša.

»Vi boste mojega sina lasali! Kako si upate?«

In začel se je tak besedni dvoboj, da ga je bilo »veseljen poslušati...« »Rekel ji je kurba, ampak misli je prav gotovo na mene, ja... in vi ste ga »našuntali...« da vas ni sram... tako učite svoje otroke... (in tako naprej).«

Ko je bil »boj« končan, ga je mama pograbila in odvela v kuhinjo.

»No, saj rečem, takole kregati se znajo pa samo odrasli. Potem se pa čudijo, od kod mi »take pobramon!«

P. D.

NAŠI ZNANCI

PIŠE: TONE VRABL

STANKO LORGER

Vsaka sezona je prinesla Stanku Lorgerju nekaj novega, češ... se še danes rad spominja. Tako na primer je leto 1953 pomembno po tem, da je Stanko prvič postal prvak Balkana na 110 m ovire in je to tudi ostal do konca svoje kariere. Kar devet let zapovrstjo — od 1953 do 1962, ko je za stalno sezul sprinterice — je vladal v tej dinamični disciplini na Balkanu in nikoli ni bilo primernege tekmeča, ki bi ga uspel premagati. To je obdobje vladavine, ki bi je bil vesel vsak atlet in težko bi kje našli podobnega primer.

Devetkrat je sodeloval na Balkanskih igrah in devetkrat zmagal. Pravzaprav je zmagal enajstkrat, če zraven prištejemo še naslov Balkanskega prvaka na 100 m in 4x100 m — vse leta 1953. Z Balkanskih iger se ni vrnil poražen! Že samo ta nepopovnljiva serija kaže na velik format in izjemen atletski talent, ki je bil prisoten v Stanku Lorgerju. Prav zaradi tega lahko danes samo uganemo, kaj bi bilo, če bi se Stanko začel ukvarjati z atletiko pred osemnajstimi letom in da bi mu tudi čas bil bolj naklonjen, kot mu je bil. Ne bomo se dosti zmotili, če zapišemo, da bi bili podatki o že tako izjemni karieri še bogatejši.

Leta 1953 je tudi prvič sodeloval na študentskem svetovnem prvenstvu v atletiki, ki je bilo v Dortmundu. Poškodovan se je uvrstil v finale, kjer pa zaradi vse hujših bolečin ni mogel nastopiti. Zmagal je Bert Steines.

Ta poškodba je bila ena najhujših udarcev za Stanka Lorgerja, ki je bil takrat v izvrstni formi in je v predtekih z lahkoto zmagoval tako premočno, da se je pred ciljem oziral za ostalimi tekmovalci. Končno zmagovalstvo, da bi postal svetovni študentski prvak, pa mu je preprečila poškodba. Kako blizu je

bil dejansko temu uspehu, smo se lahko prepričali nekaj dni kasneje v Zagrebu.

Stanko je po študentskem svetovnem prvenstvu odšel na poročno potovanje, kajti pavo je izkoristil za »skok« v zakon. Premagal je še eno oviro in z ženo sta se odpravila na morje, ki mu je takrat pri celjenju poškodbe pomagalo. Z morja sta se vračala preko Zagreba, kjer je bil takrat meddržavni dvoboj med ZR Nemčijo in Jugoslavijo. To je bilo samo štirinajst dni po svetovnem študentskem prvenstvu v Dortmundu in tako je v Zagreb prišel tudi svetovni študentski prvak Bert Steines!

»Z ženo svi si hotela ogledati dvoboj. Pred tem pa sta me začela nagovarjati zvezni kapetan Dragan Petrovič in zvezni trener Stevan Lenart naj bi nastopil v teku na 110 m ovire. Upiral sem se, saj štirinajst dni nisem treniral, ker sem se zdravil, pa še na poročnem potovanju sem bil. Skratka, bil sem popolnoma nepripravljen. Odšla sta in mi na tribuno prinesla vso potrebno opremo ter me tako prisilila, da sem le popustil, se preoblekel, ogrel in odšel na start. Poleg mene je bil tudi študentski svetovni prvak Bert Steines. Takrat so me spreletavali občutki — od neprijetnih spominov na ponesreči izgubljeni naslov v

Dortmundu do tega, da imam danes možnost oddolžitve, vendar sem povsem nepripravljen. Na cilj sem bil presrečen, kajti Berta Steinesa sem kljub vsemu premagal s 14,7! To je še danes ena mojih najlepših zmag, katerih se najraje spominjam.«

V naslednji sezoni — 1954 — je bilo evropsko prvenstvo v Bernu v Švici. »Takrat sem imel edinstveno priložnost, da bi postal evropski prvak, saj sem bil tisto leto resnično najboljši v Evropi in razen poraza na evropskem prvenstvu sem zabeležil same zmage. Si lahko potem predstavljate vso jezo nad zapravljeno priložnost? Vse leto povsod same zmage, na najpomembnejšem tekmovanju pa edini poraz! Nek nemški trener je pred finalom rekel, da se lahko samo čudež zgodi, da ne zmagam. In ta čudež se je zgodil!«

Stanko je bil v finalu nervozen. Plačal je davek neizkušnosti na največjem in najpomembnejšem tekmovanju na stari celin. Morda je podlegel tudi preveliki odgovornosti, ki mu jo je naložilo dejstvo, da je bil tisto leto v Evropi nepremagljiv. Morda... Teh »mordajev« je lahko še več, dejstvo pa je, da je Stanko v finalu bil komaj četrti. Zmagal je sovjetski tekmovalac Bulancik.

»V finalnem teku sem porl štiri zapreke, kar je bilo dovolj, da sem zaostal, nisem bil več zbran in naslov je bil izgubljen. Sedel sem v travici si samo želel, da bi ta tek na nekakšen način ponovil. Cestitali so mi vsi trije dobitniki medalj z besedami:

»Oprostí, nisi imel sreče!« Res, ni imel sreče, kot je ni imel že tolikokrat prej in tudi kasneje. Kljub vsemu pa bila to takrat najboljša jugoslovanska uvrstitev na evropskem prvenstvu. To pa tudi nekaj velja!

(nadaljevanje prihodnjé)

Bralci pišejo

TISTIM OB KAVI V PREMISLEK

Kaj vse bi se dalo napisati na račun kave! Iz leta v leto jo več popijemo in zanjo potrošimo težke milijone. Z devizami, ki gredo za uvoz kave, bi si lahko nabavili preneka'ro potrebnejšo stvar. Kava je sila praktična stvar: z njo pogostu ali obduriš znanca, pri zdravniku prideš prej na vrsto, če stisneš sestrji zavojček kave v žep, v uradu in še kje ti bodo prej ustregili, če...

Kavo pijemo, če smo veseli, če smo žalostni ali kar tako. Pijemo jo pred delom, po delu in nekateri čedalje bolj tudi med delom. In prav o tem bi rad povedal besedo ali dve.

Nič nimam proti temu, če kdo spi kavo med delom in za zvišanje produktivnosti, za poživitev med utrujajočim delom ali iz drugih zdravstvenih razlogov. Obsojam pa tiste, ki pišejo kavo, da jim prej mine čas in da lahko na dolgo in široko klepetajo o vsem mogočem. Kaže, da se ti ljudje ne zavedajo, da je delavec plačan vseh oziroma 8 ur dnevno za opravljanje dela (razen polurnega odmora), sicer je za čas, ko ni delal, prejel odhodek na račun tujega dela, kar se v naši socialistični družbi ne bi smelo dogajati. Delavci v tovarnah za tekočim trakom z visoko normo in še nekaterih delovščih, kjer je treba z delom hiteti, to vedo in verjamejo, da jim ni vseeno, mrsikatero goriko reko na ta račun. Nemara se to pozna tudi pri njihovi storilnosti, kvaliteti dela, angažiranosti itd. Lepo bi bilo, če bi nekdo tistim, ki zapravljajo delovni čas s klepetom ob kavi, povedal, kaj je njihova dolžnost, če že sami nimajo toliko družbene zavesti.

M. R.

NT JE DAL VZGLED

Ko sem dobila vaše povabilo za izlet, sem bila res vesela in sem tudi upoštevala uro, kdaj bo avtobus odpeljal iz Celja. Par minut pred 6. uro jutraj me je sin pripeljal do gledališča v Celju. Bilo jih je kakšnih 15—20 žena in sem vprašala, če gremo za Portorož. Odgovorile so mi pritrdilno. Kmalu sta se pripeljala dva avtobusa in nam je eden rekel, da naj kar vstopimo. Vesele se posedemo in novinarki so nam zaželeli srečno rajžo. Kmalu se je začel pravi živ žav. Zapele smo pesem

Prišla bo pomlad... da bi vedno nam tak lušno bilo... ali kaj ko tako hitro mine vse, kar je prelepo. Kakor trobentice v pomladnem jutru so žene razcvetele ob stekleničkah pelinkovca, ki so ga nesli s sabo naši novinarki. Novinar Tone Vrabl nam je večkrat na poti pripovedoval na mikrofoni o novih tovarnah. Skozi Ljubljano nam je povedal, smo se bližali Portorožu, nam je povedal tudi o dvojezičnih napisih, kaj to pomeni, da so na Koroškem srmatili slovenski jezik. Vožnja je bila zelo dolga in nam je Tone Vrabl postavil tudi uganke. Zelo lepo je bilo na Seči.

Novinar Drago Medved je imel skrb, da nas je s svojim fotoaparatom dobival na svoje lmanice, saj smo bile že v prvem NT po izletu objavljene.

Veliko veselja je bilo ob vrnitvi. Poleg smehe, pesmi in raznih veselih pogovorov je prišlo do jočev. Ko so začele ženske izstopati že v Savinjski dolini, je skoraj vsaka dobila ali dala poljubček v znak ljubezni za tako slovesen izlet in v zahvalo vsem trem novinarjem, ki so nas bodili iz prvega avtobusa. Dal je naš časopis NT lep vzgled drugim, da ga naj posnemajo in se spomnijo še večkrat na nas, kmečke žene.

Tončka Centrih, Dobje pri Planini

O VAŠEM RAZPRAVLJANJU

Zelo rada prebiram rubriko Bralci pišejo. Danes sem se tudi jaz namenila, da razkrijem nekaj besed.

Minilo je že skoraj štiri mesece, odkar nas je nadomada zapustil naš oče, mož in tast Jurij. Toda govornice o njegovi nenadni smrti še vedno krožijo med ljudmi. Zato bi rada na kratko pojasnila njegovo smrt. Res so bili v hiši vsakodnevni prepiri, toda ti niso bili vzrok njegove smrti. Vzrok je bil ALKOHOL. Mnogo večerov se je vračal domov »okajen«. Tudi tistega usodnega večera je bil »pod gasom«, kakor temu pravimo. V žepu pa je nosil steklenico, ki jo je imel za priboljšek med spanjem. Toda usoda je hotela drugače. Kakor je kasneje doma pripovedoval, je pri sosedu padel na kup zmrznjene zemlje, in kakor so v bolnišnici v Celju, kamor je bil prepeljan, pokazali izvidi, je bila udarjena trebušna slinovka. Ta se je zagnojila in povzročila smrt. Pretrgano je bilo tudi črevo, toda to ni bilo kritično.

Sosedje, znanci in sorodniki nas pa sedaj gledajo po strani, kakor zločince, češ ubili so ga. V mnogih očeh opožam sovraštvo, binavščino in laž, katero najbolj sovražim. Opazim tudi mnogo opazk na ta račun. Nekateri govorijo, kako je hodil oblečen. Mislim, da bi se lahko za 1.600 ND pokojnine lepo uredil in da to ni skrb otrok, ki imata svoje družine. Mnogo je pri nas še družin, ki nimajo tolikšne plače, pa kljub temu živijo. Zato nimam slabe vesti in upam vsakemu pogledati v obraz in resnici v oči. Vsakogar, ki bi še želel kakšno podrobnejšo informacijo, pa naprošam, naj se oglasi osebno na domu. Mislim, da ni potrebno to razpravljati v avtobusu, gostilni, na trgu, na poti v cerkev in drugih javnih prostorih. Ostale podatke pa lahko dobite v bolnišnici, tam, kjer je bila pokojnikova zadnja postaja.

S tem pismom nimam namena olupšati svojih najbližjih in sebe, hočem povedati resnico, ki jo je tako malo na tej naši skromni zemlji in smo jo vsi zelo potrebni.

Frida Romih, Vrbo 25, Sentjur pri Celju

SPET O NAGRADI

Vljudno prosim, sporočite mi, kako je z nagrado po anketi NT. Bila sem namreč izžrebana za Libelno tehnično. Bo že skoraj tri tedne, pa še sploh ni nobenega sporočila o tem. Ali se moram oglašiti k vam na uredništvo ali kako? Prosim, sporočite mi.

J. Kajtna, Laško

BILO JE LEPO

Najlepše se zahvaljujem vsem, ki ste nam omogočili tako lep izlet. Ker je bilo vse tako dobro organizirano, je najbrž za vse žene minil lep dan brezskrbnega življenja.

Pavla Poklič, Vitanje

O MLADIH »BERAČIH«

Zopet se vam oglašam, kot sem obljubila v eni prejšnjih števil. Tokrat bom napisala, kaj se mi je primerilo prejšnji teden, ko sem se vsa zbila in utrujena vračala iz Zalca proti domu.

Malo pred cerkvijo me ustavi dva fantiča, na prvi pogled stara okrog dvanajst let. Malo večji korajžno stopi predme, rekoč: »Gospa, ali mi daste ovesto dinarjev, da bom imel za avtobus v Prebold.«

Ti uboga fantička, verjetno sta izgubila denar, sedaj pa bosta morala peš tako daleč domov, sem pomislila sprva. Na uho pa mi je tisti hip udarila hrupna glasba iz Luna parka in takoj sem vedela, pri čem sem. Vsa dobrodušnost mi je izginila

in s trdim glasom sem jima rekla, da ga nimam. Pošteno me je razjezilo, ker bi bila kmalu nasedla.

In zdaj, dragi starši, hi vas rada vprašala, ali splon vprašate kdaj svoje ljubljence, kje hodijo, kod se potikajo, kadar so tako pozni? Ni časa, ali ne? Vem za sto in sto izgovorov, s kakršnimi ponavadi pridejo na dan sinovi in hčerke, ker sem tudi jaz še nedavno bila v teh letih. Ravno tako smo bili mladi in navihani, a da bi kar na cesti ustavljali ljudi in tako prostaško povedali svoje, kot da to ni nič takega. In ljudje, ki se dan za dnem pehajo za svoje najnujnejše potrebe, bi naj bili tako dobrosrčni in humani in kar iz žepa streli denar takšnim in podobnim!

Draga fantička iz Prebolda (če sta sploh tam doma), ali vaju tako učijo doma in v šoli? Upam in mislim, da ne. Včasih smo se mi res drugače učili.

Sicer pa se to po vsej verjetnosti ni zgodilo samo meni, kajti ne verjamem, da sta samo pri meni poskusila srečo! Mogoče pa sta drugod imela več sreče.

In na koncu naj zapišem samo še to, da sem kar vesela, da so se končno le odpeljali s svojo kramo, kajti sčasoma postane dolgočasno. Pa še to: drugič si naj izberejo boljši prostor, na kraju, ki jim bo ustrezal. Verjetno jim je ta kraj tudi ustrezal, a zdi se mi, da drugim ljudem ni bilo vseč, da so Luna park nastanili v bližini cerkve, ker s tem motijo tisto vsakdanjo mirnost, ki so jo navajeni tako Zalčani kot mi okoličani.

Bralka Miša

RADA BI BILA STEVARDESA

Oglašam se vam z nekaterimi vprašanji in upam, da mi boste odgovorili in mi dali dober nasvet. Zelo se zanimam za poklic stevardese. A o tem poklicu nič ne vem. Zanima me predvsem, kje je ta šola? Kako dolgo traja? Ali jo je treba plačati? Upam, da mi boste na vprašanja odgovorili.

BREDA

Odgovor: Sole za stevardese v Jugoslaviji ni. Najbolje, da povprašate pri podjetju Adria avio promet v Ljubljani, kjer za to delo verjetno organizirajo posebne tečaje.

KDAJ NAGRADA?

Oprostite prosim, da nekaj vprašam. V NT sem bila izžrebana, ker sem izpolnila anketo NT. Sedaj pa ne vem, kako je z nagrado. Vprašujem, ali mi jo boste sami poslali, ali pa moram sama priti ponjo. Nikjer nisem zasledila, kako naj pridem po

nagrado. Minilo je že tri tedne, odkar je bilo žrebanje. Morda ste me zgrešili in pozabili. Vem, da veliko ne bo, pa sem vseeno hvaležna.

Bralka iz Sentjurja
Odgovor: Po nagrado morate priti v uredništvo NT v Celju. Dopoldne.

KAR ČEZ NOČ

»Kar čez noč prišla je pomlad. Trate vse so že ozelenele, vse livade so se razcvetele in srce je polno mladih nad.«

Vsaka ptica znaša novo gnezdo, vse ljubi, poje, hrepeni in cvetica vsaka le spomladi se v največjem krasu razcveti.

NE ZAKRIVAJTE OČI!

V vaši najbolj brani rubriki ste nam predstavili mater Terezijo. Nič za to, če niste napisali njenega priimka in kraja, kjer prebiva. Ni pa prav, da ste ji zakrili oči, saj, kar imamo najlepšega na zemlji, to so oči matere, ki v poštenju vzgaja svoje otroke.

Kadar nerojeni otročiček potrka na njeno srce in prosi: O mati, kajne, saj ne boš me zavrgla in z mano ne bratcev in mlajših sestic, čeprav ti s skrbmi prenapornimi dušo in rože ti rdeče izpijemo iz lic!

V zameno ti damo stotero lepoto! dobroto v oči in milobo v obraz! Ob nas boš pozabljala — in pozabila, da živel nekoč je na svetu tvoj — jaz!

Ob takih trenutkih mati odgovarja: Četudi svet s sovraštvom te sprejema in zlobno posmehuje se obema, da včasih prav do smrti mi hudo je, le s tvojim srčkom mi srce utripa — in komaj tistega dočakam hipa, ko se v oči zazrem ti — dete moje!

Zive oči otroka — oči ljubeče matere — povejte, je še kaj lepšega na svetu? Ne zakrivajte oči naših junških mater, ki sprejemajo in vzgajajo svoje otroke, pa naj bo otrok prvi ali pa deseti.

Mati Terezija, hvala ti za tvojih enajst čednih in pridnih otrok! MJB
Odgovor: Nismo tega radi storili. Pa ste verjetno prebrali, zakaj smo bili v to primorani.

KDO JE MORILEC NAŠEGA PSA?

Imeli smo zelo dobrega in pridnega psa. Lahko rečem — po pasje plemenitega. Bil je velik in zelo lep, star komaj 4 leta. Posebno otroci smo ga imeli zelo radi, saj ni niti otro-

kom niti odraslim nikdar nič žalega storil. Tudi oče in mati sta ga imela zelo rada, ker je znal tako spretno dovesti svinje in govejo živino nazaj v hlev, ne da bi pri tem kateri kaj storil. Pred dvema letoma je bil že dvakrat obstreljen, ker se je preveč oddaljil od hiše. Enkrat je bil hudo ranjen, da je prišel še z zadnjimi močmi v hišo, kjer se je zgrudil v mlaki krvi. Nesli smo ga v listnico, kjer je ležal cel teden težko ranjen, a vendar se je naš Runo počasi opomogel in okrevljal. Tudi na verigi smo že imeli pripetega, a je tako mlo jokali cele noči, da se nam je zasmilil in smo mu zopet dali prostost, ker pes na verigi, to je itak grdo trpinčenje živali. Dne 4. 5. pozno zvečer je Runo močno lajal, da smo se vprašali, kdo neki še pride ob tej pozni uri. Drugo jutro je ležal naš zvesti Runo pred hišo mrtev. Približal se je človeku v dobri veri, da mu bo dal nekaj dobrega, a mu je dal smrtonosnega strupa. Otroci smo bridko jokali in ne moremo razumeti, da je lahko človek tako brezsrčen in brezčuten, da nič ne pomisli na to, kakšno bolečino bo s tem brutalnim dejanjem prizadejal nam otrokom. Tudi sosedje so ogorčeni, ker so imeli našega Runa zelo radi. Nato smo zvedeli, da je bilo isto noč na tako brutalen način usmrčenih še več psov.

Mar je junaško dejanje, tako dobro živalco na tako krut način pokončati? Prepričani smo, da to ni dovoljeno, sicer storilec ne bi prišel v temni noči in zahrbtno opravil to nečastno dejanje.

Darinka Lokovšek
učenka 6. b razreda,
OŠ Planina pri Sevnici

SUNIL ME JE

Mnogo različnih stvari lahko človek prebere v vašem časniku. Morda bo zanimiv tudi tale dogodek iz vsakdanjega življenja, ki se je pripetil meni. Če se vam zdi primerno, ga objavite, morda bo imelo to kakšno korist oziroma odmev. Videli boste, morda tudi bralci, saj se to lahko zgodi vsakomur izmed njih, kakšen odnos imajo nekateri avtobusni sprevodniki do potnikov.

Moj delovni čas se začne že ob peti uri in 30 minut. Zato se v službo peljem s prvim avtobusom, a kljub temu še nekaj minut zamudim. Ze precej časa sem se vozila s tem avtobusom, ki pelje iz Zabukovice v Store. Tako sem se tudi 4. aprila, ko je bil na avtobusu nek drug sprevodnik in ne tisti, ki je vsak dan. Na postaji je rekel, da lahko vstopijo le tisti, ki se peljejo v Store. Jaz sem kljub temu vstopila kot vsak dan doslej. Ko sem dala sprevodniku denar za vozovnico do Ce-

CELJANI V BOJIH ZA NAŠO SEVERNO MEJO V LETIH 1918—1919 — PIŠE: DR. ERVIN MEJAK

Naša legija se je namestila v predmestju Celovca v Vetrinju, Celovec pa je zasedel polkovnik Milenković s svojimi četami z juga, polkovnik Marič pa je prišel v mesto s severa.

8. junija je legija dobila povelje za odhod na Vrbsko jezero, kjer smo se nastanili v Krivi vrbi. Enote koroške vlade so položile orožje. V Celovcu so se zbrali zastopniki Antante k posvetovanju. V deželi sta bila vzpostavljena red in mir, naše čete so se ustavile. Gosposvetko polje je prestopila le naša mala četa, a politični dogodki so se razvijali s filmsko hitrostjo.

Cela ofenziva je trajala le 10 dni, naš odred je prehodil 170 kilometrov. Pri ofenzivi je bilo na naši stra-

ni 52 mrtvih in nad 200 ranjenih, Avstrijci so imeli po lastnih poročilih 180 mrtvih in nad 800 ranjenih.

Kakor strela z jasnega neba nas je sredi počitka ob prekrasnem Vrbskem jezeru zadela vest, da morajo naše čete na povelje Antante takoj zapustiti Celovec, kar se je zgodilo 31. julija 1919. Čuli so se že prvi glasovi o plebiscitu na Koroškem. Dne 12. junija je prišlo povelje, da se mora celjska legija vrniti nazaj domov v Celje in se demobilizirati.

Poveljnik dravske divizijske oblasti general Smiljančič je izročil poveljniku naše legije zahvalno povelje za naše požrtvovalno in uspešno delovanje pri osvoboditvi

Korotana, štirje legionarji pa smo bili odlikovani s Obiličevimi hrabrostnimi medaljami.

Dne 14. junija 1919 smo se vrnili nazaj v Celje. Ze jeseni leta 1920 se je velika večina Celjanov — koroških borcev, podala zopet na Koroško — tokrat brez orožja — da pomagamo pri plebiscitni akciji.

Po nesrečnem plebiscitu oktobra 1920 smo žalostno zapustili naš Korotan v prepričanju, da smo vojaški storili svojo dolžnost. Če celotne slovenske Koroške nismo dobili, nismo tega krivi mi, nekdanji borci, v glavnem so krivi naši takratni nesposobni politiki.

KONEC

Ija, ga ni hotel sprejeti in mi ga je hotel vrniti, rekel pa je tudi, da moram na prvi postaji izstopiti, češ da se ne peljem v Store. Čeprav sem mu dejala, da moram biti ob pol šestih že na delovnem mestu in če sem se vozila do sedaj vsak dan, se bom še sedaj. Sploh me ni hotel poslušati in je denar vrnil na tla, mene pa je na prvi postaji potisnil, lahko bi rekla sunil z avtobusa. To mu takoj ni uspelo, ker pa je bil seveda močnejši od mene, si nisem mogla nič pomagati. Če bi bil kakšen starejši človek, bi prav lahko pošteno padel. Morda bi bilo bolje, ko bi rekel, da za danes naj bo ali kaj podobnega, da pa vrže denar na tla in uporabi silo, se mi zdi skrajno nevljudno. Morda bi moralo avtobusno podjetje izletnik voditi kakšno evidenco, kakšne ljudi ima zaposlene, saj surovost sprevodnikov srečavamo vsak dan.

Marinka Stanič,
Petrovč

AVTOBUSNIM SPREVDNIKOM

Članek prizadetega sprevodnika sem v vašem listu čitala in se popolnoma strinjam z njegovim izvajanjem. Le kako si more potnica dovoliti za svoje nepravilno ravnanje še kritiko! Ja, ljuba žena! Ali si ne pomisliš, da se v avtobusu vozimo ljudje in to niso živinski vozovi! Zakaj pa niste prosili sprevodnika, da vam shrani karton s piščanci v prtljžnik, kar bi bil gotovo storil, če so bili tako zapakirani, da ne bi prosto onesnažili. Le kakšni bi bili avtobusi, če bomo vsi prinesli s seboj kako živalco, pa če bi bila še tako ljubezniva?

Toliko je pisarjenja na račun sprevodnikov. Le kje je krivec? Največkrat pri potnikih samih. Več let se že vozim in moram odkrito povedati, da sem sprevodnikom za njihovo prijaznost vedno zahvalna. Sem stara žena — invalid in še vsakokrat so mi sprevodniki pomagali gor ali dol in mi podali mojo torbico, ker si grem živeti nakupovati v Celje. Poprej nekaj smo imeli v naši vasi dve trgovini in mesarijo, sedaj je samo na koncu vasi mala samopostrežna trgovina, kar je za samostojnega starega

človeka včasih precej mučno. No, in kakor povedano, imamo uvidevne šoferje in sprevodnike in smo jim stari ljudje za njih neplačane usluge in prijaznost tudi hvaležni.

Trnoveljčanka

PRVI MAJ

Oj prvi maj, oj prvi maj,
v dobrih ptičjih zbor
prepeva,
ko v cvetje in zelenje se
narava vsa odeva.

Po logu razcvetelem tem,
potoček bister teče,
šumlja, kramlja, si poje,
v soncu se leskeče.

V višini sinji škrjanček
rjav,
veselo himno
pomladansko poje,
saj prvi maj je praznik
naš,
naj vsak bo dobre volje.

HISICA

Gori v rebri ob gozdičku
majhna hišica stoji.
Vsa otožna in samotna
na pomladanskem soncu
ždi.

Se spominja časov tistih,
ko še srečna je bila,
nudila je streho, domek
družinici, ki je odšla.

Se nedavno tod okoli
otročki je odmeval smeh,
polno bilo je radosti
in življenja v dnevih teh.

Srečna bila je družina
v revni, borni, hiški tej,
jo zvalila je tujina,
njihov novi dom odslej.

Zdaj ubožna tu sameva,
žalostno v svet strmi,
pomladansko sonce jo
obseda
toda v njej toplote ni.

Plas Mara,
Kocenova 2, Celje

ŠE V TEM ČASU MORA TRPETI

Zaželela sem si, da bi nekaj pisalo, pa mi ni prišlo na misel nič posebno pametnega. Nato sem se pa spomnila sosedove Ite, tako jo kliče vsa bližnja in daljnja okolica, drugače ji je pa ime Marjeta. In sem se odločila, da vam pišem o njenih problemih, do katerih pa tudi sama nisem preveč ravnodušna, saj so ti problemi grozni. Ita je majhna stara žena, ki bo kmalu dopolnila 80 let. Njeno minulo življenje, o katerem je pripovedovala, je potekalo nekako takole:

Ko je bila mlada, se je poročila. Z možem nista imela otrok, zato jima je življenje na dokaj velik kmetiji potekalo zelo dolgočasno in tudi dela je bilo preveč za njiju. Nekega dne pa ju je obiskal precej velik mož. Bil je gospodar družine, ki ni imela svojega lastnega doma. Ta gospodar je prosil zelo ponižno in obljubljal tema dvema zakoncem najlepše stvari. Ko sta videla, da res sama ne zmoreta vsega dela in da je hiša potrebna popravila, kar pa bi bilo zanju preveč, sta tem sladkim besedam verjela, in so se le zmenili. Dogovorili so se, da bosta ona dva dobila petdeset starih tisočakov in pa nekaj kilogramov sladkorja, pa seveda, da Ita dobi do smrti prevzitek, njen mož se je pa takom kmalu preselil k nekim sorodnikom in je sedaj že pokojni. Nekaj časa je življenje potekalo kar normalno. Ita je imela svojo sobico, ki jo ima še sedaj.

Čez nekaj let se je začelo vse krhati. Njen gospodar se je počasi začel upirati vsemu in pozabil je, kaj vse ji je govoril, ko si je želel to kmetijo.

Sedaj gre v njenem življenju vse narobe, seveda stara je že in njim, ki so sedaj gospodarji, se zdi to že preveč dolgo. Vsak dan jim je bolj napoti. Kar je bilo v pogodbi za preuzet, počasi kopni, skoraj ničesar več ne dobi, zato so ji ljudje pomagali, da dobi nekaj tisočakov občinske podpore. Kakor izgleda, si je tega želel njen vplemeniti gospodar. Ko so popravljali hišo, je prišel k njej in jo prosil, če

bi mu lahko posodila štiri-ideset starih tisočakov, ker rabi za žebije. Vendar o tem denarju še ni ne sluhla ne duha. Njegova žena se je prišla opravičiti, da še ne morejo vrniti in da bo dobila ob prvem maju. Kako bo, tem, je sedaj veliko vprašanje. Tudi njej so popravljali njeno prejšnjo sobico, ki pa je bila tako majhna, da imajo marsikje večje stranišče. To pa še ni vse. V sobi je ostal star zidan štedilnik in še brez dimnika, obložen samo z opeko. V pogodbi ima pa drugače napisano.

Še vedno bo morala v tem sodobnem času svetiti s petrolejko. Dobila pa je tudi nova vrata, ki so baje tako ozka, da malo debelejši človek ne more skozi. Zato, če jo bo obiskal kdo od novinarjev, je zaželeno, da ne bi bil preveč debel, ker bi moral ostati pred vrati.

Torej, sedaj vidite, kako poteka njeno življenje. Najbolj jo skrbi njen prihranjen denar, če ji ga bodo vrnili. Saj si ga je prisedila s svojo skromnostjo za hude čase in pa tudi za velikonočne praznike, ki se bližajo. To je tudi njen ves prihranek.

Morda se tudi vam zdi to zelo nemogoče, da se še v današnji družbi, ki je tako razvita, lahko dogaja kaj podobnega. Če ne verjamete, se lahko prepričate in jo obiščete. Rada vam bo pripovedovala. Mogoče boste lahko celo kaj posredovali pri tem. Čudno je le to, da so lahko na svetu še tako trdosrčni ljudje, ki imajo srce kot kamen.

Z. M., Strmec

Na njivici rahlo prislonjeni na breg, tik nad cesto Lesično—Virštajn smo srečali v lepem nedeljskem popoldnevu, ko počiva staro in mlado, fantiča devetih let s škropilnico na rameh. Jugov Franci ni počival kot tudi suša ne počiva. Nekdo mora zaliti to nesrečno koruzo, če že dežja ne mara biti. In tako se je dela lotil kar Franci, ki bo letos izdelal s prav dobrim uspehom in tako zaključil tretji razred. Težka škropilnica ga je vlekla k tlom, saj je bila skoraj tako velika kot on. Sonce je vroče žgalo. Franci pa je meni nič tebi nič odgovoril, da rad dela to. Hodil je sem in tja po njivi in zalival koruzo. Morda to za podeželane ni nič posebnega, za nas pa je bilo. Pomislili smo na stotine otrok, ki ob nedeljah skupaj s starši preživljajo veselo urice ob potokih, rekah, na morju, v hribih in jim ni treba prenašati težke škropilnice in vročega sonca...

Za vse to Franci niti ne ve, zato mirno škropi naprej in čaka, da od nekd pride dež, ki ga tako željno pričakujejo on in njegovi starši, še bolj pa koruza.

MST

ODGOVOR: KAKŠNA DAVČNA POLITIKA — PIŠE: EDO KLOVAR

2.

Osnova din	Stopnja %
do 10.000	30
od 10.000	33
od 20.000	36
od 30.000	39
od 40.000	42
od 60.000	45
od 80.000	48
nad 100.000	50

Poleg teh stopenj, ki predstavljajo občinski davek iz dejavnosti, pa je tudi republika predpisala republiški davek po proporcionalni stopnji 5%.

Na podlagi pooblastila zakona je občinska skupščina predpisala za tiste zavezance, katerim opravljene obrtne in druge gospodarske dejavnosti ni glavni poklic, posebno kompenzacijsko stopnjo, katero plačujejo zavezanci od osnov do višine osebnega dohodka določene po samoupravnem sporazumu. Ta posebni občinski davek je določen po stopnji 20,10 odst. in bodo tako ti zavezanci do višine bruto osebnega dohodka po samoupravnem sporazumu plačevali davek po stopnji 30,86% (10,76% + 20,10%).

Ta kompenzacijska stopnja vključuje invalidsko — pokojninsko in zdravstveno zavarovanje. Na ta način se tudi na področju teh dejavnosti zagotavlja uresničitev načela, da bo občan za enak bruto dohodek dosegel tudi enak neto dohodek.

Pomembno je poudariti, da je izhodišče zakona, da občani, ki se z

osebnim delom poklicno ukvarjajo s samostojno dejavnostjo, s to dejavnostjo dosegajo najmanj tak osebni dohodek, kot bi ga v svojem ali podobnem poklicu dosegli v delovnem razmerju. Seveda pa obstaja možnost, da izpodbijajo tako ugotovljen osebni dohodek, vendar morajo sami dokazati, da je njihov dejanski osebni dohodek nižji.

Na področju olajšav je pomembno omeniti, da je v občinskem odloku novelirana olajšava za deficitarne dejavnosti in da je olajšava za vlaganja v obrt zaenkrat izpadla. Vse ostale olajšave pa so ostale tako v zakonu kakor tudi v odloku nespremenjene. O uveljavitvi olajšave za vlaganja pa bo občinska skupščina odločala na nov vsestranski utemeljen predlog, kakor tudi usklajenost z drugimi cilji davčne politike.

Sedaj pa še na kratko o ostalih pomembnejših spremembah, katere se nanašajo na vse občane, seveda če dosegajo dohodek ali pa posedujejo premoženje.

Na področju obdavčitve kmetov je uveljavljena

razširitev olajšave za vlaganja tudi na zavezance, ki se z osebnim delom ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Tako lahko uveljavljajo olajšave tudi drugi in ne samo čisti kmetje le s to razliko, da jo lahko uveljavijo le do višine 60%. S takšno rešitvijo je olajšava ob enakem odmernem davku v absolutnem znesku enaka tako za zavezance, ki mu je kmetijstvo glavni poklic, kot tudi za zavezance, ki zdravstveno in ni zavarovan po predpisih o zdravstvenem zavarovanju (slednjemu se davek od kmetijstva odmerja po višji republiški stopnji in ker se olajšava priznava v odstotku od odmerjenega davka, bi bila brez ustreznega znižanja priznana tem zavezancem pri enaki investiciji večja olajšava kot pa čistemu kmetu).

Na novo je uvedena olajšava za tiste zavezance, ki jim je kmetijstvo glavni poklic in preživljajo otroke, ki so na rednem šolanju v poklicnih, srednjih, višjih in visokih šolah. Za vsakega takega otroka se bo davek znižal za 500 din. V primeru, da otrok ne živi pri starših zaradi šolanja, se olajšava poveča za 100%. Če pa otroci prejemajo štipendijo, se bo olajšava znižala za 50%.

Uveljavljena je oprostitve republiškega in občinskega davka na dohodek od patentov in tehničnih izboljšav, kar naj bi prispevalo k izboljšanju dosedaj nezadovoljivega

stanja na tem področju.

Dosedanji davek na dohodek od stavb je opuščen, obenem pa je davek na premoženjske predmete preimenovan v davek na premoženje. Sama posest stavb bo tako obdavčena z davkom na premoženje, dohodki, doseženi z oddajanjem stavb, pa z davkom na dohodek od premoženja. Za lastnike stavb, ki stavbe sami uporabljajo in so že doslej plačevali davek od stavb, to praktično ne predstavlja spremembe. V slabšem položaju pa bodo tisti, ki stavbe oziroma prostore oddajajo v najem, ker bodo plačevali od dohodkov, doseženih z oddajanjem, davek na dohodek od premoženja, vzporedno s tem pa enako kot tisti občani, ki stavbe sami uporabljajo, premoženjski davek na posest stavb. Davčna osnova je ostala kot pri davku na dohodek od stavb najemninska oz. stanarinska vrednost stavbe, s tem, da se pri davku na premoženje od te osnove ne odštevajo stroški za vzdrževanje in amortizacijo. Zaradi tega je stopnja davka od stavb za stanovanjske in poslovne prostore znižana in uveljavljene stopnje za te prostore predstavljajo enake obremenitve kot po dosedanjem sistemu obdavčenja stavb. Višje stopnje davka na posest počitniških hišic pa so v skladu s sprejetimi stališči o obdavčevanju premoženja.

Nadaljevanje prihodnjih

Ce te dni pogledamo v hmeljiščih po Savinjski dolini, bomo videli da hmeljarji čistijo in napeljujejo to grenko rastlino na vodila. Delo je zelo zahtevno in moraš biti natančen, saj je od tega opravila odvisen tudi pridelek.

Foto: T. Tavčar

UJONA EJA

se pravkar polo-
nha in kjer se za-
s grobim gramo-
slavolok z
vask, ki je v ne-
pa se peljal mi-
v žep. Le redki
Večina je pri-
simboličnega ti-
se je od jutra
skatli na mizi
0000 starih dinar-
iz tiskanih blokov
pelji. Ideja je bila
kot trideset mili-
domisišice bi bil
tiskarje za triče-
siromašnejši.
kupnost je zbrala
milijonov med
alo pa v delovnih
12 starih mili-
pravljenih za pla-
asfaltne prevleke,
ena že ta teden.
ne bo mogoče
acije že zdaj, bo
šle še fino pre-

aj. So bili taki,
rtenski vožnji iz-
ku za simboličen
nič ne de. Asfalt
na teh posamezni-
nesolidarnosti.

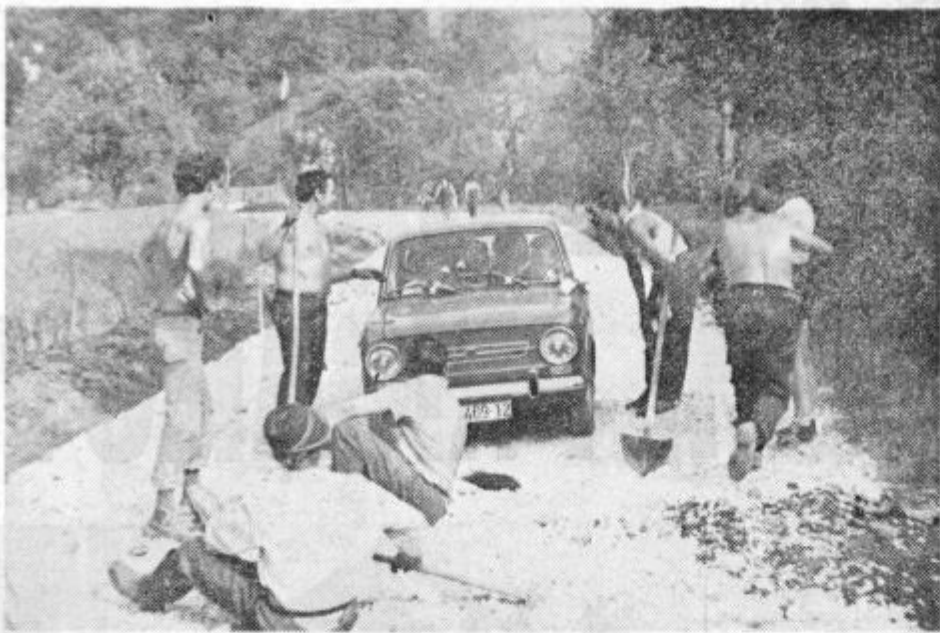
JI IČA

ZK, vrsto let pa
mladinskega klu-
najbolj uspešnih v
ga letal

VEČ NCINA

ski črpalki v Slo-
njicah so pred
stavili še eno ben-
pravo za točenje
natte. Tako so se
lene zmogljivosti
čakanja za tiste,
sopavali nad ne-
nečo na bencinski
ureč edina črpal-
ki občini, h kate-
ko tudi prebival-
slovensko-bistri-
bližnje Oplotni-
okoličice. Črpal-
grajena pred de-
taka, kot je bi-
doščala potrošni-

Tudi med tednom, ko so delali na cesti, so od mimovozečih pobirali prostovoljne prispevke. Pa je naneslo, da se je pripeljala »ohceta«, le prispevek ni bil nič svatovski.

LETOS LAŽJE

Andrej Jezernik koope-
rant-hmeljar iz Založ je
eden izmed tistih hmeljar-
jev, ki bodo v Založah pri
Polzeli s skupnimi močmi
kupili obiralni stroj. »To
je velika investicija, ki bi
je brez pomoči KK Hme-
zad Zalec nikakor ne zmo-
gli. Hala, v kateri bo stal
stroj za obiranje, bo kma-
lu gotova. Vsekakor bo
stroj za pridelovalce hme-
lja velika pridobitev, saj
bomo lahko tako spravili
pridelek brez obiralcev, ki
jih je vsako leto teže do-
biti. T. TAVČAR

SRČEK ZA TITA

Fantek, ki je prišel k moji
mizi v šoštanjskem hotelu Ka-
jub, da bi si lahko od bliže
ogledal Titovo fotografijo, me
je navdušil. Začel sem ga spra-
ševati to in ono, nakar mi je
povedal, da je star pet let, da
je doma iz Tabora in da ga
kličejo Horči, čeprav mu je
ime Mohor. Povedal je še, da

obiskuje otroški vrtec Tončke
Čečeve v Celju, kjer ga je to-
varišica Dragica (katere ime
je večkrat ponovil, pač zato,
ker jo ima rad) naučila pes-
mico Srček za Tita. Seveda je
bitro dodal še to, da je pesni-
co povedal celo samemu Titu,
kar pa mu nisem verjel, misleč,
da gre pri veliki ljubezni do
našega predsednika zgolj za ot-
roško fantazijo. Pa mi je tole
povedal:

Bil je praznik v izredno le-
pem vremenu na družinskem
izletu. Ko se je dan že nagibal
večera, so v Lahovčah blizu
Brtnice srečali kolono vozil, ki
se je ustavila pri gostišču
Zaje ob glavni cesti. In glej
srečo za mladega Horčija, ki
je takrat prvič videl maršala
Tito, o katerem so v vrtno to-
liko lepega slišali. In ko se je
maršal končno spet pojavil
pred gostiščem, ga je iz mno-
žice ljudi mali Horči enostav-
no poklical: »Tovariš Tito, Ti-
to! Nekaj ti moram povedati!«
Medtem ko je maršal postal
pozoren na malega fantiča in
njegovo korajžo, mu je Horči
že začel deklamirati:

Srček vroč imam,
komu naj ga dam?
Tebi dragi Tito,
ker te rad imam.

Predsednik Tito ga je pozor-
no poslušal in ga pohvalil ter
mu ves ginjen dejal, da ga ima
rad tudi on. V. KOJC

JUBILANT N. KINCL

V soboto, 12. maja, je pra-
znoval svoj 60. rojstni dan
tajnik skupščine občine Sent-
jur Norbert Kincl.

Kot dolgoletni družbeno-po-
litični delavec si prav goto-
vo zasluži skromno pozornost
ob njegovem jubileju. Rodil
se je 12. maja 1913 v Sent-
jurju pri Celju, kjer je obi-
skoval tudi ljudsko šolo,
državno meščansko šolo pa
je končal v Celju, 1932. leta
je končal trgovsko šolo v Ce-
lju, potem pa je pomagal
očetu pri delu na posestvu
in v gostilni. 1937. je nasto-
pil službo pri Finančni kon-
trolli v Jelsi na Hvaru in je
ostal v Dalmaciji do leta
1940. Kasneje je služboval še
v Planini pri Rakeku, pri ca-
rinski straži Pečarji, v Sne-
berju, Zalogu in v Ljubljani
kot uslužbenec Finančne kon-
trolle do leta 1945. Po vojni
se je zaposlil pri ministrstvu
za finance LRS. 1949. se je
poročil in se dve leti kasne-
je premestil v Celje k Na-
rodni banki, podružnici Cel-
je-mesto. Član KP je od leta
1947. Službo tajnika pri skup-

ščini občine Sentjur je na-
stopil 1956. leta. V tem času
do danes je bil večkrat vo-
ljen za člana komiteja občin-
ske konference ZK, vodi ka-
drovsko komisijo pri komite-
ju, je predsednik kulturno-
prosvetnega društva Sentjur,
opravljal pa je še vrsto dru-
gih političnih dolžnosti.

Pri svojem delu in oprav-
ljanju funkcij je bil in je
vesten, pošten, slovi pa tudi
po svoji hudomušnosti. Nje-
govi sodelavci mu ob jubile-
ju želijo še obilo zdravih in
zadovoljnih let ter družbeno-
politične aktivnosti v okviru
njegovih možnosti, posebno
pa, da mu nikoli ne bi zma-
njalo šegavih krilatice, s ka-
terimi razveseljuje svojo oko-
lico. Iskrene čestitke!

ASFALT BO!

Delavci Cestnega podjetja
iz Celja te dni urejajo okoli-
co doma kulture v Sloven-
skih Konjicah. Pred dvajseti-
mi leti, ko so dom gradili na
asfaltiranje niso mislili, kar
pa je prineslo težave. Zlasti
je blato motilo čakajoče av-
tobusne potnike ter kino obi-
skovalce.

Zdaj bodo uredili celoten
prostor pred domom kulture
in sodiščem skupaj z manj-
šim parkom v podaljšku pro-
ti Skalcam. Asfaltirali bodo
tudi pot, ki vodi skozi park
do križišča Liptovske in Skal-
ske ceste. Vsa dela finansira
krajevna skupnost iz denar-
nih sredstev, ki so jih v lan-
skem letu prispevale delovne
organizacije po 200 dinarjev
na zaposlenega delavca.

mala anketa

KAKO KOT KOMUNIST?

Šestdeset občanov, predvsem mladih in predvsem iz de-
lovnih organizacij, je od jeseni vstopilo v organizacijo ZK
na območju laške občine. Bilo bi zanimivo vsakega med
njimi vprašati, kaj je tisto, kar jih je pripeljalo v vrste ZK,
kaj pričakujejo od tega, da so člani vodilne družbene in
idejne sile, o tem, kako bodo delovali v bodoče kot komu-
nisti, kajti prizadevni so bili že dosedaj, ker bi sicer ne
bili sprejeti.

Pa smo zbrali štiri med njimi. Kaj so povedali?

PETER PODBEVSEK: V
članstvo ga je sprejela orga-
nizacija v TIM. Njegova idej-
na rast se je začela zgodaj,
doma. Oba starša sta komu-
nista. Peter se trenutno bori
tudi za dobre ocene v stro-
kovni šoli v Storah, ki mu
bo dala strokovno izobrazbo.
Politično je začel delovati v
mladinski organizaciji, katere
član je še in še bo precej
let. Kot član ZK bo bolj v
središču problemov in doga-
janj v kolektivu, v katerem
je njegov oče leta vodil orga-
nizacijo ZK. Biti komunist,
pomeni za Petra biti aktiven
že v idejni sferi samouprav-
nih odločitev.

VERA GRAHEK: V član-
stvo jo je predložila organi-
zacija v radeški Papirnici,
kjer je zaposlena. Šla je sko-
zi izrazito delovno preizkuš-
njo. Je tajnica krajevne orga-
nizacije SZDL, tajnica kra-
jevne skupnosti, ene najbolj-
ših v občini. Začetki politič-
nega delovanja segajo v čas,
ko je delovala še v vrstah
mladine. Sprejem v ZK ima
za priznanje, predvsem pa za
priložnost, da bo lahko bolj
opravljala svoje družbene
funkcije. Doslej so ji bili ko-
munisti v oporo, odslej ji bo
organizacija v celoti. Moč-
nejšo se čuti.

PEPICA GLAMUZINA: V
članstvo so jo sprejeli komu-
nisti v občinski upravi. Ko je
še študirala (doštudirala je
izredno v rednem roku), so
jo prvič povabili. Odločila se
je zdaj, ko je že zaposlena.
Kot socialna delavka je sredi
tistih problemov v družbi, ki
brez izostrene idejne čvrstine
ni mogoče uspešno obrav-
navati. Kot članici ZK ji bo
lažje. V organizaciji bo mog-
la potrjevati družben pomen
svojega dela, kot komunist pa
se bo mogla tudi bolje spo-
prijeti s problemi in s tisti-
mi, ki bi jih morali hitreje
reševati. Socialni problemi so
del socialnega razlikovanja.

DUSAN PODLESNIK: Spre-
jet je bil v organizaciji rade-
ške »Petke« in sicer na lastno
željo. Mizar je in zdaj, ko je
odslužil tudi vojsko, je čutil,
da bo kot član ZK lahko več
prispeval k razvoju svojega
kolektiva. Vesel je, da je
med osmimi novosprejetimi
v »Petki« večina iz neposred-
ne proizvodnje. Tudi on se
je z idejnimi osnovami ZK
seznanil že doma. Komunisti
so oče, mati in starejši brat.
Čvrsto je prepričan, da bo
pismo predsednika Tita ured-
nično, če bo v ZK čim več
delavcev in da je v njihovem
kolektivu še možnost poveča-
ti organizacijo s člani iz ne-
posredne proizvodnje.

Tako kot ta četverka, so tudi vsi drugi postali člani
ZK zaradi svoje družbene angažiranosti, ker so idejno opre-
delitev dobili doma, v šoli, v kolektivu. Ne pričakujejo pri-
vilegijev, pač pa idejno-politično podporo organizacije, da bi
bili v svojem družbenem delovanju bolj uspešni, da bi
svoje lastne misli in odločitve usklajevali s programsko
politiko ZK.

S preboldskimi jamarji v gornji etaži „Pekla“

Ob takole veličastnem stebri smo použili malico, pri tem pa ogledovali neštete oblike mnogoterih kapnikov.

Človeku se pač tu in tam ponudi priložnost, da vidi tudi kaj takega, česar mnogim ni mogoče. Preboldski jamarji so se podali na manjšo raziskovalno ekspedicijo v gornjo etažo jame PEKEL, kamor doslej ni stopilo niti dvajset ljudi od tistega trenutka naprej, ko sta dva člana preboldskega kluba pred leti odkrila ta prečudoviti biser, ki javnosti še ni dostopen.

Čudni občutki so me obhajali, ko sem se privezan na vrvi in ob varovanju Toneta Vedenika vzpenjal preko trideset metrov visoke, navpične stene iz spodnje v gornjo etažo. Da sem se sredi stene zapletel v lestev, se zagodil med steno in vrvi in mi je ugasnila karbidna svetilka na pretesni čaladi, je seveda posledičnega pomena ob tem, kaj vse je moč videti v zgornji etaži. Miran in Tone sta se podala v steno prva, njim pa smo po lažji poti sledili še preostali trije, Tonetova žena Marinka in Hori, ki je poskrbel za varovanje še od spodaj. Seveda pa nad prepričano steno še ni konec težav, saj se brez vrvi in dobrega varovanja ni mogoče podati naprej, proti tistim predelom jame, ki krije v sebi nepopisne lepote. No, kmalu je bilo tudi to za nami in kar precej utrujeni in zadihani (vsaj kar mene tiče) smo prispeli v kapniško dvorano, ki v pravem pomenu besede zasluži ta naziv. Tako zasiganih sten, tisočeri oblik kapnikov,

stebrov, zaves, koralnih sigastih ponvic in vsega ostalega, si enostavno ni mogoče predstavljati. Manjše jezerce, v katerem tokrat ni bilo preveč vode, pa vendar dovolj, da je moral Tone na plečih pretovoriti preko najprej ženo in nato še Horijsa, ki edini med nami ni imel škornjev, ker jih je pustil v spodnji etaži. Razpostavili smo sveče in karbidne svetilke ter posedli med kapnike in stebre. Oči so se napajale ob neizmernih lepotah in preprosto človek ni vedel, kam bi se ozrl. Narava je resnično enkratni mojster, ki je v tisočletjih izoblikovala v tem temnem podzemlju tisočero oblik, katerih ena je lepša od druge. Kamor se ozre oko, povsod tvorbe, ki vzbujajo fantazijske predstave. Moč jih je primerjati z vsem, karkoli pride človeku na misel. Dolgo smo se sprehajali nad temi naravnimi umetninami, jih ogledovali in občudovali ter glasno izražali svoje začudenje in uživanje. Posebnosti je toliko, da jih ni mogoče opisati, tudi oko kamere ne more posneti vsega, kajti lepota je preveč. Nehote se ob tem postavlja vprašanje: kdaj bo te enkratne krasote dostopne vsem, kdaj bo mogoče priti tudi v ta predel jame, ki je po razsežnosti in še zlasti po lepotah s spodnjim delom le težko primerljiv, čeprav je izredno lep tudi ta predel. O tem se lahko prepriča vsakdo.

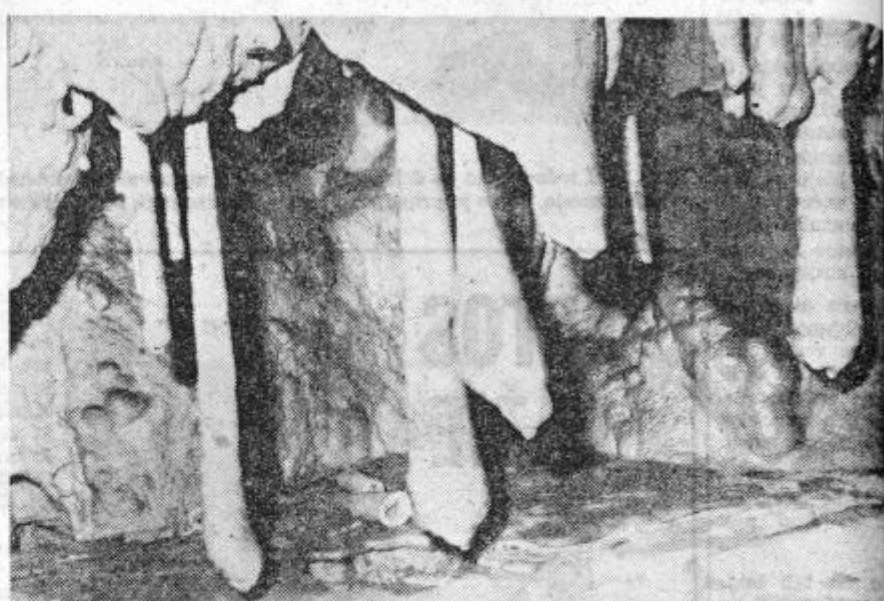
Kar prehitro je minil čas,

LEPOTE NAD VSEMI PRICA KOVANJ

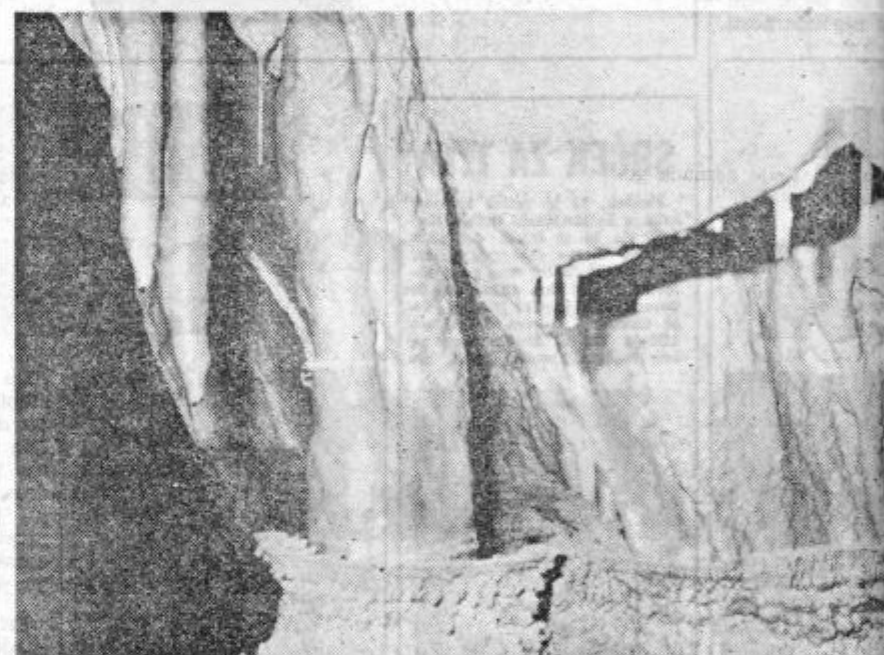
ko je bilo treba misliti na povratek. Spuščanje ob vrvi mimo »Planice« kot so jamarji poimenovali zasigano velikanško steno, ki spominja na doskodišče velikanke, je minilo brez posebnih težav. Töne, ki je bil ob vzponu prvi, je bil ob spustu zadnji, popravil je vrvi. Pravi jamski alpinizem, le s to razliko, da je še za spoznanje težji od gorniškega...

Gornja etaža jame Pekel se odpira v dva rova. Videli smo le enega, kajti s časom smo bili precej na tesno, saj so ure minevale kot minute. V srednjem delu jame, ko smo vsi razen Toneta, že prešli do previsa nad steno, preko katere se je bilo treba spustiti v globino spodnje etaže, se je iz temne kapniškega sveta oglasilo globoko in votlo donenje. Töne je »koncertiral«, ko je udarjajoč z roko, po kapniških ploščah, visečih s stropa, ustvarjal »jamsko simfonijo«, kot smo to v šali imenovali. Veličastno so doneli zamolkli zvoki in ustvarjali veličino nepozabnih, vtisov podzemlja, kjer v temi stoletij kraljujejo umetnine samoniklega ustvarjanja narave. Ob vseh teh doživljajih smo kar pozabili, da nas čaka še sestanek po stropu in visoki steni. S čudnimi in mešanimi občutki sem zrl raz stene na Horijsovo svetilko globoko pod sabo, ko sem stopil na majave prečke jeklene lestve, ki se je neusmiljeno pozibavala in vrtela. Veliko truda, naporov je bilo potrebnih in tudi malo (kaj bi tajil), strahu je bilo vmes, predno sem pod nogami začutil trdna tla brvi v spodnji etaži. Vendar splašalo se je! Bil je nepozaben dan in hvaležen sem preboldskim jamarjem, ki so mi ga podarili. Vam pa podarjam nekaj slik, ki še zdaleč ne morejo pokazati vsega, kar krije v sebi narava...

Tekst in slike: BERNI STRMCNIK

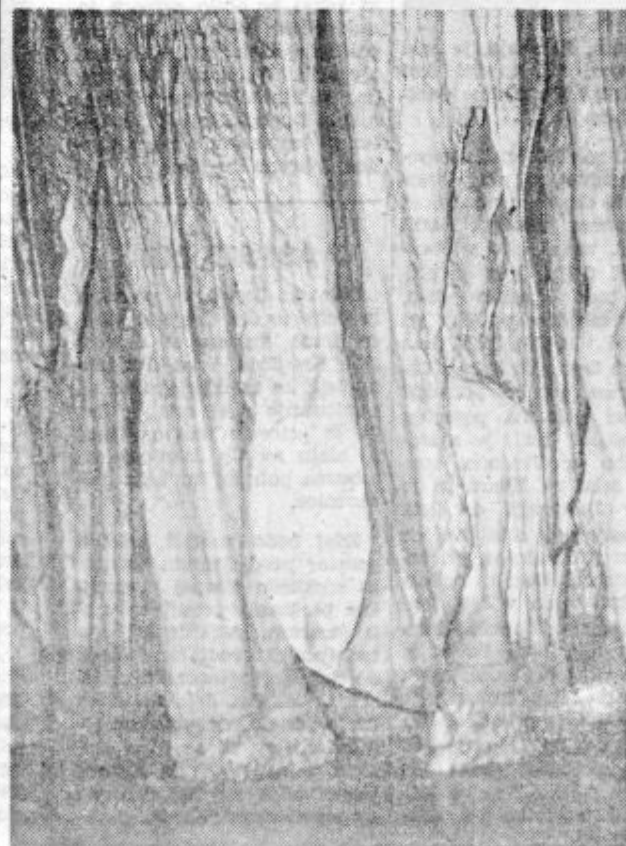
»Kijasti kapniki« so nekaj posebnega, nastanejo pa zaradi tega, ker je spodnji del krat v vodi, in kapniki črpajo apnenec tudi iz nje.

Sigaste ponvice ob stenah so kot koralni loki, sestavljene iz milijonov drobnih del. Prečudovito...

Tako veličastnih kapnikov spodnja etaža ne premore

Ob malem jezercu se veličastno vzpenja zavesa s čipkami

Kot čebelji roj vise s stropa »makaroni«

Majniški dan na celjski tržnici

ŠPINAČO, REDKVICO, KORENČEK

»Prišla sem vprašat, kaj sem zagrešila, da mi odpadajo cvetovi in se mi roža suši?«

»Kar pustite jo, se bo že popravila. Ste jo imeli v sobi?«

»Ja.«

»Pa to ni za v sobo, ta roža uspeva na prostem!«

»Na soncu?«

»Ja, pa močno jo morate zaliti.«

»Kaj pa zdaj?«

»Imejte jo na balkonu, pa se vam bo popravila.«

Pomenek smo zabeležili na celjski tržnici v torek zjutraj ob šesti uri. Branjevke so se pripeljele v avtomobilih in začele počasi razlagati svoje bogastvo. Ostali prodajalci, suhorobarji in copatarji, še niso razložili svojega blaga. Njim se ni mudilo, saj prednosti zelenjavark, da je zelenjava sveža, oni ne upoštevajo. Počasi so razvezovali svoje vreče in razlagali klučice, brente, site, cikle, natilje. Mi pa smo prislunili k meniku, ki smo ga zabeležili zgoraj. O voženki je tekla beseda, o roži, ki jo je pred nekaj dnevi kupila pri prodajalki KK Zalec iz obrata vrtnarstvo Celje neznana gospodinja. Tista, ki ji je pojevala, je bila MARICA POMPE, ki na celjski tržnici prodaja že deset let. Z delom zadovoljna, nekoliko manj kupci, ki so z dneva v dan bolj zahtevni. Največ rož, ki se od lanskega leta niso bistveno podražile, res, pogled na njen izbor je radi ustavljajo pri njej. Na stalne stranke, ki jih tužna opozoriti na to in ono. Kaj se seje ta in ta stvar, kajajte še s sajenjem pakiznikov, mislite, da bo še ena. Včasih pravi, da se tu kaj skregajo pa se obrne

VEDNO NASMEJANA
MARICA POMPE

na tolike vse, kar je slabega. Marica je največkrat dobrovoljna in to je izražala tudi ta dan. Zato ni čudno, če je k njeni stojnici pristopila gospodinja JOZICA DUSAK iz Lopate in pobarala za zeleno-belo listje brez cvetov. Marica ji je takoj postregla s podatki, kako naj sadi, da ne bo roža dočkala konca čez nekaj dni. Povprašali smo jo, zakaj kupuje ta dan in ob tej uri, na tej stojnici, pa je odgovorila, da zato, ker ji je tukaj všeč, da pa posebnih pripomb na izbiri na celjski tržnici nima, ker vso zelenja-

TRŽNI NADZORNIK
ANTON JAZBINSEK

vo pridelala doma, pa na trg pride le po rože.

Skok stran je naletela izdelke prodajala MATILDA KOMPLET iz Smartnega v Rožni dolini. Dvakrat na teden prinese na celjsko tržnico na prodaj skuto ter sladko in kislo smetano. Običajno prodava vse, ker ima stalne stranke in je z njimi zelo zadovoljna. Le enkrat, na državni praznik, se ji je zgodilo, da je nesla vse nazaj. Ta dan je za svoj prostor na stojnici plačala starega jurja, naprodaj pa je prinesla 4 litre smetane in okoli 10 kilogramov skute. Vsa sveža se je smejala iz čistega zelenega lonca in privabljal prve kupce, pa tudi radovedneže, ki so se zbirali okoli nje, da čujejo kritiko razre, predvsem prodajalk, ki menijo, da plačajo za svoj prostor veliko. No, čuli tokrat niso veliko, ker je MATILDA KOMPLET menila, da je vse v redu.

KOLO, MOPED, AVTO

Najstarejšo prodajalko, mlajšim najstarejšo po delovnem stažu (da ne bo zamere, se moramo že vnaprej opravičiti, ker njen obraz res ne izdaja toliko let kot jih ima, čeprav tudi te raje zamolčimo), ki smo jo ta dan našli na celjskem trgu, je bila prodajalka ANGELA DOLAR, ki že dvanajst let prodaja na tem prostoru, prej pa je prodajala najprej na Tomšičevem trgu, potem na Trgu V. kongresa, še kasneje pri gostilni Ojstrica in danes na tem prostoru. Že od malega se bavi z vrtnarstvom in se je tega dela priučila. Najprej je sadike in zelenjavo tovorila s kolesom, kasneje z mopedom, pe kasneje s prikoličico, ki jo je priključila na moped in zdaj z avtomobilom Karavanom. Skokovito napredek in delo od pive zore do trdnega mraka Pa pravi, da so kupci ravnanji in niso z

ANGELA DOLAR SE NA TRG PRIPELJE Z AVTOM

vsem zadovoljni, čeprav se ona ne mora veliko pritožiti, ker ima vedno svežo in lepo zelenjavo. Spominja se časov, ko je še prodajala pod dežnikom. Zasluži pa okoli ene povprečne plače in ima pavšal na vsakodnevni prostor. Svoj zaslužek je strnila na dva ara površine in ta ji daje toliko, da dostojno živi. In gre z napredkom v korak.

REŠETA, PIPE, COKLE

EVICA SPREM se je sukala okoli suhe robe, ki jo prodaja na tržnici že tretje leto. Pravi, da je zaslužek bolj pičel, da pa je prodaja in izdelava lesene robe pri njih v družini že tradicija. EVICA je doma iz Varaždina in je že tretje leto v Celju, prej pa je prodajal njen oče, ki je krošnjari naokoli. Ta dan je za svoj prostor plačala 1400 dinarjev in zgodi se, tako je rekla, da niti toliko ne prodaja, da bi plačala sejamski prostor. S konkurenco iz Ribnice, ki ima svojo stojnico nekaj metrov stran, se razume dobro in cene vskladiata.

Nekaj podobnega je povedal tudi prodajalec copat, cokel in sandal VID HORVAT iz Krapine, ki je nasledil očeta in občasno prihaja v Celje. Tu s presledki prodaja že tretje leto in se v Celju dobro počuti. S konkurenco vskladiata cene, pa je mir.

BRATJE MAKEDONCI

Čisto posebno mesto na tržnici zavzemata stojnici, ki nosita izveska makedonskega podjetja Plk Strumica. Pod tem okriljem prodajajo tu že četrto leto štirje bratje SINANI. Dva prodajata v Celju, eden v Laškem, in zadnji v Velenju. Kje je njun prostor? Tam, kjer so dolge vrste in največ ljudi. In zakaj? Ker imajo svežo in najlepšo zelenjavo,

ZELISCAR
RUDOLF KOLENC

»VODILNI« od bratov SINANI

VID HORVAT MED SVOJIM BOGASTVOM

ki jo domače branjevke ne pridelajo takšne. In priznajo znajo biti z ljudmi, ki cenijo poštenost bratov, ki so se v štirih letih oivanja že močno priučili slovenskega jezika. Pravijo, da to rabijo pri prodaji, pa tudi sicer jim je v Sloveniji všeč.

In kje je skrivnost njihovega uspeha in konkurence? Omenili smo že svežost in izbor, ne smemo pa pozabiti na hitrost postrežbe in tudi poštenost. Eden od bratov se odpravi na pot zvečer in se iz Zagreba, kjer imajo grošično podjetje, že navezgodaj pojavi v Celju. Imajo pa bratje Sinani tri avtomobile. Kombi, tovornjak in osebni avto.

DOHTAR IN NADZORNIK

Kdo ga ne pozna, domačega dohtarja, ki s čajski priganja nahod, revmo in bolečine vseh sort? RUDOLF KOLENC je to, upokojeni delavec štorske železarnice, zdaj pa malo za hobi, pa malo zares prodaja na celjski tržnici semena in zdravilne rastline. Razen rožmarina tudi vse sam doma pridelava, posuši, natrga. Bolje bi bilo, da bi vrstni red zamenjali, a kaj, ko se ob tolikem izboru mnogovrstnih čajev tudi nam malo pomeša. Največji promet iztrži jeseni, drugače pa gre prodaja po malem.

Nekaj besedi smo namenili tudi tržnemu nadzorniku ANTONU JAZBINSKU. Svoj poklic opravlja tu že deveto leto in je živa priča dram ter nezadovoljstva ljudi, ki z izborom niso zadovoljni, pa tudi mnogoterih socialnih razlik, ki jih velikokrat srečuje tudi tu. Pozna veliko zgodbic, od tiste, ki pripoveduje o tem, da nekateri ljudje hodijo pobirati odpadke, pa do tistih otročjih, ki same po sebi niso otroče, a je otrok objekt, tokrat pro-

dajalec cvetic ali gob in je od te prodaje odvisno njegovo eksistenčno vprašanje. Takrat se da pogledati malo tudi čez prste in se pristojbine ne zaračuna.

KAKO V BODOČE

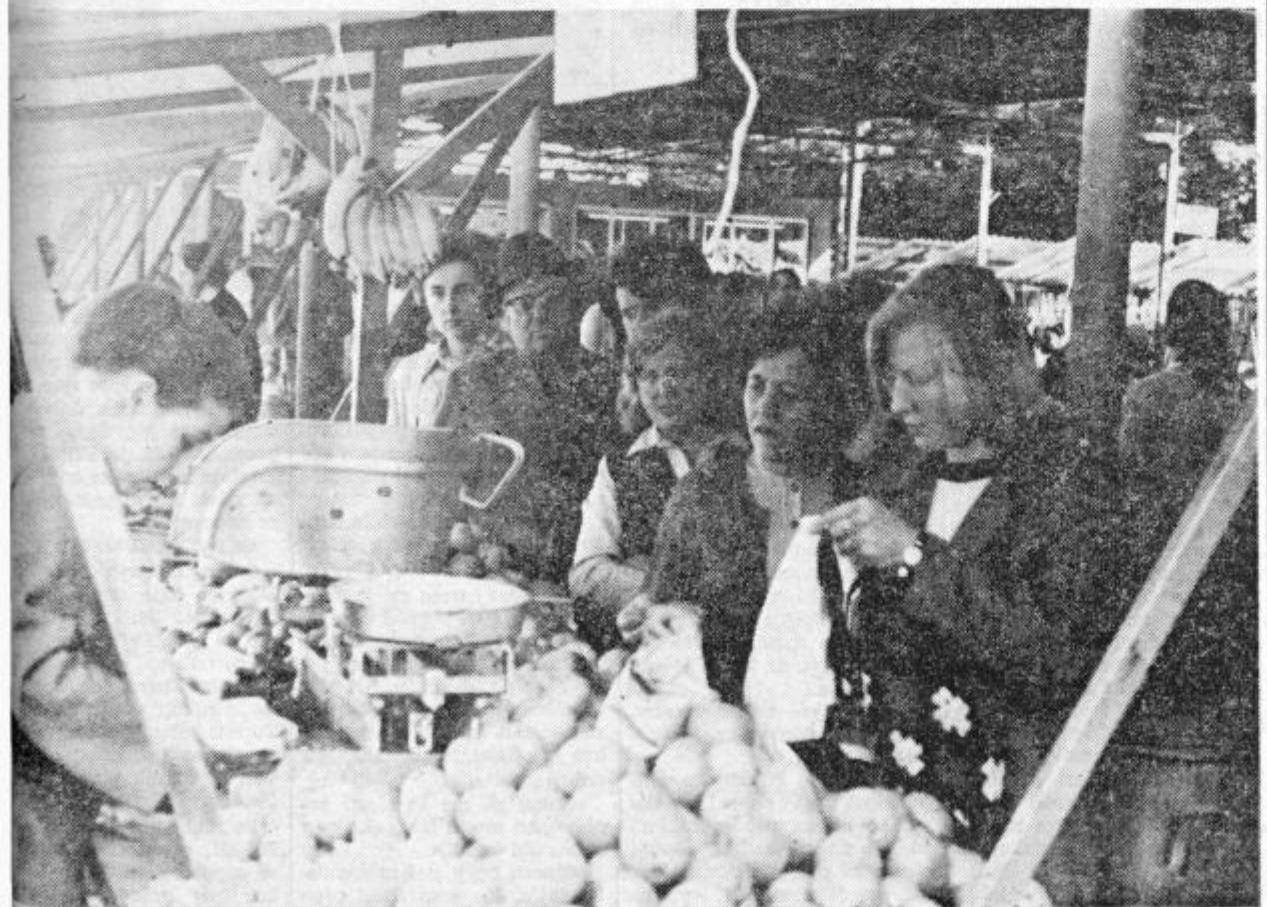
To je vprašanje, ki kot Damoklejev meč visi nad celjsko tržnico. Tu je ob sobotah in petkih velika gneča, zato tudi dostikrat gnev ljudi po nepotrebnem, pa slaba volja, ker ni pregleda nad izбором.

Naj smo se še tako prizadevali, da bi ta dan, naleteli na kritiko, ki bi jo pogojila trenutna jeza ali pa dolgotrajni gnev, nam to ni uspelo. Kolikor ljudi smo povprašali, vsi so bili več ali manj z izborom blaga na tržnici zadovoljni.

Ustavili smo še tovarišico iz Sentjurja MARICO DEBELJAKOVO, ki je povedala, da pride rada na celjski trg, ker je tu velika izbira. Sicer pa več ali manj kupuje le rože in to pri enem in istem prodajalcu.

Najbrž kakšne temeljitejšje primerjave z drugimi kraji, zlasti pa z Ljubljano, celjska tržnica ne bi vzdržala. Tam je veliko večja izbira in tudi cene so za spoznanje nižje. Predvsem pa je večja kvaliteta blaga, ki ima na vsakem trgu vedno višjo ceno. A ker je celjska tržnica omejena na majhen prostor, je njen največji problem prostorska stiska, s katero se srečuje zlasti ob izrazito tržnih dneh. Rešitev bo nastopila šele tedaj, ko bo zgrajena nova tržnica na prostoru med Stanetovo in Aškerčevo cesto in bo po prvih predvidevanjih stala 800 milijonov. Do takrat pa bo potrebno še malo potrpeti, stremeti pa kljub temu k večjemu izboru in kvalitetnejši postrežbi.

Besedilo: ZDENKA STOPAR
Slike: DRAGO MEDVED

AKŠNA GNEČA PA JE PRED STOJNICAMI BRATOV SINANI

Krajevna skupnost Šmartno v Rožni dolini

CESTA JIH POVEZUJE

Marsikaj se je v letih po vojni spremenilo na območju krajevne skupnosti Šmartno v Rožni dolini. Lotili so se številnih nalog in vse uspešno izpeljali do konca. V vseh teh pobudah je tamkajšnje ljudi povezovala solidarnost. Nikoli niso rekli ne. Vselej so bili priznavljeni na takšno ali drugačno delo. Rezultati niso izostali, čeprav nanje prehitro pozabljamo. Pa vendar: vodovod ima okoli 80 odstotkov gospodinjstev, elektrificirano je celotno območje, okoli 60 odstotkov gospodinjstev ima industrijski

električni tok, v vsako vas se lahko pripelja z avtomobili... V zadnjem času so se lotili modernizacije cest. In spet je na vrsti solidarnost, znova zbirajo prispevke in dajejo tudi drugačne deleže. Primer ureditve ceste na klanecu je dovolj zgovoren dokaz. Da so ublažili vzpon in speljali cesto bolj položno, so nekateri prebivalci dali zemljo celo zastonj! Dali so, da bi lahko prispevali k skupni koristi!

Za svoje izredno delo je krajevna skupnost Šmartno v Rožni dolini lani dobila

zvezno priznanje. Letos pa je njihova socialno varstvena komisija dobila srebrni znak OF.

Najbrž je bila njihova aktivnost tista, ki je vplivala tudi na odločitev celjske občinske skupščine, da bo letošnja osrednja proslava občinskega praznika, 20. julija, prav v Šmartnem v Rožni dolini. Ta odločitev je dala tudi nove spodbude za reševanje nekaterih komunalnih in drugih vprašanj. Med njimi je cesta, ki povezuje vas s Celjem, na prvem mestu.

»Že lani smo za ta dela zbrali v krajevni skupnosti devet starih milijonov dinarjev,« je pripovedoval predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Dimec. »Letos moramo skupaj zbrati dvajset milijonov. Ta znesek bomo zbrali tako, da bo krajevna skupnost prispevala osem milijonov, enota kmetijskega kombinata Hmezd približno milijon, prebivalci krajevne skupnosti pa enajst.

Za zbiranje denarja med občani smo uveljavili posebna merila, ki so vezana na avtomobil, kmetijo, službo in bližina bodoče asfaltne ceste. Vsaka enota, če lahko tako rečem, je vredna dvajset tisoč starih dinarjev. Po vsem tem je najvišji prispevek na gospodarstvo osemdeset tisoč dinarjev.

Ljudje v krajevni skupnosti so to obveznost sprejeli. Večina z razumevanjem, nekateri, na srečo redki, pa se tej obveznosti izmikajo.

Odločitev za zbiranje sredstev bi lahko sprejeli na referendumu. Tako delajo marsikje. Tu pa so se po zgledu nešteti uspešnih solidarnostnih akcij v minulih letih odločili za popolno prostovoljnost. Vedno so uspeli. Tako bodo tudi tokrat. O tem so prepričani, navzlic tistim, ki se izmikajo. To pa niso samo redki domačini, marveč tudi nekateri Celjani, ki so si na tem območju postavili svoj vikend.

Na območju Šmartna v

Rožni dolini je okoli petdeset vikendov. Mnogi njihovi lastniki so že lani in letos odšli po petdeset starih tisočakov za cesto, nekateri pa nič. Domačini pričakujejo njihovo razumevanje in solidarnost. Cesta bo tudi njihova ali še bolj!

Odločitev za prostovoljno zbiranje sredstev ni bila lahka, še predvsem zaradi velike raztresenosti gospodarstev. Le okoli dvajset hiš bo ob novi asfaltirani cesti, vse ostale, to pa je ogromna večina, so oddaljene od nje. Navzlic temu jih cesta združuje, ne pa ločuje.

Jože Dimec, predsednik sveta krajevne skupnosti Šmartno v Rožni dolini

»In ko zbiramo denar, se nehoti obračamo tudi na delovne organizacije, kjer so naši ljudje zaposleni. Okoli 400 jih hodi na delo v mesto. Na kolektive, kjer tudi naši vaščani ustvarjajo preseček dela, smo se obrnili že lani. Pa smo dobili le dva odgovora in dva prispevka, od Tehnomercatorja in kmetijskega kombinata Hmezd. Vsi drugi so ostali nemi. Bo tako

tudi letos, čeprav bi se morali med krajevnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami porajati novi odnosi? Prvi primeri so nam znani. Radi bi jih presadili na naša tla. Gre za obojestransko povezanost in ne za dolžnosti enega,« je tovil Jože Dimec.

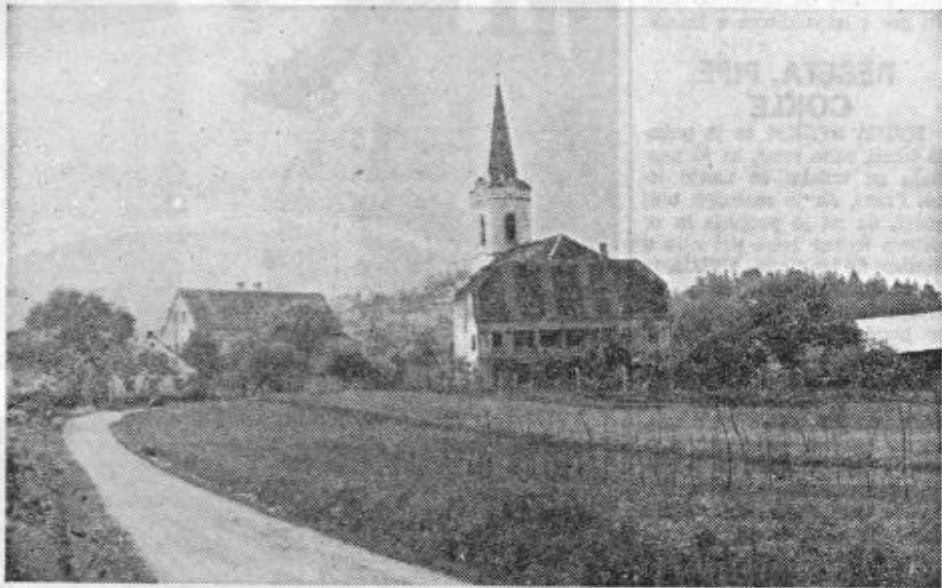
Med ljudmi v krajevni skupnosti Šmartno v Rožni dolini je asfaltiranje trenutno naloga številka ena. Ob njej pa niso pozabili druge. To velja tudi za novljeni prosvetni dom, graditev vodovoda v Rupe za željo, da bi dobili otroški vrtec za profesionalnega lavca pri krajevni skupnosti za vzdrževanje krajevnih poti in še za marsikaj. Prihod leto bi radi asfaltirali še sek od Šmartna do Vojske. Potem bi bil krog zaključen.

»In novo Šmartinsko je ro?»

»Zavedamo se njegove prednosti in možnosti za razvoj naših vasi ob njem. Pa da, zaenkrat smo prestrašeni, da bi uredili sami tisto, kar bi morali predvsem drugi. Je problem, ki ni samo naš. Zaenkrat imamo od njega slabe ceste, zlasti v Loči. Avtomobili se vozijo po njem toda nikogar ni, ki bi in njasto cesto popravljal. To prebivalci Loč je nočejo. Kažejo na avtomobiliste, svoje imajo prav!«

S tem pa problemov, naš in načrtov ni konec. Usklajajo se še ob trgovini, ki ju in vsem tistem, kar je vezuje okoli dva tisoč ljudi ki živijo na tem prelepi koščku zemlje, ki pa je tako daleč, da ne čuti slabih vplivov onesnaženega celjskega zraka. Tu je zrak čist, čisto bi ga jedel. Tu pa živijo tudi ljudje, ki se zavedajo svojih nalog. Tako je bilo pred leti, in tako je tudi danes.

M. BOZ

Ta cesta pelje proti središču vasi Šmartno v Rožni dolini

Srečanje

PIP ZA CEL KAMION

Če bi v Šempetru povprašali po IVANU SMERDELU, bi vam, posebno mlajši ljudje, prav gotovo zmajali z glavo, češ tega pa ne poznamo. Če pa jih boste ogovorili tako, da jim boste povedali, da iščete »PIPARJA«, pa vam bodo vsi kaj hitro povedali, kdo je to in kje ga je možno najti.

In ker sem vedel le za moža z vzdevkom PIPAR, sem ga seveda hitro našel na njegovem domu. Vesel je bil najinega srečanja in hitro sva se zapletla v dolg in zanimiv pomenek. Zakaj se je IVANA SMERDELA iz Šempetra v Savinjski dolini poprijel vzdevek »PIPAR«, ste verjetno že uganili. Da, izdeloval je pipe in s tem preživljal dolga leta številno družino. Letos praznuje 90. letnico rojstva, pa smo se zavoljo tega odločili, da o njem zapišemo nekaj zanimivosti, ki se jih v tako dolgem življenju ni napletlo ravno malo.

Hitro je stekla pripoved in le tu in tam sem postavil še kakšno dodatno vprašanje ter povprašal po tej ali oni zanimivosti in podrobnosti.

»Ste Šempetran?« sem ga vprašal ob začetku pogovora.

»Sedaj sem že, saj že dolgo desetletja živim v tem kraju. Prej pa nisem živel tod. Z družino sem živel na Primorskem in ker nisem hotel svojih otrok vpisati v italijansko šolo, sem po prvi svetovni vojni prišel z družino sem v Šempeter. Iz teh krajev je bila namreč doma moja prva žena. V Podlogu smo dobili nekaj zemlje, toda to je bilo premalo za preživljanje osemčlanske družine. Tako je prišel pripovedovati 90-letni IVAN SMERDEL.

»Ste se potem šele tu odločili, da bi izdelovali pipe?«

»Ja, seveda. Bilo je kar kmalu po prvi svetovni vojni. Razmišljal sem, s čim bi se ukvarjal, da bi tako še postrani zaslužil kakšen dinar. Dolgo sem razmišljal in se končno odločil za izdelovanje pip.

»Kako pa ste pričeli, saj je moralo od začetka prav gotovo biti težko?« sem ga prekinil.

»Hm, težko je že bilo. Še posebno zaradi tega, ker nisem imel ustreznega orodja. Spočetka je šlo silno počasi, postopoma pa sem se privadil.

»Ste se po kom zgledovali?«

»Kje pa, saj nikogar ni bilo, ki bi se s tem ukvarjal. Ker pa sem o tem razmišljal sam, sem seveda tudi pogruntal nekaj povsem novih tipov pip, takšnih, ki sem jih izdeloval samo jaz in nihče drug. Imele so poseben plutovinast vložek. Ja, imenitno so bile, to vam že lahko povem.

»Kako pa ste jih delali, drugo za drugim ali ste jih delali serijsko, kot bi temu danes rekli?« sem vprašal.

»Od začetka sem vsako pipo izdelal od konca do kraja, pa sem kmalu spoznal, da gre to prepočasi. Preveč sem moral menjavati orodje. Ja, počasi je šlo. Zato sem začel delati drugače. Najprej sem takole petdeset ali sto kosov najprej odrezal, nato sem jih zavrtel, nakar sem postopoma, vsako posebej dodelal do konca. Na koncu sem jih seveda lepo polakiral, opremil še s številko, ki jo je vsaka nosila, in že so bile pripravljene za prodajo.

»Kako pa ste jih prodajali in kod?«

»Kako, na 'pecikli' sem obelil po dva cekarja, na hrbet sem si zadegal poln nahrbtnik in se pobral na pot od hiše do hiše. Dobro sem tudi vedel za cerkvene praznike v posameznih farah in tudi takrat sem veliko prodal. Največ sem prodajal seveda tod v Savinjski dolini, šel pa sem tudi v Obsotelje, Haloze in celo v Zagreb.

»Ste kdaj ob prodaji kaj posebnega doživeli?«

»O, seveda, v Zagrebu na primer. Še danes se dobro spominjam, kako je bilo. Za izkupiček, ki sem ga dobil od prodanih pip, sem kupil sto kilogramov slanine, ki mi jo je mesar zapakiral v zavoje po 25 kilogramov. Dogovorila sva se, da mi bo slanino dostavil na železniško postajo. Držal je besedo in slanino res tudi pripeljal. Spravil sem na vlak prva dva zavoja, to je petdeset kilogramov slanine, namestil zavoje na prostoru za prtljago in se vrnil na peron po preostala dva zavoja. Ko sem prišel do vlaka, pa sem videl, da mi jo je ta šment že pobrisal. Odpeljal je in z njim mojih 50 kilogramov slanine, s preostalo pa

sem ostal na peronu.

»Ja, kaj pa ste potem storili?« sem se zamislil.

»Kaj? Šel sem k postajnemu načelniku in mu povedal, kaj se je zgodilo. Najprej me je samo debelo pogledal, potem se je nasmejal in ko sem mu povedal, da to ni prav nič smešno, temveč prekleto žalostno, je začel na glas razmišljati, kaj je storiti. Pa sva jo družno hitro pogruntala. Kmalu je namreč krenil v smeri proti Zidanemu mostu brzi vlak. Doplačal sem kar to, se vsedel na brzca in ta je v Brežicah prehitel potniškega, s katerim je potovala moja slanina. Ker je v Brežicah stal tudi brzec, sem hitro izstopil, pretovoril preostalo slanino in se odpeljal naprej s potniškim, v katerem me je lepo spravljena čakala moja slanina, ki je dotlej rajžala sama.

»In ste jo potem srečno pritovali domov, v Šempeter?«

»O, seveda. Potem, ko sem bil zopet z njo skupaj na vlaku, se nisem več premaknil od nje in na zadnji postaji nisem šel prej z vlaka, dokler vsi zavoji niso bili lepo na varnem, na tleh.

»Veste, kaj me še posebno

zanima. Koliko pa ste potem pravzaprav izdelali vseh teh pip v tako dolgih letih?«

»O, jej, teh je bilo pa veliko. Povem vam, da jih z enim kamionom ne bi odpeljali. Toliko jih je bilo. Ja pa sem vse prodal in gospodarji so bili z njimi zadovoljni.

»Kako pa doma je bila družina tudi zadovoljna z vašim delom?«

»Med tem časom mi je prva žena umrla in poročil sem se drugič in tudi iz tega zakona imam šest otrok. Skupaj jih je bilo kar dvanajst. O, kar lepa leta so bila to. Pošteno smo delali in kadar sem dobro prodal, smo tudi kar dobro živeli.

»Nekaj pa me še zlasti zanima. Ali ste iz teh vaših pip tudi sami kadili?«

»Človek božji, saj nisem delal fajfe, jaz sem delal pipe za sode!« mi je ves začuden odgovoril Ivan Smerdel.

Priznati moram, da bolj ko on nad mojim vprašanjem sem bil presenečen nad njegovim odgovorom jaz, kar ves čas najinega dolgega zanimivega pogovora sem bil prepričan, da je PIPAR izdeloval pipe za kajenje in na misel mi ni prišlo, da bi za sodeve pipe.

Se pač zgodi tako!

Še in še sva besedovala. Malo ga daje zdravje, rad ukačal sto let. Povprašal sem ga, če tudi še kaj popije. To pa je bil njegov odgovor: »Ja, dar nikoli pred četrto popoldnevom in nikoli več kot pol litra. To mu koristi, drugače bi bil kot škodovalo. Znati je tudi sem si mislil, pa ukačal sto let.

Pa na mnoga leta, sem PIPAR, ob stoti obletnici se zopet vidiva. Takrat pa bo prav gotovo steklo kot pol litra. Velja?

BERNI STRMČEN

SMUCANJE — Na plazu pod Okresjem je bilo tradicionalno tekmovanje med smučarji delovnih kolektivov Aera, Libele in Nivoja (to je tudi bil končni vrstni red ekip). Med posamezniki so zmagovalci: članice: 1. Meta Mulej (Libela), 2. Katka Planteu (Aero), 3. Marjana Marinček (Nivo) itd. St. člani: Marjan Nuncič (Aero),

Niko Rošič (Nivo), Slavko Zgonnik, Omi Kostomaj, Ciril Debeljak (vsi Aero), Jože Korosec (Libela), itd. Člani: Mojmir Ovahte (Nivo), Anton Štor (Aero), Franc Rozman (Libela), Jože Kramer (Nivo), Ciril Naprudnik (Libela), Miro Uršič (Aero) itd. Proga je bila dolga 800 m, postavil pa jo je s tride-

setimi vrstci Janko Cetina. Vreme je bilo prekrasno, sneg pa odličen za vožnjo. To je ponoven dokaz, kakšne idealne snežne razmere imamo v bližini Celja pa jih ne znamo izkoristiti. Z majhnimi investicijami bi lahko uredili odlične smučarske »Eldorados«, ki bi mu dalec naokrog ne bi bilo za majhno vreme enakega.

Za moško vrsto Gaberja so v prvenstvu igrali — Jager, Aškerc, Golner, Juhart, Vodenik, Žilnik, Kajtner, Grizolt, Gornik in Pipan. V ženski vrsti pa so v glavno breme nosile Kolar, Planteu, Kastelic, Pečovnik, Lesjak, Podbrežnik, Jager in Stojković. Možki sta strokovno vodila Rado Planteu in Bu, di Kajtner.

Pretekli teden je bil za celjske nogometaše precej naporen. V štirih dneh so odigrali osem tekem. Največ težav so imeli v srečanju proti moštvu Brežice, ki je prišlo v Celje na polfinalno pokalno tekmo za področje Celja. Videli smo ostro igro in mnogo zadetkov. Celjani so zmagovali šele v podaljšku. V regularnem času se je tekma končala z rezultatom 3:3 (2:1).

Šele v podaljšku so domači osvojili obe točki in se uvrstili v finale področnega prvenstva, ko se bodo pomerili z Velenjem. Slednje je v polfinalu odpravilo Dravinjo s 5:0. Končni rezultat srečanja med Kladivarjem in Brežicami je bil 5:3 (4:3, 3:3, 2:1). Zadetke so dosegli — Motoh, Zidan, Andjelović, Petelinček in Bosina za Kladivar ter Mirkač, Lapuh in Jevtič za Brežice.

PETI REJEV POKAL IMPOLU
Marjivi celjski organizatorji judo kluba IVO Reja so skupaj z osrednjo zvezo iz Ljubljane priredili peti spominski turnir mestnih in pokrajinskih reprezentanc v Celju. Nastopilo je šest vrst. Prvak in zmagovalček petega memorijala pa je postal ekipa Impolu iz Slovenske Bistrice, ki je v finalu premagala reprezentanco Maribora z 1:1.

Celjani so osvojili tretje do četrto mesto. Borili so se izredno dobro in povedati moramo, da smo v celjski ekipi dobili izrednega talenta in to mladega, komaj petnajstletnega Fabjana, ki se je močno upiral Vabmarju in Topolčniku ter zmagal proti reprezentanti Koroske Dellemschingu.

V medobčinski rokometni ligi so odigrali 13. kolo. Rezultati: Laško — Grize OB 22:10, Petrovčje ML — Braslovce 25:20, SSD Prebold — Petrovčje OB 18:22, Trim Team — Soštanj ML 16:16.

Lestvica po 13. kolu je naslednja:
Trim Team 11 11 0 0 292:167 22
Petrovčje OB 13 10 0 3 274:202 20
Grize OB 12 7 1 4 179:178 15
Laško 12 6 1 5 236:229 13
Celje ML 11 6 0 5 221:219 12
SSD Prebold 11 5 0 6 196:179 10
Petrovčje B 12 2 0 10 200:287 4
Braslovce (-2) 11 1 0 10 140:209 2

izven konkurence
Soštanj 13 10 0 3 265:196 20
T. TAVCAR

ROKOMET — Celjani nadaljujejo s tradicijo, da se s gostovanjem vračajo brez točk. Tokrat so gostovali pri Viteuxu in močno izgubili z 17:17 točkami, v nedeljo pa igri 21:14. Trenutno so na osmem mestu doma z Zenico. Morali se bodo močno potruditi, da bodo v naslednjih kolu še izboljšali potrebne točke in ostali v II. zvezni ligi. Vsekakor pa bodo morali začeti čimprej delati drugače, bolj sistematično, če bodo v naslednjih sezonah dosegli kaj več, kot so letos. Zdaj so še samo žalostna slika ekipe, ki je nekdo igrala v I. zvezni ligi in vsaj doma bila tretji oziroma drugi najboljši jugoslovanski ekipam. Iz Celja so šli vsi prazni rok, razen evropskega prava Partizana iz Bjelovara. To pa je podatek, ki nekaj pove. Ško, da, ker je samo podatek...

Rokometiški Soštanj so zmagovali nad Slovenj Gradcem s 17:14 in si tako še bolj utrdili vodstvo. Vsekakor pa je že zdaj jasno, da bodo prvaki in da bodo v nasled-

njih sezonah nastopili v II. zvezni ligi, kar bo za Soštanj vsekakor velik in lep uspeh.

KONJENISKI SPORT — Po drugi tekmi prvega kola državnega prvenstva v konjeniškem sportu vodi Celjan Vlado Rancigaj na konju Kobri.

KOŠARKA — Košarka je v Celju po uspešnem debutu košarkarjev Kovinotehne v II. zvezni ligi zavzela ogromen razmah. Tako sedaj v polnem času kar 6 ekip iz Celja nastopa v republiških in medobčinskih konkurencah. Največja množičnost se prav gotovo kaže pri pionirjih, katerih je vključeno v klub preko 30. Zato se je Košarkarski klub Kovinotehna odločil, da bosta v republiški pionirski ligi vzhod nastopali 2 ekipi. Tudi pri mladincih je letos opaziti očitni porast množičnosti, še bolj pa kvalitete, saj letos nastopata kar dve ekipi, ena v republiški ligi vzhod, mlajši mladinci (kadeti) pa v področni štajerski ligi. Letos je upati, da bo v Celju narasel interes tudi za žensko košarko, kajti mlade igralke Celja letos prvič nastopajo v republiški ligi. Seveda pa je tu še precej igralcev, ki zaradi starosti ne morejo igrati za mladince in iz teh igralcev je klub formalno ekipa CELJA, ki v konkurenco nastopa v medobčinski ligi.

Rezultati zadnjih kol:
Pionirji: Zalec: Celje 27:34 (12:20). Največ košev za Celje so dali: Rebay 10, Sibakovski 8, Kovinotehna: Mozirje 49:42 (27:23). Največ košev za Kovinotehno je dal Zdošek 22.

Kadeti: Kovinotehna: Branik 69:41. Omeniti velja odlično igro zunanjih igralcev Požlega in Kitanoškega, ki sta dala tudi največ košev za svojo ekipo in sicer Požlep 23 in Kitanoški 20.

Člani — medobčinska liga: Celje: Mozirje 86:54 (44:25). Najuspešnejši pri Celju: Ponikvar 20. Jug 17, Požlep 16 in Zorko 11. Kovinar (Store) 88: Celje 72:80 (30:35). Streli za Celje: Ponikvar 22, Mastrak 18, Peterka 17, Jug 16, Zorko 14.

Ženske — republiška liga vzhod: ZKK Maribor: Celje 73:25 (28:8). Tudi tokrat so mlade Celjanke na letelo na veliko izkušenejših igralke, ki so se vrsto let nastopale v republiški ligi in tako je bila to borba dveh popolnoma neenakovrednih moštev. Koše za Celje so dosegle Jančič 11, Cizej 5, Košak 3, Borovšek 2, Pinter 2 in Ramšak 2.

MLADINCI — republiška liga vzhod: Kovinotehna: Elektra (Soštanj) 90:38 (40:16). Tudi brez svojega najboljšega igralca Sabolčkega so Celjani z lahkoto premagali vrstnike iz Soštanja, koše za Celje pa so dali: Kuljad 14, Videc 14, Muhovec 14, Kavčič 10, Zohar 6, Jošt 6, Kralj 6, Osolce 4, Stefanec 4, Skoflec 2.

JANEZ ČEPIN

V medobčinski košarkarski ligi pri članih in pionirjih so med tednom, v soboto in nedeljo odigrali II. in III. kolo. Rezultati: II. kola: Kovinar — Šmarje 62:58, Unior — Laško 75:97, Mozirje — Vitanje 44:78, Hudinja — Zalec B 82:35, Prebold — Celje 56:60. Rezultati III. kola: Velenje — Prebold B 49:52, Laško — Old Boys 66:43, Šmarje — Hudinja 57:58, Vitanje — Kovinar 90:60, Zalec B — Unior 63:58, Celje — Mozirje 86:54. Po III. kolu vodi Hudinja z 6. točkami.

Rezultati pionirske medobčinske lige II. kola: Kovinotehna — Mozirje 49:42, Prebold — Celje 31:42, Sentjur — Soštanj 71:34, Laško — Kovinar 37:41. III. kola: Zalec — Celje 27:44, Kovinar — Kovinotehna 46:31.

T. TAVCAR

ZALEC

Teden telesne kulture

V onedeljek se je začel v Zalcu teden telesne kulture, ki je namenjen mesecu mladosti in rojstnemu dnevu predsednika Tita. Od ponedeljka do nedelje so se in se še bodo zvrstile v športno rekreacijskem parku razne športne zvrsti od rokometu, košarki, kegljanja, tenisa do osrednje prireditve, ki bo jutri ob 15.30 uri — svečane akademije, na kateri se bodo predstavila športna društva, šole, gasilci, taborniki in drugi. Pred tem bo parada skozi mesto, kjer se bodo predstavili vsi s vojimi dejavnostmi.

To je prva faza prikaza dejavnosti po novem konceptu dela na športnem

področju s posebnim poudarkom na krajevnih skupnostih. V letošnjem letu bodo v športno-rekreacijskem parku zgradili še telovadnico v naravi, trim stezo, ki bo speljana za nogometnim igriščem proti gozdu. Ob stezi bodo tudi nove sanitarije in ostali prostori s savno. V sedanjem objektu, ki ga je kupil Kmetijski kombinat Hmezd Zalec, pa bodo uredili gostinske prostore z ribjo restavracijo in skladiščem, v sedanjem gostinskem prostoru pa bodo podaljšali tribuno za ogled kegljaških tekem. Z novimi objekti želijo vključiti čimveč ljudi in skozi masovnost zagotoviti kvaliteto.

OS. ŠOLA HUDINJA OBČIN PR.

Na občinskem prvenstvu v atletiki je osnovna šola Hudinja pri pionirskih in pionirskih prepričljivo osvojila naslov občinskega prvaka. Tekmovanje je bilo izredno kvaliteto. Sodelovalo je vseh deset osnovnih šol iz celjske občine. Skupje v pionirski.

Rezultati — pionirji: 60 m: Javoršek 7,7 (IV. osn. šola), 400 m: Kopitar 58,5 (IV. osn. šola), višina: Sibakovski (III. osn. šola) 150; daljina: Moškotevc (Hudinja) 5,28; krogla: Rebov (III. osn. šola) 11,28; troboj: Baša (Hudinja) 182 točk; 4 x 60 m: Hudinja 30,6.

Vrstni red — ekipno: 1. Osn. šola Hudinja 619,5 točk, 2. IV. osn. šola 570,5, 3. III. osn. šola 518, 4. I. osn. šola 441,5, 5. II. osn. šola 420,5, 6. Osn. šola Store 375,5, 7. Osn. šola Polje 213, 8. Osn. šola Vojnik 200,5, 9. Osn. šola Dobrna 151,5, in 10. Osn. šola Frankolovo 135,5.

Rezultati — pionirke: 60 m: Jurgec (Hudinja) 8,5, 300 m: Vodusek (Hudinja) 46,7, višina: Jager (II. osn. šola) 135, daljina: Stanc (II. osn.) 4,70, krogla: Požajgar (Store) 9,41, troboj: Tomšič (Hudinja) 210 točk in 4 x 60 m: Hudinja 33,6.

Vrstni red — ekipno: 1. Osn. šola Hudinja 822,5 točk, 2. II. osn. šola 722, 3. I. osn. šola 662, 4. IV. osn. šola 657,5, 5. Osn. šola Polje 532,5, 6. Osn. šola Vojnik 428,5, 7. Osn. šola Store 397, 8. III. osn. šola, 9. Osn. šola Dobrna 363,5 in 10. Osn. šola Frankolovo 296,5.

OSNOVNI SOLI HUDINJA

IN BRASLOVCE

Na področnem prvenstvu je sodelovalo pet pionirskih ekip. Pri pionirskih je zmagovala Osnovna šola Braslovce, pri pionirskih pa po ogrojeni borbi Osnovna šola Hudinja.

Rezultati — pionirji: 60 m: Kačič (Laško) 7,4, 400 m: Brešan (Hudinja) 58,1, daljina: Žuza (Prebold) 5,92, višina: Sibakovski (III. osn.) 169, krogla: Orošim (Prebold), troboj: Baša (Hudinja) 207 točk, 4 x 60 m: Prebold 29,7. Vrstni red ekipno: 1. Osn. šola Hudinja 698 točk, Osn. šola Prebold 697,5, Osn. šola M. P. Toledo Velenje 597, 4. IV. osn. šola Celje

CELJSKA NOGOMETNA PODZVEZA

ZALEC DISKVALIFICIRAN

Ker nogometaši Zaleca niso nastopili na treh prvenstvenih srečanjih, so bili izločeni iz nadaljnje tekmovalne. V 18. kolu v I. skupini je ekipa Brežice doživela prvi poraz z Opekarkom. Rezultati: Papirničar: Senovo 2:3, Straža: Osnarkarica 1:0, Ljubno: Vojnik 5:0, Soštanj: Celulozar 0:0, Opekark: Brežice 5:2, Zalec: Boč 3:0 p. f.

Lestvica po 18. kolu:
Brežice 18 16 1 1 67:13 33
Straža 18 12 3 3 61:22 27
Osnarkarica 18 12 2 4 51:34 26
Celulozar 18 9 3 6 44:35 21
Soštanj 18 9 3 6 32:24 21
Ljubno 17 8 4 7 34:32 18
Senovo 17 7 1 8 42:41 17
Opekark 17 5 4 8 37:38 14
Vojnik 17 5 3 10 33:47 13
Boč 18 5 1 12 27:51 11

Tekmovanje v II. skupini se je že končalo. Prvaki so postali nogometaši Ponikve. Rezultati zadnjega kola: Gotovlje: Ponikva 0:4, Polzela: Opolonica 3:1, Pivovar: Vransko 4:0.

Lestvica II. skupine:
Ponikva 10 6 2 2 33:14 14
Pivovar 10 4 5 1 25:16 13

Polzela 10 3 4 3 19:18 10
Vransko 10 3 2 5 19:24 8
Opolonica 10 3 4 3 14:16 10
Gotovlje 10 1 3 6 9:29 5

Rezultati mladinske lige 14. kolo: Smartno: Kovinar 3:0 p. f., Olimp: Dravinja 1:1, Rudar: Steklar 2:1, Papirničar: Opekark 4:1, Kladivar: Vojnik 3:4.

Lestvica:
Dravinja 14 11 3 0 48:3 25
Kladivar 14 10 1 3 50:19 21
Papirničar 14 9 2 3 50:13 20
Smartno 14 7 4 3 23:22 18
Rudar 14 5 2 6 24:26 12
Vojnik 14 4 4 6 19:32 12
Opekark 14 4 3 7 19:41 11
Kovinar 14 4 2 8 17:35 10
Steklar 14 2 2 10 11:35 6
Olimp 14 1 4 9 9:46 6

Rezultati pionirske lige 10. kola: Kladivar: Olimp 1:1, Steklar: Kovinar 2:3, Smartno: Rudar 5:3.

Lestvica:
Smartno 10 9 1 0 37:4 19
Kladivar 9 5 2 2 33:14 12
Rudar 9 5 0 4 27:18 10
Kovinar 9 2 4 3 15:25 8
Dravinja 9 3 1 4 26:13 7
Steklar 10 2 0 8 12:43 4
Olimp 9 1 1 7 7:41 3

TRIM VESTI

V drugem kolu sindikalnih nogometu so bili doseženi naslednji rezultati:

I. LIGA: Klima: Zelezarna Ingrad: Zlatarna 3:3, Cinkarna EMO 3:0, Aero: Merx, Zlatarna: Kovinotehna 0:5.

II. LIGA: Libela: Toper Prosveta: Metka 3:0, Izlet Savinja: Cestno podjetje: G. dis, Tehnomicator: Prevalto.

III. LIGA: SDK: Elektro Pliarna: Remont 3:3, Sana Carina 4:0, Zdravstveni dom Opekarna 5:2.

Pričelo se je tekmovalje v kometu. Nastopa 30 ekip (11 kot lani!) v treh ligah. Prva igra ob torkih, druga ob četrkih, tretja pa ob ponedeljkih, vse me so na Skalni kleti. Naslov vaka brani ekipa Prosvete. S tekmovalcem bodo pričeli tudi rejsi člani v malem nogometu. Nastopa 12 ekip v dveh ligah. Tekme bodo ob sredah na travniških igriščih na Skalni kleti. Vsi odbojkarice bodo pričele s tekmovaljem. Prijavilo se je kar nekaj ekip.

šport za vsako

Na TRIM tekmovaljih za športno značko se ni prave udeležbe. Prav gotovo je temu »kriva« izredna razmah sindikalnih športnih iger — veliko večji kot lani, tako da imajo organizatorji kreacije veliko dela z njimi. Se da pa tečejo TRIM tekmovalje še naprej — do konca junija, ustajenjem programu: ob srečevanju in tek na Gričku, četrtih tek na AD Kladivar ob sobotah hoja oziroma kolesarjenje.

V TRIM centru na Gričku vsak dan živno, še zlasti pa v nedeljah, ko so zabeležili največ ljudi. Odgovorni delavci ki bodo čimprej morali pristopiti k asfaltiranju ceste in ureditvi gostinskih prostorov. Inicijativa dana, izkazalo se je, da je bila priključena, še posebej, ko so vsi rekviziti na razpolago brezplačno, kar je danes redkega priredila.

ŠPORT IZ SAVINJSKE DOLINE

Na štiristeznem avtomatskem kegljišču v Zalcu so se člani Zaleca pomerili na II. klubsko prvenstvu z 200 lučev. Priredili so zmagovalni tekmovalski pri članih Kačič z 2070, pri mladincih Zupančeva z 840 in pri rejskih članih Markovič s 1718 točkami.

V nadaljevanju prvenstvenih tekmovalja v II. republiški košarkarski ligi vzhod so košarkarji TVD Partizan Zalec premagali šole s 66:55 (35:23). Največ točk za Zalec je dosegel Ivanc 26, dila sta Kostomaj (Celje) in St. (Hrastnik).

KOZJANSKO OBSTELJSKI PROBIZ

lesne galanterije, priključena k lesno inženjerskemu podjetju Bohor v Ljubljani, je v grobem že pripravljena. Hale so že postavljene. Tovarna je le del projekta, namenjenega rešitvi nevarnosti v občini Šmarje pri Juriču.

Obstelska magistrala Podgorica-Bistrica ob Sotli je bila zgradjena do Golobinje. To je zelo lepa in zaradi tega je večina priložnostnih obiskovalcev Kozjanskega jezera in virštanskih jezer, preusmerila s svojimi avtomobili na ta odsek in ne na glavno cesto. Od Golobinje proti Bistrici ob Sotli je začel z deli za preoblikovanje ceste. Cesta do Bistrice ob Sotli je bila v slabem stanju, zato je bilo potrebno večji del do konca leta pripraviti za varnejšo in udobnejšo vožnjo.

Občani Polja ob Sotli so se zavedali, da bodo tudi sami imeli sredstva za gradnjo spominskega doma borcem in mladine v Kumrovcu. Zato so poseben odbor ustanovili, ki bo od države in občane zbral po deset dinarjev. V akcijo se je vključilo vseh štiristo občanov, kolikor jih šteje krajevna skupnost Polje ob Sotli. Vsi so se dobro zavedali, da bo spominski dom mnogo koristil tudi njim, saj je Kumrovec v njihovi neposredni bližini.

Prebivalci Križan vrha in bližnje ter daljne okolice so v lanskem in letošnjem letu zgradili okoli osem kilometrov nove ceste. Cesta je namenjena iz Trebnja, kjer je v mladih letih živel maršal Tito, preko Črešnjevca na Križan vrh. V suhem vremenu je prevozna, v dežju pa le stežka. Občani bi si radi uredili tudi to, vendar ne vedo, kje bi dobili sredstva. Pri gradnji jim zelo pomaga gozdno gospodarstvo Brežice, ki je v tem koncu zgradilo že precej gozdnih cest.

Olimje pri Podčetrtku je najbolj znano po starem samostanu, ki ga je ustanovil grofica Ema. V samostanu je tudi znana apoteka, ki si lasti drugo mesto v starosti pri tovrstnih ustanovah v Evropi. Ogleda vredna je tudi olimska cerkev tik samostana.

Zal Olimje nima primerne

RALLY PRVENSTVO »STAJERSKA 73«

Prizadevni športni delavci AMD Slavko Slander bodo v soboto ponovno priredili Rally tekmovanje za prvenstvo Stajerske. Tudi letos pričakujemo veliko in močno udeležbo tekmovalcev v treh kategorijah, ki se bodo borili za naslove na progi dolgi 214 kilometrov. Turistični avto rally se bo začel v soboto, 26. maja, ob 7. uri zjutraj pred društvenimi prostori na Ljubljanski cesti. Najprej bo tehnični pregled, nato pa se bodo vozila podala na precej dolgo in zahtevno pot, kjer bo več javnih in tajnih kontrol ter mest, kjer bo treba pokazati tudi druge spretnosti. Pokrovitelj tega tekmovanja je Ljubljanska banka, podružnica Celje. Najboljše prejmejo pokale in diplome.

ga dostopa, niti gostinskega lokala, kjer bi se turist odpohčil. Kot smo izvedeli, nameravajo prebivalci Olimjega in okolice sami asfaltirati svojo cesto in tako omogočiti lepše življenje sebi, turistom pa boljši dostop v njihov kraj. Prav bi bilo, če bi na tisti čas pomislili tudi gostinci.

Gradnja kozjanskega vodovoda znatno napreduje proti Virštanju. Glavni krak vodovoda, do Lesičnega, je že zgrajen, v kratkem pa bodo prišle še brigade in pomagale pri nadaljnji graditvi. Zemeljska dela za vodovod so že pripravili tudi proti trgu Pilštanj.

MILENKO STRASEK

ŽALEC

UČENCI RAZSTAVLJAJO

V Savinovem razstavnem salonu v Žalcu bo danes, v četrtek, 24. maja, svečana otvoritev že osme razstave letošnje sezone. V počastitev meseca mladosti je Savinov razstaveni salon ob sodelovanju z Občinsko konferenco ZMS, ki je tudi pokrovitelj razstave, pripravil razstavo likovnih del učencev osnovnih šol žalske občine. Svečana otvoritev razstave bo noč ob 17. uri, v kulturnem programu pa bo sodeloval tudi pianist HINKO HAAS, ki bo zaigral nekaj skladb Mozarta, Chopina in Gerchvina. Razstava bo odprta do 2. junija, in sicer vsak dan od 8. do 12. in od 17. do 19. ure. Ne zamudite te izjemne priložnosti ter si ogledite stvaritve mladih umetnikov, ki se bodo tokrat predstavili s svojimi deli v žalskem Savinovem razstavnem salonu.

humor

Francoški romanopisec Jules Sandeau je podaril beraču nqec za dva solida. Berač je zviška rekel: »Kaj pa naj počnem z vašima dvema solidoma?«

»Obdržite ju,« je mirno odgovoril Sandeau, »počarili ju boste prvemu beraču, ki ga boste srečali.«

Nemški kemik Ugo Schiff je bil profesor na firenški univerzi. Profesor je čutil poseben odpor do dežnika. Nikoli ga ni nosil in kadar je deževal, je mirno hodil po dežju. »Človek ni topljiv v vodi,« je rekel vsakomur, ki ga je vprašal, zakaj ne uporablja dežnika.

Slavni avstrijski glasbenik Franz Schubert je bil glede oblačil zelo skromen. Nekega jutra je prišel ponj Schwind, da bi šla na sprehod; glasbenik je dolgo brskal po predalih, vendar ni našel niti enega para celih nogavic. »Glej no,« je v šali rekel prijatelju, »na Dunaju zdaj izdelujejo samo nogavice z luknjami.«

Domišljav in vrh tega neizobražen mladenič je imel priložnost govoriti s Kantom. Ko je o tem pripovedoval prijateljem, je dejal o Kantu: »Vsi trdijo, da je genij, z menoj pa je govoril samo o najobičajnejših rečeh.«

»Ravno s tem dokazuje Kant svojo razumnost,« je pripomnil eden izmed navzočih, »vedno je na ravni poslušalca.«

horoskop

21. marec
20. april

Brez haska se boste trudili v neki zadevi. V službi boste imeli težave, v družinskem krogu pa bo dosti veselja.

21. april
20. maj

Znanec vas bo nekoliko razočaral. Pornagali boste nekemu iz zadrege in srečali osebo, ki ste ji še nekaj dolžni.

21. maj
21. junij

Imate tekmece, ki bo izkoristil vašo slabost. Ob koncu tedna boste imeli možnost večjega zaslužka. Čaka vas presenečenje.

22. junij
22. julij

Imeli boste toliko dela, da boste pozabili nase in zanemarili partnerja. Računajte z neprijetnostmi in prepirom.

23. julij
23. avgust

Reševali boste problem, ki je manjši kot se vam zdi. Finančni izdatki vas bodo spravili na boben. Pričakujete sporočilo.

24. avgust
23. sept.

Teden boste prijetno preživeli. Dobili boste nekaj, na kar še pomislili ne bi.

24. sept.
23. okt.

Obeta se vam sprememba, ki ne bo čisto po vaših željah, a vseeno dobrodošla. Bodite vztrajni v svojih prizadevanjih.

24. okt.
22. nov.

Nekdo bo terjal, da poravnate stare račune. V službi boste imeli možnost napredovanja. Ne oklevajte v odločitvah.

23. nov.
21. dec.

Z vašimi načrti še nekaj časa ne bo nič. Zamudili boste lepo priložnost, vendar posledice ne bodo preveč hude.

22. dec.
20. jan.

Prijetno potovanje se bo sprevrglo v muko, za kar pa boste krivi sami. Obisk neke osebe vam bo vrnil nekaj zupanja vase.

21. jan.
18. febr.

Prevelika vnema, da bi dosegli cilj, se bo slabo končala. Doživeli boste malo nezgodo, v nedeljo pa si oddahnili.

19. febr.
20. marec

V družinskem krogu boste imeli težave, ki jih boste z malo volje premagali. Srečali boste človeka, ki vam bo storil dobro dejanje.

AVTO SALON JE ODPRT – AVTOMOBILI

PRVI GODINA BELE TULPIKE

Roman poklanja bralcem
slovenija

34

avto

CELJE

Prišel je. Pred njim so pridrli psi, stekli po kuhinji, migali z obrezanimi repi in vse prevohali.

Grafič je obesil preperel klobuk, katerega so se držale pajčvine.

Odmolili smo.

Jedli smo molče in zajemali z žlicami. Izpod pokrovka na loncih so padale kaplje na vroč štedilnik. Od časa do časa je Mariča vstala in potegnila lonce na rob štedilnika.

»Svinjam moraš dati topla hrano,« je govoril Grafič, ko nam je Mariča pripravljala drugo jed.

»Sama vem, ni mi treba tega praviti.«

»Ni mi treba praviti! Mrzlo je že!«

Mariča je postavila krožnike na mizo.

»Slišite, gospod kaplan,« mi je dejal Grafič, ko je prišel za vilice. Obrnil je pripor nenavadno navpično. Na eno stran ustnic se je nasmehnil, kar je bil redek primer. »Ljudstvu sem že rekel, da bom maše za pokojne imel še nadalje samo jaz.« Jedel je naprej. Videlo se mu je, da mu je stvar glede maš delala malo težav.

Nič mu nisem odgovoril. Dohodke, ki bi jih imel poleg plače, mi je zdaj vzel.

»Jesti imate tako pri nas,« je nadaljeval, ko mu jaz nisem nič rekel. »Jaz imam plačil čez glavo. Davkarja me terja, da bom moral kmalu vse prodati iz hleva. Marš, ti tolovaj, se je zadržal na psa, ki mu je položil gobec na koleno in ga gledal.

»Ne marate več krompirja?« me je vprašala Mariča in prijela za krožnik.

»Ne bom, sit sem,« sem dejal. Ni mi bilo težko, da je Grafič to rekel. Tak je bil od prtega tremutka, ko sem ga spoznal, in tak je sedaj. Grafič gre svojo pot. Ni mi bilo sicer prav, kajti kaplanska plača je bila majhna. Toda duševni mir sem imel, mučil se nisem več.

Ob robu vasi je bila gostilna. Gostilničar Rataj, ki je imel hišo v najemu, je bil svoje dni v Lendavi. Vsak dan sem hodil tja na južno. Stajerska hrana na farofu mi ni teknila. Imel sem v gostilni svoj kot, in ko je bila ura pol štirih, me je že južna čakala na mizi: kruh, zaseka in skvašena paprika.

Denar, ki sem ga prinesel iz Lendave, je hitro kopnel. Materi še nisem kupil obleke, kakor sem storil vsako leto. Moj mesečni zapisek je bil tak:

Izdatki: za olje in bencin k Raheli — sto tri dinarje,

olje in bencin k materi — dvaintrideset dinarjev, južina — devdeset dinarjev. Ministrantu sem dal vsak mesec okrog trideset dinarjev. Za globin, vezalke, ščetko za zobne, kalodont, milo in podobno sem porabil okrog petindvajset dinarjev, tako da so znašali moji skupni izdatki okrog dvesto osemdeset dinarjev. Kaplanske plače sem imel dvesto dvajset dinarjev. Včasih se je kdo za mašo zmotil in prinesel meni namesto Grafiču, tako da sem povprečno dobival mesečno še petdeset dinarjev. Pogreba nisem imel nobenega, prav tako ne krsta. To je opravljal Grafič, ker je bil na davkarji zadolžen.

Točno sem se držal teh računov. Nisem še seveda prišel k izdatkom vsote, s katero sem kupil materi obleko.

Bil sem pri materi na kosilu. Vem, kar jo je težilo, da ni rekla nobene besede. Zakaj sem bil premeščen v Turnišče in zakaj prav h Grafiču.

Tega vendar nisem kriv jaz. Saj o tem odločajo drugi. Jaz moram tja, kamor drugi hočejo.

Mati je postavila moj stol na tisto stran, kamor je vsela miza. Tako se je mast v skledi cedila k meni. Pri krožniku sem imel prtiček. Tega mi je mati vedno pripravila, odkar sem bil posvečen.

»Ne bom več, mati,« sem dejal in odložil žlico.

Pogledala me je, kakor da me ne bi razumela. Ko sem bil mlajši, je pokazala s prstom v skledo in mi zapovedala: »Jej.« Takrat sem pobral žlico in molče jedel dalje. Njen pogled je zdaj neizprosnejši, še bolj trd.

Pri Matajičevih je lajal pes. Lajal je zamolklo, počasi. Nekdo je na drvetanu cepil drva. Dvakrat, trikrat je zasekal, nato je bilo slišati, kako meče polena na kup. Po poti mimo hiše so ropotala kola. Trudno sem gledal skozi odprto okno. Neka ženska je nesla na glavi košaro jabolk. Pod košaro je imela zvitek in z eno roko je držala ročaj.

»Se Stefu moram dati obed,« je rekla mati tiho.

»Kateri Stef je pri vas?« sem jo vprašal in stopil k oknu. Nekaj vejic trsja od bratve je ležalo po tleh.

»Horvatov. Drva cepi že od jutra.« Odprla je vrata in nesla posodo v kuhinjo. Z obema rokama je držala posodo in sklonjena odšla. Prijetno je bilo doma. Jesen je topla, suha. Bog je blagoslovil te ljudi ki so trpeli vročino in žejo. Povsod se čuti dobrohotna roka Gospodova, ki je nastila vse, kar se giblje in živi. En sam praznik je jesenski čas, vse tja do snega. Nič ne skali te sreče.

Z PROGRAMA ZASTAVA-FIAT IN CIMOS

med štirimi očmi

KAKO NAPREJ?

Sem pubertetnica in večno zaljubljena. Enkrat v enega, potem pa v drugega sošolca ali pa fanta s ceste. Sem res čudna, zato pa tudi od tebe pričakujem, da mi ne boš delal naukov. Le to bi rada vedela, če sem velika koza in kako naj se odvadim svoje nestanovitnosti. Povedala bom!

Rekla sem že, da sem pubertetnica in imam zato svoje muhe. Pa me pri vsem tem nekaj vznemirja. Tole! Moja mama mi večkrat pripoveduje, da je bila ona čisto drugačna — vztrajna v ljubezni in tudi zvesta. Če si je izbrala fanta, je pri njem tudi vztrajala, že zato, da je niso ljudje opravičali. Jaz pa mislim drugače in v tem je moj problem. Poleg tega mi je všeč tudi več fantov in veliko-

krat se ne morem odločiti za enega ali drugega. Delam, kakor mi diši, ne glede na to, kaj bodo rekli ljudje. Mama me graja, sviri in pravi, da sem neumna, ki se prav ne ve, kaj hoče. Mene skrbi, ali je to narobe ali pa je prav?

MIJA

Draga Mija,

prav imate obe! Mama, ki pravi, da si mala neumna, in ti, ki si toliko pametna, da se pri izbiri fanta ne oziraš na ljudi. Upam, da se boš kmalu tudi unesla, potem pa boš najboljša dekle na tem svetu! Obdarjeno z napakami, kot smo vsi ljudje, a toliko bistro in pametno, da boš sama našla svoje notranje ravnesje. Leta, deklica, leta, naredi svoje...

TEMNEJŠI BI BIL RAD

Med one ljudi spadam, ki so izredno svetle polti. Lasje so mi čisto beli in tudi vse ostale dlake na telesu imam take, da obrvi skoraj ni videti. Sem pa fant in že marsikatero pikro sem slišal na ta račun. Poleti pa imam sploh

nevšečnosti, ker mi koža na soncu pordeči, zgorim pa ne tako kot drugi. Zdaj se spet začena poletno obdobje in jaz se ga že bojim. Se da temu kaj pomoči ali pa se moram kar vdati v svojo usodo?

JANEZ

Dragi Janez,

sodeč po tvoji pisavi si še rosno mlad, zato tudi najbrž še ne veš, da ljudje, tako imenovani albinisti (med njimi spadaš tudi ti), nimajo dovolj barvila, zato trpe za pomanjkanjem pigmenta, ki pa na zunaj ni boleče. Je le nekoliko zoprno, ker je koža bolj občutljiva kot pri drugih ljudeh. Zato ti tudi koža na soncu takoj pordeči in čutiš takojšnje opekline. Sonca se moraš varovati še naprej, ker z nobeno stvarjo strukturo svoje kože ne moreš predruhati, le varuješ se lahko. Tudi nobena »žavba« ne bo pomagala, le stanje tako, kot je, lahko olajša. Lahko si obrvi temno obarvaš (ne boš edini), pa še lase jim pridružiš in že se bo izpremenil tvoj videz, ki ga sam lahko korigiraš, ne moreš pa ga spremeniti.

NATASA

KARO IN ČRTE

Zelo moderen vzorec letošnje pomladi in poletja bo različno velik karo in črte. Če se imate doma blago v teh vzorcih ali če ga nameravate kupiti, si oglejte tri primere oblek, za katere se lahko odločite in seveda tudi naredite.

Zelo preprosta in predvsem mladostna je kratka obleka širokega kroja, ki je v pasu stisnjena s širokim všitim pasom. Karirasto blago lahko prijetno popestrite z enobarvnim, ki pa mora biti v istem barvnem tonu. Enobarvna je lahko štiriočlata obroba ob vratu, manšete in pas.

Poleti boste prav imenitni tudi v dolgem krilu, krojenem počez. Zraven boste oblekli enobarvno majico in na pasu zavezali pentljo.

Iz črtastega blaga je narajena epostavna in ljubka obleka. Zapevja se po vsej dolžini in je oprijete kroja. Srajčni ovratnik, velike našite žepe in zavihek rokavov pa lahko popestrite z drobnim karirastim vzorcem.

STASA GORENšek

KINO

KINO UNION:

do 27. 5. ob 16. in 18. uri slovenski barv. film LJUBEZEN NA ODORU, ob 20. uri franc. barv. film MASCHEVANTJE KORZIKE. Od 28. 5. do 3. 6. amer. barv. film REKA HUDOBNEGA CLOVEKA

KINO METROPOL:

24. 5. danski barv. film OLSENova TOLPA. Od 25. do 28. 5. amer. barv. film KAVBOJI. Od 29. do 31. 5. amer. barv. film TORBUK

KINO DOM:

do 27. 5. ob 16. uri jugoslov. barv. film PROFESOR BALTAZAR. Ob 18. in 20. uri franc. barv. film SHALAKO. Od 28. do 29. 5. franc. barv. film VESELI LOV NA DIAMANTE. Od 30. 5. dalje franc.-ital. barv. film AGENT X-13.

SLG

Četrtek, 24. maja ob 20. uri: Ivan Cankar: ROMANTICNE DUSE — gostovanje v Novi Gorici.

Petek, 25. maja, ob 17. in 20. uri: ROMANTICNE DUSE — v Novi Gorici.

Ob 20. uri v Celju: Miha Remec. DELAVNICA OBLAKOV, uprizoritev PD Zarja Trnovlje. Vstopnice so v prodaji.

Sobota, 26. maja ob 20. uri: ROMANTICNE DUSE — v Ajdovščini.

Torek, 29. maja, ob 20. uri: Baboj: RDEČA KONJENICA — izvajal Marjan Dolinar. Prost vstop za abonente gledališča.

Sreda, 30. maja, ob 12. uri: ANTIGONA. Zaključena predstava za šolski center B. Kidriča Celje.

Ob 17.45: ANTIGONA, Za 3. šolski abonma.

POROKE

CELJE

Poročilo se je osem parov, od teh: OKAN HUSIC, Zboriste in PATMA CELEVIC, Store; VILJEM MALOVSEK, Velenje in SONJA TURNSEK, Celje; IVAN SELČAN in MAGDA VENKO, ob iz Do'a pod Gojko ter ALOJZ JAVORIC in MARIJA BREZOVSEK, oba iz Malih dol.

LASKO

FRANC KAJTNA, delavec, Obrežje pri Zidanem mostu in SLAVA KESER, gospodinja, Višnjica.

SMARJE PRI JELSAH

JOŽEF MUZERLIN, Babna reka in MARIJA VOLOVSEK, Brezje pri Lekmarju.

ZALEC

FRANC BEZOVSEK, 21. f. nomehanik in MIRJANA JANKOVIC, 20. oba iz Zalca; MARJAN HRIBARSEK, 24. in MARIJA JAKOB, 22. oba iz Zalca.

SMRTI

CELJE

ANA GODLER, 78, Zalec; STEFKA KRALJ, 61, Laško; JOŽE MAGIC, 29, Velika Pirešica; JUSTINA KOLAR, 77, Predenca; LEOPOLDINA SELČEKAR, 78, Imeno; MARIJA VAVPOTIC, 83, Celje; ALOJZ ZAMERNIK, 47, Podvolovljek; JOŽEF GOSTECNIK, 76, Pusto polje; STJEPAN KOLAR, 45, Log pri Boštanju; ROZA BOCK, 76, Dunaj; VERONIKA KANDORFER, 73, Celje; ANICA VALENČAK, 72, Celje; IVAN VREČKO, 73, Sentjur; MARTIN LUGARIČ, 74, Komje; MARTIN KOLENKO, 43, Volnik; JURE BABIČ, 71, Blistrca ob Sotli; MARIJA SINTIGOU, 80, Volnik; FRANC STRNAD, 75, Zg. Gorje in SVETOZAR VESNAVER, 56, Maribor

LASKO

EMA VRESNIK, 93, soc. podpiranka, Radeče; FRANCKA

SLONECKI, 73, druž. upokojenka, Njivice; NEŽA SUSTAR, 74, gospodinja, Zagrad pri Radečah; FRANC SLONECKI, 57, upokojenec, Radeče.

VODENIK, 87, kmetovalka, Petrovče.

ROJSTVA

CELJE

33 dečkov in 30 deklet

SMARJE PRI JELSAH

1 deček

SMARJE PRI JELSAH

JOŽEF CILENŠEK, 63, Rogatec; MARIJA KRIZANEC, roj. Gobec, 63, Rogatec; MARIJA OZVALDIC, roj. Lončarič, 73, Stojno selo; TEREZILJA VUK, roj. Grlec, 77, Zahrenberc; MARIJA SINGER, 86 Zadrbe in MARIJA ČAKŠ, roj. Miškar, 92, Močle.

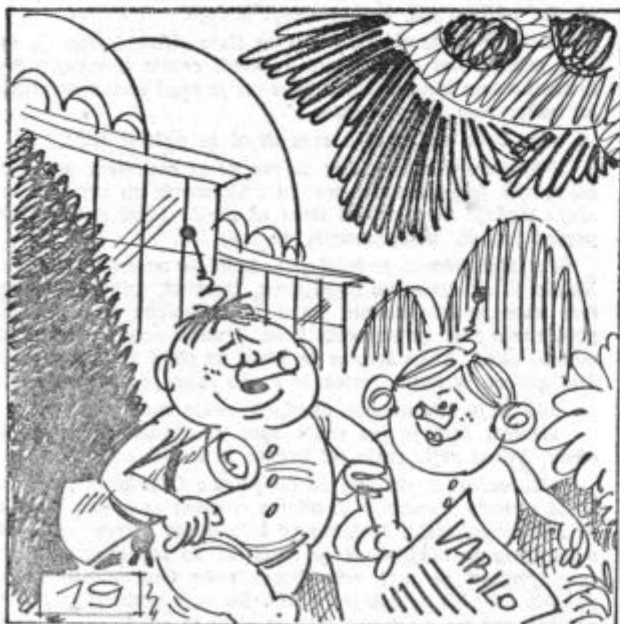
ZALEC

JOŽE NJIVAR, 55, soc. podpiranec, Pernovo in MARIJA

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

SKOK NA MARS

PIŠE IN RIŠE
MARJAN BREGA

19. Se sanjalo se ni našima zemljanoma, s kom sta se pravkar rokovala, in zapuščala sta univerzitetno poslopje z najlepšimi občutki. V rokah sta zvesto nosila veliko diplomo in pa vabilo za imenitni kongres znanstvenikov, ki naj bi bil prav tu in prav v kratkem.

Preskočimo nekaj omamno lepih dni v privlačnem

Marslandu in krenimo z našima junakoma na veličastni kongres.

Lep dan je bil in zastave — med njimi tudi zastava našega planeta — so frfotale v vetru. Paradižnik in Paradižnica sta prikoralala v dvorano in sedla v prvo vrsto, rezervirano za delegate iz vesolja. »ZEMLJA — dr. Paradižnik« je pisalo na tablici pred Paradižnikom.

Pred mikrofonom je stopil sam predsednik Marsa, profesor Veleum. V zanesenem uvodu je poudaril, kako znansko važni bodo zaključki kongresa. Pomembni za vesolje in še čez!

Za predsednikom so se pričeli vrstiti referati. Paradižnikova dva sta lovila tehtne besede, zdaj v anteno in v slušalke. Prav ničesar ni kazalo izpustiti!

UMORILA OTROKA

V Parizljah pri Polze je Marija Lešer, 22, umorila svojo trimesečno hčerko. To je priznala po nekaj več kot štirinajstih dneh. Lešerjeva je imela z očimom tri otroke in zdaj se ne

pojasnjenih vzrokov vzela življenje. Malo Leono, ki ni bila ničesar kriva, je zadavila. Povedati moramo, da gre za družino, ki že več let živi v neurejenih odnosih in tudi s sosedi ali kako drugače

nima posebno ugodnih stikov. Kakorkoli že, dejstvo je, da bi v takšnih primerih, ki se niso rodili skozi noč, ampak so obstajali in bili javnosti znani že vrsto let, morale pravočasno ukrepati ust-

rezne službe. Tako pa je bila ob življenje mala, trimesečna Leona. To je dogodek, ki opozarja, da je treba na podobne primere gledati z bolj odprtimi očmi.

NOŽ V HRBET

V novem bifeju Gobeč v Vrhu pri Zalcu je prišlo do težjega pretepa, v katerem sta bila ranjena Franc Kotnik iz Loznice in Oto Žager iz Vrbja. Slednji se je s Kotnikom prepiral v zaprtem prostoru, nakar sta prišla ven. Kotnika je Žager teže ranil z nožem v hrbet, le-ta pa mu je udarec takoj vrnil v ramo.

PRETEP V GOSTILNI

V hotelu Kajuh v Sošanju je hotela zaradi pretepa in motenja javnega miru posredovati miličniška intervencijska skupina. Dami Bjeđiću, Periću Maksimoviću in Mirku Karuli se je pridružil še Mirko Zorić ter napadel miličniško. Kmalu so jih ukrotili, vse odpeljali in zoper njih napisali prijavo.

ZLORABLJENA SNAŽILKA

Sedemindesetletna snažilka A. T., zaposlena v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju, se je po predstavi pozno ponoči vračala domov. Na poti, ki pelje od Dečkove ceste proti Lavi, jo je pričakal neznan moški, jo napadel, težko poškodoval, saj ji je med drugim zlomil tudi nogo ter posilil. Ob klicih na pomoč so pritekli stanovanca iz sosednjih blokov in pregnali storilca, A. T. pa odpeljali v bolnico. Po opisu so delavci UJV že naslednje jutro odkrili zločinca. To je bil Miloš Durić, 40, delavec, za katerega je preiskovalni sodnik okrožnega sodišča odredil pripor.

10 METROV PO ZRAKU

IVAN STRADOVNIK, 32, iz Smiklavža, se je v Bočni na ovinku srečeval z osebnim avtomobilom in je zato zapeljal skrajno desno na rob ceste in izgubil oblast nad volanom.

Zadel je ob nasip, od koder ga je dvignilo in je po desetih metrih padel pod cesto. Stradovnika so prepeljali v celjsko bolnišnico, ker ima verjetno notranje poškodbe. Škodo so ocenili na 8.000 dinarjev.

PUSTILA PODHRANJENEGA IN POŠKODOVANEGA OTROKA

Aksija Nuhanović in Ale Beganović sta pustila pri družini Plauštajner na Ljubecni otroka starega devet mesecev. Otrok je bil močno podhranjen in poškodovan, zato ga je družina Plauštajner pravočasno spravila v bolnišnico. Še isti dan popoldne sta se starša vrnila in poprašala po otroku ter povedala, da se misli ta zaposliti. Zelo čuden izgovor za otroka, saj bi se dogodek lahko veliko bolj tragično končal, kot pa se je.

PADEL JE IZ AVTOBUSA

VINCENC VOVK, 32, Planinska vas, je vstopil v Stora na avtobus, ki je peljal proti Planini. Bil je vinjen in ni hotel sesti, čeprav je bilo še dovolj prostora. Stal je pri zadnjih vratih in v ovinku ga je zaneslo, tako da je z roko zadel kljuko, vrata so se odprla, Vovk pa je padel na cesto. Dobil je pretres možganov in rane po glavi.

DVA VINJENA VOZNIKA

FRANC FIRBAS, 37, iz Trbovelj, je vozil z osebnim avtomobilom iz Poljčan proti Konjicam. Nasproti sta mu v cik-cak vožnji pripelela dva mopeda, in enega izmed njiju, JANEZA REPNIKA, 26, iz Kolačna, pri Konjicah, je Firbas zbil po cesti, tako da se je le-ta teže poškodoval. Repniku so odvzeli kri v bolnici, al kotest, s katerim se je preizkusili Firbasa, pa je pozelenel preko polovice.

prometne nesreče

KOLESAR IN MOTORIST

ANDREJ ZAVRŠNIK, 17, iz Polzele, se je pripeljal s kolesom s Polzele do križišča s prednostno cesto v Dobrše vas. Iz Sempetra je pripeljal motorist MARTIN SKALE, 18, iz Polzele, ki je zavijal v desno, vendar ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v Završnika. Oba sta padla, pri čemer je dobil kolesar lažje poškodbe, motorista, ki je vozil brez voznškega dovoljenja, pa so prepeljali v bolnico.

VERIŽNO TRČENJE

VINKO POGORELEC, iz Trnovelj, se je ustavil v Arclinu in nameraval zaviti v levo. Za njim se je ustavila kolona šestih avtomobilov, katero je dohitela VERA PETRIŠIČ iz Celja in zaradi prekratke varnostne razdalje se je zaletela v zadnjega v koloni. Škoda na avtomobilih je za 2 stara milijona.

PO LEVI STRANI

PETER BLAZINSEK, 27, iz Vin, se je peljal s kolesom iz Vojnika proti Dobrni. Na ravnam delu ceste v Strmecu je nenadoma zapeljal v levo pred osebnim avto, s katerim se je iz nasprotni smeri pripeljal JANEZ HREN iz Re-

čice ob Savinji. Pri trčenju se je Blazinsek teže poškodoval, škode pa je za 4500 dinarjev.

LUKNJA V HIŠI

MARJAN STANTE, 22, iz Kočevja, je pripeljal s tovornim avtomobilom iz Frankolovega v Vojnik, kjer je na ovinku zaradi prevelike hitrosti zapeljal v levo. Tu je čelno trčil s tovornjakom, ki ga je vozil VILI PODPEČAN iz Goričice pri Sentjurju. Podpečan je zapeljal v obcestni jarek ter se prevrnil, Stante pa v stanovanjsko hišo števil 6, kjer je poškodoval zid v dolžini šestih metrov in ga celo prebil. Škodo so ocenili na okoli 5 milijonov starih dinarjev.

POSUTA CESTA

SADIK BRKIĆ, 48, iz Celja, se je peljal iz Celja proti Laškemu. V Tremarjih ga je na cesti, posuti z ostanki pivovarskega jedila, najprej zaneslo v desni rob cestišča, nato pa ga je odbilo v levo. Škoda na vozilu je za 2000 dinarjev.

NEPREVIDNO ČEZ CESTO

STANKO DIVJAK, 26, iz Velenja, je vozil v Velenju po Kidričevi cesti, ko je nenadoma z desne proti levi prečkal cesto ŠABAN BUKVA, 24, iz Velenja. Voznik se je umikal v levo in zaviral, vendar je zadel pešca, ki je dobil pretres možganov ter rane po glavi in rokah.

RADIO Celje

Zabitek dopoldanskih oddaj ob 8.10 s poročili, 8.20 dopoldanska srečanja; 8.50 — poročni zapisnik; 9.00 Zabitek popoldanskih oddaj ob 16.00 s poročili, 16.05 — naši poslušalci čestitajo za pozdravljanje, 16.40 — zabavni glasbeni, 17.00 — kronika, 17.15 ob. 17.15. Zabljuček ob 18.00.

Cetrik, 24. maja: 8.50 — Pod žanjisko gorjo; 17.30 — Aktualno izidkati; 17.45 — Zabavni zvočnik.

Petek, 25. maja: Med dopoldanskimi srečanja — Staša Gorenšek: sodni kotiček; 8.50 — Po laški obali; 17.30 — Turistična oddaja; 17.45 — Naši zbori: Mladinski pevski festival 73.

Sobota, 26. maja: 8.50 — Celjski zbori; 17.30 — Za prijeten konec tedna.

Nedelja, 27. maja: 10.30 — Na vrnitev časa in sporeda, poročila; 11.30 — Predstavljanje vam (Jurček, Celje); 11.00 — Pogovor s poslušalci; 11.20 — Obvestila; 11.35 — Zabavni glasbeni; 11.55 — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.45 — Literarna oddaja: Zabljuček iz Brstičev; 13.00 — Nedeljske glasbene razglednice; 13.30 — 60 minut za razvedrilno; 14.30 — Zabitek oddaje.

Ponedeljek, 28. maja: 8.50 — Našem po Kozjanskem; 17.30 — Portni pregled; 17.45 — Novo iz Jugotonu.

Torek, 29. maja: 8.50 — Po Savinjski dolini; 17.30 — Torkova rečica; 17.45 — Domači ansambli; 17.55 — Zabljuček celjske Svobode.

Sreda, 30. maja: 8.50 — Življenje ob Paki; 17.30 — Iz dela občinskih skupščin; 17.45 — Iz arhiva naše glasbe: G. Puocini.

Ljubljana

USAK DAN: Poročila ob 5.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisani zabavni spored od 4.30 do 8.00.

22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 26. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Godala v ritmu. 10.20 Pri vsa doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Vilko Stera: Dobrodovalno nesorazmerje med kmetijo in ostalim gospodarstvom. 12.40 Po domače. 12.50 Priporočajo vam... 14.10 S pesmi in besedo po Jugoslaviji. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtljak«. 17.20 Gremo v kino. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Radija Bardorferja. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 27. MAJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobožan. 9.05 Srečanje v studiju 14. 10.05 Se pomnite, tovariši... Ladislav Grad-kijev: Na Koroško s štajerske strani. 10.25 Pesmi boja in dela. 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 13.30 Nedeljska repertoarja. 13.50 Z domačimi ansambli. 14.30 Humoreska tega tedna. 15.05 Radijska igra — Rhys Adrian: »Krap«. 18.00 Radijski radar. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Zaplesite z nami.

PONEDELJEK, 28. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodbi. 10.20 Pri vsa doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — mag. Julija Smole: Novosti v izboru sort in pridelovanju žit in vseh in nekaterih evropskih deželah. 12.40 S tujimi pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtljak«. 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.35 »Interni 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Milana Križana. 20.00 Stereofonski operni koncert. 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 29. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 10.20 Pri vsa doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Tratnik: Pospeševanje razvoja kmetij v industrijskem zaledju. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 »Na poti s kitaro«. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtljak«. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s Triom Franca Delčnjaka. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra — Peter Karvas: »Sedem priča«. 22.15 Povečke se vrstijo.

SREDA, 30. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 10.20 Pri vsa do-

ma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Rafael Sumi: Izsledki raziskovanj v topolovi plantazi ob Ljubljani. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtljak«. 17.10 Naša glasbena galerija. 18.30 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 22.15 S festivalov jazz.

CETRIK, 31. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 10.20 Pri vsa doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Marjan Mrhar: Novi načini košnje na zrelšču mehanizacije. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestanek in instrumentov. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtljak«. 17.00 »Maj 1973«. 18.15 Koncert po željah poslušalcev 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Franca Puharja. 20.00 Cetrikov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer — Poezija akmetizma. 21.40 Glasbeni nokturmo. 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

TV spored

Nedelje 27. maja

8.50 Neznani letiški predmeti — serijski barvni film (Lj)
9.40 Po domače z Zadovoljnimi Kranjci — barvna oddaja (Ljubljana)
10.10 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.55 Mosaik (Ljubljana)
11.00 Otroška matineja: Z nasmehom na pot, Skrivnosti Jadrana (Ljubljana)
11.55 Poročila (Ljubljana)
12.00 TV kašipot (do 12.20) (Lj)
Nedeljsko popoldne (Sport, Po domače z ansambliom Jožeta Burnika, Za konec tedna) (Lj)
17.55 Poročila (Ljubljana)
18.00 Velike bitke II. svetovne vojne: Bitka za Pacifik II. del (Ljubljana)
19.45 Risanka (Ljubljana)
19.50 Cik cak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 in TV Barometer (Ljubljana)
20.35 Večer s Stanom — zabavna oddaja (Zagreb)
21.25 Dobre stare melodije (Zg)
21.40 Sportni pregled JRT
22.10 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 TV dnevnik (Bgd)
20.30 Dokumentarna oddaja (Zg II)
21.20 Spored italijanske TV

Ponedeljek 28. maja

9.05 Odprta univerza (Bgd)
9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Angličščina (Zg)
10.45 Nemščina (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bgd)
14.45 RTV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Angličščina — ponovitev (Zg)
15.55 Nemščina — ponovitev (Zg)
16.10 TV v šoli — ponovitev (Bgd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.05) (Beograd)
17.45 Niko Kuret: Obuti maček — I. del (Ljubljana)
18.05 Risanka (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Skrivnosti Jadrana (Lj)
18.55 Mosaik (Lj)
19.05 Mladi za mlade (Zg)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.30 Pete Arien: Zrtev — vzhodnonemška TV drama (Lj)
22.00 Kulturne diagonale (Lj)
22.50 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:

17.40 Poročila (Zg)
17.45 Lutke (Bgd)
18.00 Otroški spored (Bgd)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Trenutek spoznanja (Zg)
19.00 Mladi za mlade (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Sar-Zg II)
20.00 TV dnevnik (Sa/Zg II)
20.35 Sport v karikaturi (Bgd-Zg II)
21.20 Film tedna (Bgd-Zg II)

Torek 29. maja

9.35 TV v šoli (Zg)
10.40 TV v šoli (do 11.30) (Bgd)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.35 Ruščina — ponovitev (Zg)
16.40 (Beograd)
17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.35) (Beograd)
17.45 E. Peroci: Poslavljanje se — barvna oddaja (Lj)
18.05 Risanka (Lj)
18.10 Obzornik (Lj)
18.25 Od zore do mraka (Lj)
18.55 Mosaik (Lj)
19.00 Poškodbe pri otrocih — zdravstvena oddaja (Lj)
19.30 S kamero po svetu: Korzika (Ljubljana)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
20.35 Pogovor o... (Lj)
21.25 L. N. Tolstoj: Vojna in mir — V. del barvne oddaje (Ljubljana)
22.15 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Serijski film (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodna glasba (Zg)
19.00 Panorama (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
21.15 Risanka (Bgd-Zg II)
20.30 Krog (Bgd-Zg II)
21.35 Spored italijanske TV

20.00 TV dnevnik (Zg)
21.15 Saga o Forsyth (Bgd)
22.05 TV dnevnik (Zg)
22.25 Resna glasba (Sar)

SREDA 30. maja

8.20 TV v šoli (Zg)
11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bgd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.05) (Beograd)
17.40 Mačkon in njegov trop — serijski film (Lj)
18.10 Obzornik (Lj)
18.25 Na sedmi stazi (Lj)
18.45 Uvod v pletanje (Lj)
19.10 Mosaik (Lj)
19.15 Zabavna glasbena oddaja — (Skopje)
19.45 Komedično ogledalo — barvna oddaja (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.25 Nogomet Ajax: Juventus — barvni prenos (Bgd)
v odmoru Propagandna oddaja (Ljubljana)
22.15 Nokturmo (Lj)
22.30 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:

17.40 Poročila (Zg)
17.45 Serijski film (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Reportaža (Sar)
19.00 Risanka (Bgd)
19.15 Zabavna glasba (Skopje)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Sar-Zg II)
20.30 Zabavna oddaja (Bgd-Zg II)
21.30 Odprta univerza (Bgd-Zg II)
22.00 Resna glasba (Bgd-Zg II)
22.30 24 ur (Bgd-Zg)

Cetrik 31. maja

9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Angličščina (Zg)
10.45 Nemščina (Zg)
11.00 Francoščina (do 11.30) (Bgd)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Angličščina — ponovitev (Zg)
15.55 Nemščina — ponovitev (Zg)
16.10 Francoščina (do 16.40) (Bgd)
17.05 L. Suhodolčan: Tajno društvo PGC (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Tišina, na sporedu je nemi film (Lj)
18.55 Neznani letiški predmeti — serijski barvni film (Lj)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Kam in kako na oddih (Lj)
20.40 T. Arsovska: Zahod nad jezersko deželo — VI. del (Lj)
22.20 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Serijski film (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodna glasba (Zg)
19.00 Panorama (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Zg)
21.15 Risanka (Bgd-Zg II)
20.30 Krog (Bgd-Zg II)
21.35 Spored italijanske TV

PETEK 1. junija

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.05) (Bgd)
17.45 Veseli tobožan: Ajdovščina — I. del (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Profesor Baltazar — barvna risanka (Lj)
18.40 Cesta in mi: Vožnja po avtocesti (Lj)
18.50 Pet minut za boljši jezik (Ljubljana)
18.55 Mosaik (Lj)
19.00 Kratek film (Lj)
19.15 Naš ekran (Lj)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Lj)
OPOMBA: V primeru nogometnega srečanja AJAX: JUVENTUS ob 20.25 bo celovečerni film odpadel
20.35 Zenitna posredovalnica — ameriški film (Lj)
22.15 XXI. stoletje — serijski film (Ljubljana)
22.40 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:

17.15 Oddaja za prosvetne delavce (Zagreb)
17.40 Poročila (Zg)
17.45 Veliki in majhni (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodni in umetniški (Zg)
19.00 V petek ob 19-h (Zg)
19.30 Evropsko prvenstvo v boks (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Propagandna oddaja (Zg)
20.35 Zabavna oddaja (Bgd)
21.45 Serijski film (Zg)
22.35 TV dnevnik (Zg)

SOBOTA 2. junij

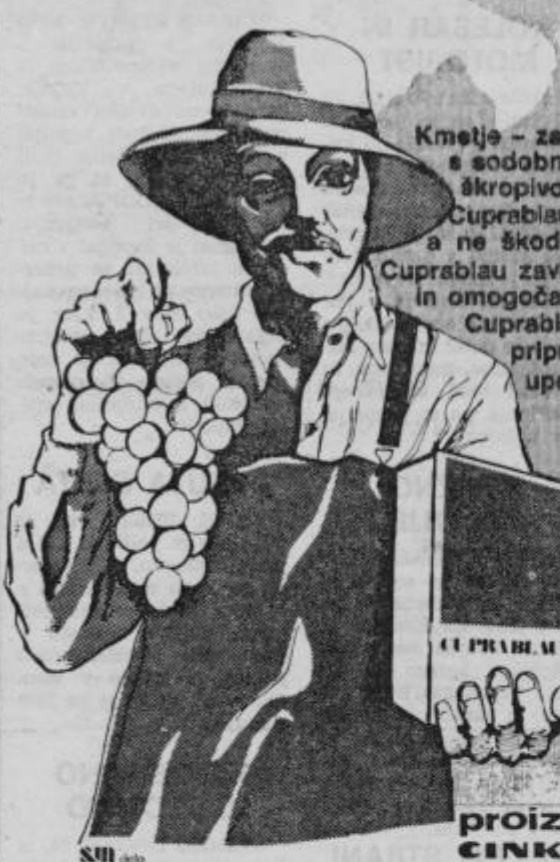
16.30 Evropsko prvenstvo v boks — prenos ob 16.00 (Bgd)
18.00 Obzornik (Lj)
18.15 Mr. Magoo vam predstavlja — barvni film (Lj)
19.00 Risanka (Lj)
19.10 Mosaik (Lj)
19.15 Od danes do jutri — TV kabaret (Bgd)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Ljubljana)
20.30 Nastop vojaških orkestrrov — prenos (Sar)
22.00 Serif v New Yorku — serijski barvni film (Lj)
23.10 TV kašipot (Lj)
23.30 Poročila (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:

16.00 Kronika (Zg)
18.15 Soja bratov Ribar (Bgd)
19.15 TV kabaret (Bgd)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 TV dnevnik (Sar-Zg II)
20.30 Začetek drame (Bgd-Zg II)
21.30 Filmski ustvarjalci in igralci (Beograd-Zagreb II)
22.00 Četki madrilisti (Bgd-Zg II)
22.30 24 ur (Bgd-Zg II)

CUPRABLAU

pridelek zdrav

CUPRABLAU

Kmetje — zaščitite vaše nasade s sodobnim in preizkušenim škropivom

Cuprablau zatira bolezni, a ne škoduje pridelku

Cuprablau zavira pretiran razvoj rastline in omogoča boljšo rast plodu

Cuprablau je hitro topljiv, zato ga pripravite preprosto tik pred uporabo

CUPRABLAU
pridelek zdrav!

proizvaja
CINKARNA CELJE

PREDANA TEKMA

Nogometaši Kladivarja so si privoščili nevsakdanjo potezo, ko so brez borbe predali finalno tekmo za Titov pokal na področju celjske nogometne podzveze. Igrati bi morali z velenjskim Rudarjem. Odstop so utemeljili s tem, da imajo več poškodovanih igralcev in da jim je važnejši nastop v republiški ligi, kot pa tekmovalje za pokal. Slednje tekmovalje pa je najmnogičnejše v Jugoslaviji in za vsako ekipo predstavlja posebno čast v njem nastopati. Vse kaže, da Celjanom ni do tega ali pa resnično nimajo zadovoljivo število igralcev. Kakorkoli že, takšna poteza je vse prej kot fair.

MOTORIST V JABLANO

ALOJZ PRAZNIK, 19, z Brega pri Polzeli, se je peljal z motorjem od Preboda proti Gornji vasi. Zaradi prehitre vožnje na slabi cesti in ker je bil brez voznškega izpita, je zapeljal s ceste ter trčil v jablano. Praznik se je teže poškodoval in so ga odpeljali v bolnišnico.

VZVRATNA VOŽNJA

IVAN JAVŠENAK, 40, iz Dobrace, je z vzratno vožnjo speljeval s parkirnega prostora pred gostilno Ulipi v Zečah na avtobusno postajališče, kjer je tudi avtobus zapeljal nazaj in tako zadel v sprednji del osebnega avtomobila. Tlesnih poškodb ni bilo, škoda je za 3000 din.

Po členu 66 Statuta

TRGOVSKO PODJETJE

VINO

SMARTNO OB PAKI

razpisuje
prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

POGOJI:

višja strokovna izobrazba in 5 let prakse na delovnem mestu računovodje.
Srednja šolska izobrazba — ekonomski tehnik, 10 let prakse na delovnem mestu finančni knjigovodja.

K prijavi morajo kandidati priložiti dokazilo o strokovnosti, dosedanjih zaposlitvah ter potrdilo o nezakazovanju.

Razpisni rok velja do vključno 15 dni po razpisu.

GRADBENO PODJETJE

»GRADNJA« ŽALEC

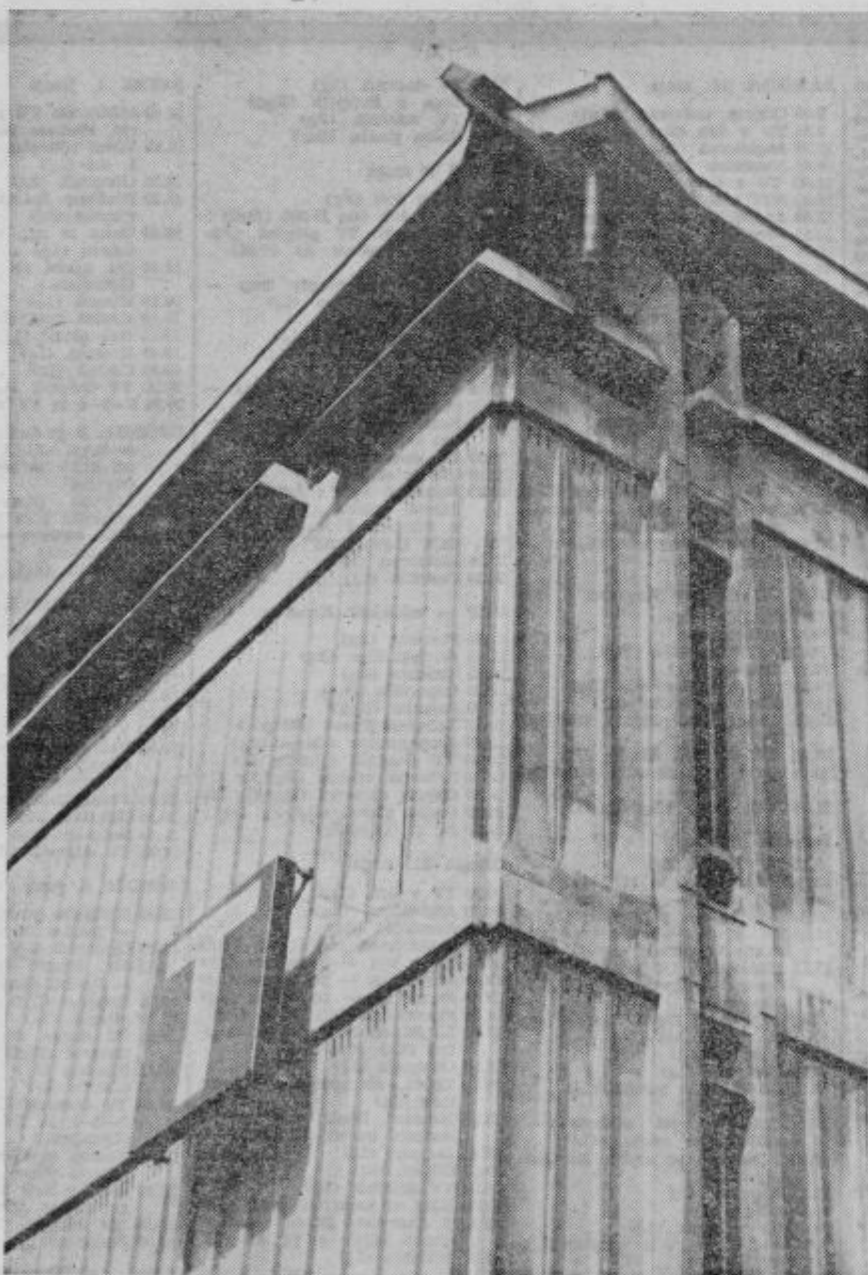
objavlja
sledeča prosta delovna mesta:

več gradbenih delavcev

POGOJI:

Kandidati morajo biti fizično in psihično zdravi in stari nad 18 let.

Samsko stanovanje je na razpolago.
Osební dohodek po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.
Kandidati se naj javijo na podjetje najkasneje do 5. junija 1973.

NOVO V VELEBLAGOVNICI

»T« — STOP

IZVENSTANDARDNE OBLEKE TIP-TOP

NIKAR BOJAZNI, CE PO JUSU
NI VAŠA POSTAVA,
OBLEKA TIP-TOP BO GOTOVO
TAPRAVA!

ZA VSE MOŽE, ŠIROKE IN SUHE,
IN MAJHNE, VELIKE
V VELEBLAGOVNICI »T« OBLEKO
DOBITE!

NA ODDELEK MOŠKE KONFEKCIJE
STOPITE, OBLEKO ZASE GOTOVO
TAM KUPITE!

mali oglasi

PRODAM

175, letnik 1964, prodam 1.500 din. Vojko Planin. Na Otoku 5 Celje.

mlado, dobro mleka-prodam. Peperko Kompole 84, Store.

3 ha, 5 minut od na njem voda, električno, ob robu, primerno za vikend, prodam. Informacije: Ken. Cesta na Ostrožno 49.

za traktor Pasenly, malo rabljen, prodam. Ojsteršek Ivan, Gori. 16, Sentjur.

kolo »Roga«, opremjeno, prodam za 300 din. Informacije ob vsaki uri — telefon 23-223.

za dnevno sobo ugodno prodam. Ogled od 16. ure. Lesjak Mar. Kersnikova 6/a Celje.

T 12, tri brzine, letnik 1970, ugodno prodam 160.000 S din. Vlado Lu. Store 55.

parcelo v Mozir. na lepi sončni legi, go. prva plošča, prodam. Vprašajte pri Lukše Viktor, Lj. 36.

ugodno prodam. Vprašajte: Vojnik št. 7.

1100 R letnik 1967—68 ugodno prodam. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Cena po dogovoru. Gorenšek, Be. G. 13, Agropromet Lj.

1300, letnik 1966 prodam. Ogled možen od 15. dalje. Rehar Ivo, Kers. 32 a Celje.

posestvo z vsemi pripetki, elektriko in pre. inženirami, vse v dobrem stanju, prodam. Cena po dogovoru. Pesjak Ludvik, Lj. 12 Laško.

stanovanje v centru Celja delno vseljivo vseljivo polovica, prodam. Informacije: odvetnik Prstovšek, Gledališka 2, telefon 220-21.

1,5 ha z gradbeno dovoljenjem v Jankovi. Vojniku prodam. Informacije: Strmec 9.

stanovanje v Cel. primerno tudi za poslovne prostore prodam. Informacije: Rebeusek, Stane. 15 Celje.

maksimal — standard prodam. Kranjc, Lj.

750, letnik 1968 prodam. Stane Brun. Rečica ob Paki 42 a Lj. ob Paki.

120 l, nov, dvodelno smislvalno korito — nerj. in 2,20 m visoko om. — bel ultrapas, prodam. Informacije od 14. do 16. Prežihova 58.

750 v dobrem stanju prodam. Jazbec Branko, 10 Planina pri Sevn.

»Junior« 18 km prodam. Goligranc, Ogo. 3, Store.

obleko, belo — za srednje posta. poceni prodam. Ponud. pod »Sempetra«.

avto »Mercede« 319 D ugodno prodam. poljena voznja z B kate.

gorijo. Ponudbe pod »Avto«.

MOTOR BMW 250 dobro ohranjen prodam. V račun vzamem tudi ček ali devize. Tone Krajnc, Brstnik 13, Laško.

GLOBOK otroški voziček malo rabljen, »Jadrana« prodam za 800 din. Fink Nataša, Stanetova 16/II Celje.

HMEJSKO sušilnico, 3 kv. m žične mreže v dobrem stanju, dva vprežna lahka voza, dve gnojni črpalki na motorni pogon, leseno sadno stiskalico 100 l, bakren bojler in peč, pločevinasto kopalno kad v dobrem stanju, prodam. Avtocesta iz Prekopa pri Gasilskem domu desno — Učakar, Smartno — Podvrh.

RENAULT 4 letnik 1967, zelo dobro ohranjen, prodam. Cenjene ponudbe »Vozena«.

MOTOR T 12, 6000 km, ugodno prodam. Prelog, Malgajeva 2 a.

ROCNI voziček prodam. Angela Parfant, Dečkova 35 Celje od 15. ure dalje.

STRESNO opeko — cementno (Folcer), malo rabljeno, prodam. Ida Mihelčič, Goričica 19. Sentjur pri Celju.

MOTORNO kolo NSU — Pretis 175 kub. cm., letnik 1964, prevoženih 19.000 km, ugodno prodam. Ogled vsak dan. Selič Srečko, Sedraž 12, Laško.

V SAVINJSKI dolini v Gomilskem prodam dve gradbeni parceli z dovoljenji — ena z gospodarskim poslopjem. Vprašajte: Rančigaj Antonija, Gomilsko 65.

SODE rabljene, 300 l, vinsko črpalko, ventilator za seno in kuhinjsko opremo s hladilnikom, prodam. Železnik, Cesta v Laško 22 Celje.

NSU 1000, letnik 1969 prodam. Jezernik Jože, Ivanke Urnjekove 3 Celje.

PORAVNALNI stroj šir. 40 cm, leseno ogrodje, s priključki: vrtno glavo in krožno žago, prodam. Zupanc, Store 62 (Lipa)

MOPED AO-N štiri brzine (brez izpita) tovarniško nov, ugodno prodam. Telefon 73-940. Lahomšek 2 a Laško.

SPACKA 1966, dobro ohranjena, prodam. Doberšek Emil, Sentjur pri Celju 45.

KUHINJSKO pohištvo in štedilnik prodam. Jeretinova 8, Hudinja (pri Guček).

DVOVRSTNI pletilni stroj Passap duomatik, nov z vgrajenim avtomatskim vzorcem, prodam. Informacije: Lupše, Malgajeva 2 Celje.

LESENO garažo 5x3 m in 3 kom tračnic 4 m prodam. Bezenškova 43 Hudinja.

FIAT 850 prodam za 19.000 din. Prevoženih 42.000 km, letnik 1969. Mauer Franjo, Dobrova 64, Celje.

KUPIM

HISO — vikend, največ 30 km iz Celja kupim. Ponudbe pod »Studenec«.

GRADBENO parcelo od Celja do Sempetra kupim. Ponudbe pod »Plačam takoj«. V CELJU kupim manjše vseljivo stanovanje. Ponudbe pod »Navedite cenno«.

GARAŽO na Otoku kupim ali vzamem v najem. Ponudbe med 15. in 16. uro — telefon 25-334

STANOVANJE

POSTENEMU dekletu oddam opremljeno sobo. Ponudbe pod »Center«.

DVOSOBNO veliko stanovanje ob asfaltni cesti v Sentjurju zamenjam za enakega v okolici Celja. Ponudbe pod »Dvosobno«.

SPREJMEM dva fanta na stanovanje, Opekarniška 1 Celje.

IŠCEM majhno stanovanje ali garsonjero. Ponudbe pod »Upokojenka«.

IŠCEM stanovanje v Celju ali okolici. Plačam dobro. Pavlin Rudi, Nušičeva 7 a Celje.

ZAMENJAM sobo in kuhinjo za trisobno stanovanje v Vojniku ali centru Celja. Gumilar Marija, Škofja vas 38 nad Pošto.

OPREMLJENO sobo v centru mesta ali okolici išcem. Romih Ivanka, Store 6.

MIRNO in pošteno dekle sprejem kot sestanovalko. Celje, Tkalska ul. 6.

TRGOVSKA vajenka išče v Celju stanovanje — lahko pri starejših ljudeh. Pomaga v gospodinjstvu. Volavšek Marija, Vinski vrh 7. **ZAMENJAM** dvosobno komfortno stanovanje za manjšega. Ponudbe pod šifro »Sporazuma«.

ZAPOSLITEV

SPREJMEM šiviljo — krojačico za popoldnasko pomoč — čez tri mesece možna redna zaposlitev. Ponudbe pod »Zaposlitev«.

MLAJŠO upokojenko za varstvo otroka iščemo. Nudimo sobo, ostalo po dogovoru. Ponudbe pod »Poštena«.

FRIZERSKO pomočnico sprejem. Zdravec Silva, Celje, Mariborska 110.

FRIZERKO sprejem takoj. Bernard Peter, frizer, Nazarje.

RAZNO

KOSNJO dam v najem. Neža Velenšek, Lokrovec 1.

GARAŽO na Otoku oddam. Prežihova 58.

ODDAM gradnjo atrijske hiše na komunalno urejenem zemljišču, po možnosti komplet do III. faze, dobremu privatnemu mojstru ali podjetju. Ponudbe pod šifro »Velenje — Salek«.

1000 KG tepe suhe koruze dam nagrade tistemu, ki mi posodi 10.000 din za dobo 10 mesecev. Jamstvo hiša ali začeta gradnja. Ponudbe pod »Posojila«.

V OKOLICI Laškega zamenjam hišo z vrtom v Debru. Stanko Rezec, Debro št. 33.

POLZELA

tovarna nogavic

proda
NA JAVNI LICITACIJI

1. 100 kom. elektromotorjev 0,44 KW
2. 50 kom. elektromotorjev z ventilatorjem od 0,3 do 0,7 KW

Licitacija bo v nedeljo, 3. junija ob 9. uri v tovarni.

Motorje si lahko ogledate 1 uro pred prodajo.

ELEKTRARNA ŠOŠTANJ

odbor za odnose v podjetju

razpisuje

za šolsko leto 1973/74 naslednje
ŠTIPENDIJE

gradbena fakulteta	2 štipendiji
elektro fakulteta	2 štipendiji
strojna fakulteta	2 štipendiji
višja tehniška šola, oddelek za elektrotehniko	1 štipendija
ekonomska srednja šola	1 štipendija
elektrotehniška srednja šola	2 štipendiji
ekonomska fakulteta	1 štipendija

Prav tako bomo v uk sprejeli
11 novih učencev, in sicer:

ključavničar	7 učencev
strugar	1 učenec
obratni elektricar	3 učenci

Kandidati za štipendije morajo vložiti prošnje (Obr. 1,66) ter priložiti

- zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitih
- potrdilo o premoženjskem stanju (Obr. 0,12)
- Kandidati za učence morajo predložiti:
 - spričevalo o končanem 8 razredu osnovne šole
 - izpisek iz rojstne matične knjige
 - zdravniško spričevalo

Prošnje z dokumenti morajo kandidati vložiti do 1. julija 1973 na naslov ELEKTRARNA ŠOŠTANJ, kadrovskega oddelka.

Trgovsko podjetje
»SAVINJSKI MAGAZIN«
ŽALEC

sporoča,

da je na novo odprta stalna razstava pohištva, preprog in stanovanjske opreme v poslovalnici »POHIŠTVO« Žalec.

Ugodnost nakupa s kreditom do 15.000 dinarjev.

Brezplačna dostava kupljenega blaga na dom.

Se priporočamo!

ELEKTRARNA ŠOŠTANJ

odbor za odnose v podjetju

razglašja

prosta delovna mesta za:

EKONOMIST —

pomočnik vodje gospodarsko računskega sektorja

pogoji: ekonomska fakulteta

KOMERCIALIST —

za investicije

pogoji: višja komercialna šola in štiri leta prakse na uvoznih-izvoznih poslih za opremo

KUCHAR

pogoji: kvalificiran kuhar

Osebnih dohodkov po pravilniku.

Kandidati naj vložijo pismene prijave kadrovske

službi v 15. dneh od dneva razpisa.

V PEKLU NI SLABŠE

MARJAN PRELOG je bil rojen leta 1947 v Mariboru. Izhaja iz delavske družine in ima še brata ter dve sestri, toda nihče izmed njih ni postal navdušen gornik. Za to se je odločil le on sam.

Po končani osnovni šoli se je vpisal na tehnično srednjo šolo, prav tako v Mariboru. Prvo zaposlitev je po vrnitvi iz vojske nastopil v TAM, nato je bil leto in pol pri Hidromontaži. Na gradbišče termoelektrarne v Šoštanj je prišel leta 1970 in se kasneje kot strojni tehnik v obratu strojnega vzdrževanja tu tudi zaposlil. Je poročen in zaenkrat še nima naraščaja.

Za razliko od mnogih gornikov, Marjan pred tem, predno je postal alpinist ni kaj dosti zahajal v gore. V mladostnih letih, bolj povedano v svojem otroštvu, je sicer s starši zahajal na Pohorje, vendar se je s planinami v pravem pomenu besede srečal prvič, ko je v steno vstopil že v navezi. Seveda se je poprej precej zanimal za to in je opravil tudi že določene teoretične predpriprave. Za dan republike, 29. novembra 1964, je s člani Alpinističnega oddelka TAM odšel na Kraduho, kjer so opravili prvo plezarijo v Veternih polih. Bil je navdušen in gore so ga silno pritegnile. Ugotovil je, da brez njih ne bo mogel. Vzponi so se hitro vrstili drug za drugim. Do danes je skupno opravil že preko 150 alpinističnih vzponov v domačih in tujih gorstvih. Kot največja doživetja iz svoje bogate alpinistične dejavnosti je izbral naslednjih pet vzponov.

1. Spominska, prvenstvena smer v spomin Janezu Resniku v severni steni Križevnika leta 1971. Dušan Kukovec
2. Aschenbrenerjeva v severni steni Travnika, 1966, Ratej Lazar
3. Krušičeva zajed v Špiku, druga ponovitev 1966, Ratej Lazar
4. Japonska direktna v severni steni Eigerja 1971
5. Severna stena Stajerske Rine, Režek-Modičeva in direktna — v 8 urah obe smeri.

Kot posebno in nepozabno doživetje pa je izbral za današnjo zgodbo pripoved o plezanju v severni steni Eigerja, skupaj z Romanom Puglom, Francijem Verkorn in Ivom Kotnikom, ko so morali tik pod vrhom vzpon opustiti in se vrniti v dolino. Bilo je julija 1971. leta.

kljub temu, da je bila ura šele tri popoldne, je bilo temno kot zvečer. Kamenje je stalno padalo raz steno, ko so se drug za drugim končno spuščali skozi zajedo na prvo ledišče. Pravi čudež, da nikogar ni zadelo!

Pred njim je bila Hinter-soisova prečnica. Zadnja in najtežja ovira. V steni je treskalo, kot da se bo gora podrla. Dež je ne-nehoma lil in kamenje se je udiralo, kot da se ves Eiger ruši. Smrdelo je po žveplu. Pravi pekel! Marjan je preplezal dvajset metrov v prečnico in zavaroval, da so mu tovariši sledili, kajti moral je narediti stojišče, sicer bi bila vrh prekratka za nevaren in izpostavljen prehod.

Grom je stresal goro in nad Rumeno steno, nad njenim zgornjim robom je mrgolelo kamenje, ki se je udiralo v dolino. Marjan je preplezal prečko in naneslo je, da si je moral napraviti stojišče točno pod močnim slapom, ki je pršil po steni. Več kot uro je stal na tem mestu, premočen do kože! Zeblo ga je, toda drugega izhoda ni bilo.

Ko so dosegli vznožje Rumene stene, je nevihta dosegla vrhunec. Grom je odmeval v skalah, strele so parale zatemnjeno nebo. Smrad po žveplu je naraščal in vse je kazalo, da se nebo ne bo umirilo.

»Kakšna sreča, da smo ob pravem času odnehali. Po nas bi bilo, da smo ostali v steni, tam gori pod vrhom« je pomislil Marjan.

Več kot pol ure je besnel vihar, ki si ga je težko predstavljati. Romana je zadela skala na ramo in mu paralizirala roko. Pod njimi je bilo še 600 metrov stene, ki pa je manj strma in manj izpostavljena. S Francijem sta izmenoma spuščala ponesrečenega Romana, medtem ko je Ivo sam hitel v podnožje stene.

Stirje tovariši so jim prišli naproti, jim prinesli čaja, ter jim odvzeli nahrbtnike. Razočarani, utrujeni in izčrpani so prispeli v tabor, pa vendar srečni! Tri dni Eigerja je bilo za njimi...

Dva dni in dve noči je divjalo slabo vreme nad Eigerjem, ki se je po dveh dneh pokazal ves zaledenel in zasnežen. Stirje poljski alpinisti so v tem neurju izgubili življenje v tej divji in neizprosni steni, kjer je vreme vedno odločujoč dejavnik uspešnosti vzponov.

Težka je bila odločitev mladih šoštanjskih fantov, toda pravilna!

Dušan Kukovec je tekkel po poti od hotela proti taboru, ki ga je šoštanjska odprava že več dni imela pod severno steno Eigerja. Tekel je, kolikor so ga nesle noge in ves zadihan prispel med šotore, kjer sta ga čakala Dani in Bojan.

»Fonoport, hitro! Daj, hitro fonoport sem. Zašli so, ne spuščajo se po pravi poti. Če jih takoj ne ustavimo, je po njih. Prvi, ki se bo spustil po vrvi, bo obvisel vsaj 30 metrov od stene, potem jih živ hudič ne reši več.« je vpil Dušan in segel po malem radijskem oddajniku.

»Jaka, ali meliš? Jaka, na levo morate! Niste na pravi poti. Tu ni izhoda, ne pridete živi iz stene. Jaka, Jakaa, Jakaaa...«

Fonoport v njegovih rokah je tiho šumel, iz stene pa ni bilo odgovora. Obšla ga je zla slutnja. Potil se je. »Kaj hudiča dela, da se ne oglasi...« si je mislil in ponovno pričel vpiti v aparat, ki pa je trdovratno molčal...

Cudovit dan se je zaznanjal. Na oddaljenih gorah se je risalo jutranje sonce. Nebo brez oblaka. Jaka, tak je samo njegov planinski vzdevek, sicer mu je ime Marjan, je s svojimi sotovariši lezel izpod šotorskega platna, s katerim so pokriti po dva in dva skupaj premraženi prečepeli noč nad drugim lediščem severne stene Eigerja v direktni Japonski smeri. Dva dneva uspešnega plezanja sta bila že za njimi in uspeh nad premagano steno (to je bil prvenstveni letni vzpon!) je bil tako kot na dlani.

»Gremo naprej, jaz grem prvi!« je rekel Marjan in pripravljaj opremo za vs-

top v navpično steno, ki se je dvigala nad njimi. Če bodo tega dne uspešno premagali okoli 300 metrov visoko gladko, navpično in deloma previsno steno, potem bodo naslednjega dne sigurno dosegli vrh, je razmišljal Marjan.

Vstopil je v poč in lezel prvi razstežaj. Razmišljal je o Dušanovem sporočilu prejšnjega večera, da bo tega dne popoldne nastala sprememba vremena. Ni mogel verjeti, kajti nikjer ni bilo oblaka. Toda nekaj v njem mu je stalno vračalo misel na to sporočilo. Vedel je, da so švicarske napovedi vremena izredno točne. Morda pa so se meteorologi tokrat le zmotili? Saj ni mogoče, da bi se poslabšalo ob takem soncu.

Zlezel je ves razstežaj. Zabil klin, se vpel in izvelkel fonoport. Vedno je on klical po radiu, kajti v taboru so imeli sprejemnik ves čas vklopljen, on pa je moral štediti baterije. Poklical je Dušana in mu povedal, da se je odločil: Sestopili bodo!

Roman je prilezel do njega in povedal mu je, da predlaga, da sestopijo. Ta je bil nemalo presenečen, toda ni oporekal. Ko sta za njima prilezla še Franci in Ivo, jima je Marjan povedal odločitev.

»Madona, ljudje božji, ne nazaj! Poglejte sonce! Nikjer oblaka, mi pa tik pred pomembnim dosežkom.« je ugovarjal Franci. Marjan jima je ponudil opremo in rekel, da lahko nadaljujeta, on z Romanom bo sestopil. Dolej so namreč lezli sicer skupaj, vendar v dveh navezah.

Odločitev je bila težka. Srce jih je vlekel naprej,

naprej! Razum je veleval nazaj! Kaj storiti?

Odločitev je padla! Nazaj!

Drugo ledišče so dosegli dokaj kmalu. Marjan se je spustil do skale, ki je molela iz ledu. Zabil dva klina, en svedrovec je v skali še tičal od prej. Kmalu so bili tovariši za njim. Naredil je takojmenovano karabinsko zavoro (dva med seboj vpeta karabina, skozi katere teče vrvi, ki pa jo je moč takoj ustaviti) in pričel spuščati Romana po ledišču proti robu Rumene stene. Po približno 40 metrih je Roman zabil ledni klin in spuščal nižje. V zraku je završalo. Kameniti plaz se je usul raz steno.

»Roman, pazi, kamenje leti!« je zavpil Marjan. Roman je odskočil in zdrsil. Vrv se je napela in Roman se je ustavil točno v vpadnici, kamor je frčalo kamenje. Tolklo je okoli njega, kot bi ga obstrelevali. Marjan je bil v skrbeh, da kamenje ne bi presekalo vrvi... potem bi bil Roman izgubljen. Minute so bile dolge kot večnost. Minilo je in Roman se je pobral, ne da bi ga zadela en sam kamen! Kot da je nevidna roka držala ščit nad njim, je pomislil Marjan. Kakšna sreča!

Kmalu so dosegli rob stene. Rumena stena, tako se imenuje ta osrednji del Eigerja, se je odpirala pred njimi. Marjan je ve-

del, da mora tod biti prehod v klasično smer, prehod, ki jih bo pripeljal na prvo ledišče in od tam v Hintersoisovo prečnico, ki pomeni dokončno rešitev in edini prehod iz stene. Zabil je klino in spustil vrvi preko stene. Prvi se je spustil Franci, za njim Ivo in Roman. Zadnji se je v globino stene podal sam, ob spuščanju ob vrvi...

Dušan je še vedno držal v roki fonoport in tulil vanj. Tulil od jeze, napatosti, strahu in razočaranja: »Ne lezejo prav! Jakaaaa, tu ni prehoda. Na levo, na levo, fantje, sicer je po vas...« Odziva iz stene ni bilo. Aparat v njegovih rokah je tiho šumel, iz stene pa se na njegove obupne klice ni oglašil nihče...

Marjan je prilezel do prijateljev in si jel ogledovati svet, ki jih je obdajal. Ugotovil je, da ni na pravi poti! Tu ni prehoda. Treba je v levo. Roman ga je varoval, ko se je lotil težavnega in naporenega plezanja v prečnico in po 50 metrih zagledal klino v prehodu. Vedel je, da so rešeni. Fiksiral je vrvi ob troje klinov, ki jih je zabil in dal znak naj mu drug za drugim sledijo. Ker ni imel kaj početi, je vključil aparat, iz katerega je zasiljal obupano Dušanovo vpitje!

»Kaj se pa dereš? Levo, levo! Seveda levo, gor pogled, pa boš videl, da smo že tam.« je odgovoril Marjan. Megla se je med tem razknila in Dušan je skozi daljnogled zagledal finte, ki so se tokrat spuščali v pravo smer. Oddahnil si je. Rešeni!

Vreme se je dokončno skazilo. Stemnilo se je in

